NEW YORK TIMES BESTSELL

NEIL

GAIMA

yolun
sonunda
okyanus

Amanda'ya ithaf edilmiştir.

Her şeyi öğrenmek isteyen oydu.

"Çocukluğumu bütün canlılığıyla hatırlıyorum... Korkunç gerçeklerin bilincindeydim. Ancak bildiğimi yetişkinlere belli etmemem gerektiğini de biliyordum; çünkü bu onları korkuturdu."

MAURİCE SENDAK, ART SPIEGELMAN İLE SOHBET

THE NEW YORKER, 27 EYLÜL 1993

Neresinden bakarsanız bakın, ördeklerin yüzdüğü sıradan göllerdendi. Çiftliğin arka tarafındaydı. Büyük sayılmazdı. Lettie Hempstock, ona okyanus diyordu. Bunun budalaca olduğunu biliyordum. Okyanusun diğer tarafındaki eski kıtadan geldiklerini iddia ediyordu.

Annesi, Lettie'nin geçmişi doğru hatırlamadığını söylerdi. Zaten ne önemi vardı ki, hepsi uzun zaman önceydi ve eski kıta çoktan batıp gitmişti.

Lettie'nin ninesi ihtiyar Bayan Hempstock, ikisinin de yanıldığını söylüyordu; batan kıta anavatanları değildi. Gerçek vatanlarını hâlâ hatırlıyordu o.

Anlattıklarına bakılırsa geldikleri yer patlamıştı.

Giriş

Siyah takım elbisemi ve beyaz gömleğimi giydim; siyah kravat ve siyah ayakkabılar, hepsi cilalı ve parlak: Asla rahat edemediğim kıyafetler. Normalde yetişkin numarası yapan bir çocuk olduğum veya çalıntı bir üniforma giydiğim hissini bir türlü atamam üzerimden. Şimdiyse beni rahatlattıklarını söyleyebilirdim. Beni bekleyen zor güne uygun kıyafetler giyiyordum.

Sabah görevlerimi yerine getirmiş, söylemem beklenen sözleri söylemiştim. Üstelik o sözleri öyle bir içtenlikle söylemiştim ki... Cenaze sona erdiğinde, yıllardır görmediğim insanlarla buluşup yeniden tokalaşmaya ve kaliteli porselenlerden gereksiz miktarda çay içmeye başlamadan önce, birkaç saat arabama atlayıp sokaklarda kafama estiği gibi dolaşma hakkını buldum kendimde. Aklımda belli bir hedef yoktu, öylesine vakit öldürüyordum. Sussex'in güç belâ hatırladığım virajlı yollarında bir süre direksiyon salladıktan sonra, yeniden şehir merkezine giden yola çıktığımı fark eder etmez rastgele seçtiğim başka bir yola sapıp direksiyonu önce sola, sonra sağa kırdım. Nereye gittiğimi, baştan beri nerenin yolunu tuttuğumu ancak o zaman anladım ve kendi budalalığıma kızdım elimde olmadan.

Yıllardır var olmayan bir eve doğru sürüyordum arabayı.

Gerçeği fark ettiğimde, bir zamanlar arpa tarlası olan arsanın yanı sıra uzanan tali yolun yerine inşa edilmiş geniş caddede giderken, geri dönmeyi,

yolumu değiştirip geçmişi kurcalamadan bırakmayı düşündüm. Ancak merak ediyordum.

Eski evim, beş yaşından on iki yaşına kadar, tam yedi yıl boyunca yaşadığım ev yıkılmış, sonsuza dek yok olmuştu. Ailemin bahçenin dibine, açelyalar ile peri çemberi dediğimiz yeşil çemberin arasına inşa ettiği yeni ev ise otuz yıl önce satılmıştı.

Yeni evi gördüğümde arabayı yavaşlattım. Zihnimde her zaman yeni ev olarak kalacaktı. Arabayı evin önüne yanaştırırken, evin yetmişli yıllara özgü mimari özelliklerini inceledim. Tuğlaların çikolata rengi olduğunu unutmuşum. Evin yeni sakinleri, annemin küçük balkonunu kapatıp oturma odasını genişletmişlerdi. Evi seyrederken ergenlik dönemimle ilgili ne kadar az şey hatırladığımı fark ettim; ne iyiydi ne kötü. Yeniyetmenin teki olarak o evde yaşamıştım yıllarca ama anlaşılan o yalların bugün olduğum kişiye dönüşmemde hiç etkisi olmamıştı.

Geri geri giderek arabayı tekrar yola çıkardım.

Kız kardeşimin günün mâna ve ehemmiyetine uygun olarak derleyip topladığı, içi dışı insan kaynayan evine gitme zamanımın geldiğini biliyordum. Var olduklarını dahi yıllar önce unuttuğum ahbaplarımızla konuşacaktım; evliliğimin nasıl bittiğini soracaklardı (on yıl önce ömrünü doldurmuştu yavaş yavaş çatlaklarla dolmuş ve çatlaklarla dolan bütün ilişkiler gibi sonunda parçalanmıştı), hayatımda yeni birinin olup olmadığını öğrenmek için ağzımı arayacak (yoktu; yeni bir ilişkiye henüz hazır değildim) ve çocukların neler yaptığını öğrenmek isteyeceklerdi (hepsi büyüdü, kendi yollarına gittiler, burada olabilmeyi elbette isterlerdi). Ya işim? (İyi gidiyor, teşekkürler, diyecektim işimi kelimelere dökmeyi beceremememenin ağırlığını hissederek. Eğer işimden bahsede-bilseydim işimi yapmam gerekmezdi. Sanatla uğraşıyorum, bazen gerçek sanat eserleri üretiyorum ve bazen ürettiğim şeyler, hayatımdaki boşlukları dolduruyor. Hepsi değil, bazıları) Müteveffayı anacak, ondan da önce aramızdan ayrılanları yâd edecektik.

Çocukluğumun ufak taşra yolu, gittikçe büyüyen iki mahalleyi birbirinden ayıran, asfaltla kaplı, geniş bir caddeye dönüşmüştü. Gaza basıp şehir

merkezinin aksi istikametine ilerledim. Gitmem gereken yön o değildi ama uzaklaşmak bana kendimi iyi hissettirdi.

Virajlar çoğalırken geniş cadde daraldı, daraldı, çocukluğumdan hatırladığım tek şeritli yola dönüştü, asfalt bitti, yerini kırık kemikleri andıran mıcırlarla kaplı toprak zemin aldı.

Kısa süre sonra kendimi iki yanını çalılar ve yaban gülleri kaplamış bozuk, dar bir yolda giderken buldum. Aralarda fındık ağaçları ve yabani çalılardan oluşmuş çitler görülüyordu. Zamanda geriye gidiyormuş gibi hissettim kendimi. Geri kalan her şey değişmişti ama yol... Tıpkı hatırladığım gibiydi.

Caraway Çiftliği'ni geçtim. On altı yaşında olduğum günleri, sarı saçlı, elma yanaklı Callie Anders'ı öptüğümü hatırladım. Orada otururlardı ama öpüşmemizden kısa süre sonra ailesiyle birlikte Shetlands'a taşınmışlardı ve onu bir daha öpemeyecek, hatta göremeyecektim. Yaklaşık bir kilometre boyunca, yolun iki tarafında da tarlalardan ve iç içe gevmiş çayırlardan başka bir şey yoktu. Derken yol, patikaya dönüş tü. Sonuna varmak üzereydim.

Virajı dönmeden hemen önce karşılaşacağım manzarayı hatırladım ve birkaç saniye sonra Hempstock'ların kızıl tuğladan yapılma çiftlik evi bütün ihtişamıyla karşımda belirdi.

Neden şaşırdım bilmiyorum, o yol kendimi bildim bileli aynı yerde biterdi. Gidebileceğim bir yer yoktu. Arabayı çiftliğin yanına park ettim. Onca yıldan sonra orada lûla hı rilerinin yaşayıp yaşamadığını veya daha kesin konuşmak gerekirse, Hempstock'ların hâlâ orada oturup oturmadıklarım merak ediyordum. Düşük ihtimaldi ama hatırladığım detaylar bana, Hempstock ailesinin düşük ihtimallerin insanları olduğunu söylüyordu.

Arabadan indiğimde gübre kokusu suratıma çarptı. Bahçe inek dışkılarıyla doluydu. Yine de büyük bir hevesle küçük bahçeyi aşıp evin ön kapısına ilerledim. Zili aradım ama boşunaydı. Kapıyı yumrukladım. Düzgün kilitlenmemişti, ikinci vuruşumda kendiliğinden açıldı.

Oraya daha önce de gelmemiş miydim? Uzun, çok uzun yıllar önce? Elbette gelmiştim. Çocukluk anıları bazen sonradan yaşananların altında kalıp silikleşir; yetişkinlerin dolabının dibinde unutulan oyuncaklar gibidirler

ama asla sonsuza kadar kaybolmazlar. Holde durup içeri seslendim. "Merhaba? Evde kimse yok mu?"

Cevap veren olmadı. Burnuma, fırından çıkmış ekmek, yıllanmış ahşap ve mobilya cilası kokusu geliyordu. Gözlerim yavaş yavaş karanlığa alıştı. Evi inceledim ve tam dönüp çıkmaya hazırlanırken, loş koridorda elinde beyaz toz bezi olan yaşlı bir kadın belirdi. Gri saçları omuzlarına dökülüyordu.

"Bayan Hempstock?"

Başım hafifçe yana yatırıp bana baktı.

"Evet benim. Seni bir yerden tanımıyor muyum genç adam?"

Artık genç olduğum söylenemez.

"Lafın gelişiydi, insan benim yaşıma geldiğinde böyle konuşmaya alışıyor." Duraksadı. "Hafızam eskisi kadar iyi değil, kimdin sen?"

"Hatırlamamanız normal, bu eve son geldiğimde, sanırım yedi sekiz yaşlarındaydım."

Birden gülümsedi.

"Lettie'nin arkadaşıydın! Yokuşun tepesindeki evde oturan çocuk?"

Bana süt vermiştiniz. Ilıktı, inekten yeni sağılmıştı. Bunlan söylerken, aradan kaç yıl geçtiğini kavrayıp düzelttim. Hayır, siz değildiniz, sanırım sütü veren annenizdi. Çok özür dilerim," dedim. Yaşlandıkça ebeveynimize dönüşürüz; yeterince uzun yaşarsak yüzlerin zamanla birbirlerini tekrarladığını görürüz. Hatırladığım kadarıyla Lettie'nin annesi, Bayan Hempstock, güçlü kuvvetli bir kadındı. Bu kadınsa cılız mı cılızdı, üflesem uçacaktı. Annesine, benim ihtiyar Bayan Hempstock olarak tanıdığım kadına dönüşmüştü.

Bazen aynaya baktığımda, kendi yüzümü değil de babamınkini görürüm ve evden çıkmadan önce aynanın önünden geçerken, kendi kendine gülümseyişini hatırlarım. "Hiç fena değil," derdi yansımasına bakarak, gördüklerini tasvip edercesine. "Hiç fena değil."

"Lettie'yi görmeye mi geldin?" diye sordu Bayan Hempstock.

"Lettie burada mı?" Şaşırmıştım. Lettie bir yerlere gitmemiş miydi? Amerika'ya?

Yaşlı kadın başını iki yana salladı. "Ben de çay koymaya hazırlanıyordum. Benimle bir fincan çay içmek ister misin?"

Tereddüt ettim. Ardından, bir mahsuru yoksa bana ördek gölüne nasıl gideceğimi tarif ederse sevineceğimi söyledim.

"Ördek gölü mü?"

Lettie'nin ona komik bir ad taktığını biliyordum. "Lettie'nin oraya deniz gibisinden bir ad taktığım hatırlıyorum."

Yaşlı kadın elindeki bezi şifonyere bıraktı. "Ne saçmalık, deniz suyu içilmez ki! Fazla tuzludur. Hayatın kanını içmeye benzer. Yolu hatırlıyor musun? Evin etrafım dolaşırsan oraya ulaşırsın. Patikayı takip et."

Bir saat önce sorsa ona, *hayır, yolu hatırlamıyorum,* derdim. Lettie Hempstock'ın adını bile hatırlayacağımı sanmıyorum. Ama öylece holde dururken anılar zihnime doluşuyordu. Saklandıkları yerden çıkıp yaklaşmaya başlamışlardı. Yeniden yedi yaşında olduğumu söyleseniz, bir anlığına ila olsa beni kandırabilirdiniz.

"Teşekkürler."

Avluya çıktım. Kümesi ve eski ahırı geçip tarla boyunca ilerledim; nerede olduğumu, bir adım sonra neyle karşıla şacağımı yavaş yavaş hatırlarken keşiflerimin de tadını çıkarıyordum. Çayırın sınırlarını belirleyen fındık ağaçlarından yemyeşil fındıkları toplayıp cebime doldurdum.

Sırada göl var, diye düşündüm. *Barakanın arkasına ulaştığımda onu göreceğim.*

Golü gördüğümde, garip gelecek ama doğru tutturduğum için kendimle tarif edilemez bir gurur duydum; sanki bu eylemle birlikte, hafızamı saran örümcek ağlarının bir kısmı kaybolup gitmişti.

Göl hatırladığımdan da küçüktü. Karşı kıyıda ufak, ahşap bir kulübe vardı; patikanın kenarına tahtadan ve demirden yapılma bir bank yerleştirilmişti. Kabuğu soyulmaya başlamış tahtalar, belli ki birkaç yıl önce yeşile boyanmıştı. Banka oturup göğün sudaki yansımasına, gölün karayla birleştiği yerlerdeki ollara ve sayıları yarım düzineyi bulan leylaklara baktım. Ara sıra, cebimdeki fındıklardan birini göle atıyordum. Lettie Hempstock'ın...

Ne diyordu? Deniz değildi, iyi ama neydi?

Lettie Hempstock benden büyüktü. Aramızda en fazla dört beş yaş vardı ama büyükmüş gibi konuşurdu. On birindeydi. Bense... Kaç yaşındaydım? Kötü geçen doğum günü partisinden sonraydı. O kadarını hatırlıyorum. Demek ki yedi yaşındaydım.

Acaba suya hiç düşmüş müydük? Yolun bittiği yerdeki çiftlikte yaşayan o garip kızı gole hiç ittirmiş miydim? Onu suda gördüğümü hatırlıyorum. Belki o da beni ittirmişti.

Nereye gitti? Amerika'ya mı? Hayır, Avustralya'ya. İşte bu! Çok uzaklarda bir yere gitmişti.

Ve deniz demediği konusunda haklıydım. Göle okyanus diyordu.

Letlie Hempstock'ın okyanusu.

Bunu hatırladım ve bunu hatırlamamla beraber bütün anılar yavaş yavaş su üstüne çıktı.

I

Yedi yaşıma basışımı kutlamak için verdiğim doğum günü partisine kimse gelmedi.

Masa şekerler ve çikolatalarla donatılmıştı. Her iskemlenin yanında bir kukuleta, masanın ortasındaysa yedi mumlu doğum günü pastası vardı. Pastaya kitap figürü işlenmişti. Annem, pastanedeki hanımın, bir doğum günü pastasına ilk kez kitap çizdiklerini söylediğini anlattı, oğlanlar genellikle futbol topu veya uzay gemisi isterlermiş. Kitap isteyen ilk çocuk benmişim.

Kimsenin gelmeyeceği kesinleşince, annem pastadaki yedi mumu yaktı, ben de üfleyip söndürdüm. Bir dilim pasta yedim; kız kardeşim ve arkadaşı da (ikisi de partimin davetlilerinden değildi, gözlemci olarak katılmışlardı) kıkırdayarak bahçeye kaçmadan önce birer dilim aldılar.

Annem partide oynamamız için oyunlar hazırlamıştı ama kız kardeşim bile kimsenin gelmediği doğum günü partim den kaçıp gitmeyi tercih edince oyunlar oynanmadan kaldı. Paketi elden ele dolaştır oyununda verilecek ödülün ambalajını kendim açtım; içinden plastik, mavi bir Batman çık ü. Kimsenin partime gelmemesine üzülmüş ama Batman oyuncağı bana kaldığı için sevinmiştim. Bir de okunmavı bekleyen doğum günü hediyem vardı: List kattaki odama bıraktığım Narnia serisi. Romanlarımı alıp yalağa uzandım, kendimi maceraların kollarına bıraktım Kitap okumak en sevdiğim alışkanlıklarımdandır. Romanlar insanlardan daha güvenilirdir.

Annemler, iki plaklık hazinemi zenginleştirmek için Best Of Gilbert & Sullivan plağını hediye etmişlerdi. Gilbert & Sullivan'a üç yaşından beri bayılırdım. En küçük halam, bir keresinde beni prensler ve perilerle dolu bir oyun olan lolanthe'yi seyretmeye götürmüştü. Perilere inanmak ve neyi,

niçin yaptıklarını çözmek, prensleri anlamaktan daha kolaydı. Halam, tiyatroya gidişimizden kısa süre sonra zatürre oldu ve hastanede öldü.

O gece babam işten eve döndüğünde yanında karton bir kutu getirdi. Kutuda cinsiyeti belli olmayan ve görür görmez adını Tüylü koyduğum, yumuşacık tüylü, kapkara bir kedi yavrusu vardı. Daha ilk günden kalbimi kazanmıştı.

Tüylü, geceleri yatağımda uyurdu. Bazen kız kardeşim ortalıkta olmadığında onunla konuşur, insan dilinde karşılık vermesini umardım. Hiç vermedi. Ama bir önemi yoktu, böyle de güzeldi. Yavru kedi sevgi doluydu ve bana ilgi gösteriyordu. Doğum günü partisini on beş boş tabure, donmuş bisküvi ve çikolatalı pastayla geçiren bir çocuk için iyi bir arkadaştı.

Okula gittiğimde, sınıfımdaki çocuklara partime niçin gelmediklerini sormadım. Gerek yoktu. Arkadaşım değillerdi. Aynı okula gidiyorduk, hepsi bu.

Arkadaş edinmekte yavaşımdır. Tabii edinebilirsem...

Kitaplarım vardı ve şimdi bir de yavru kedim olmuştu. Biliyordum, Dick Whittmgton ve kedisi gibi olacaktık. Ya da Tüylü'nün, ortalamanın üstünde bir zekâya sahip olduğu ortaya çıkarsa. Değirmencinin Oğlu ve Çizmeli Kedi de olabilirdik. Yavru kedi yastığımda uyur, hatta evin önündeki yola çıkıp okuldan eve dönmemi beklerdi. Onu çitin dibinde beni beklerken bulurdum. En azından, bir ay sonra, evimizde oda tutan madenciyi getiren taksi onu ezene dek öyleydi.

Kazayı kendi gözlerimle görmedim. Bir gün okuldan eve döndüğümde kedim her zamankinin aksine beni karşılamadı. Uzun boylu, yanık tenli, kareli gömlekli, iri yapılı bir adam vardı mutfakta. Kokudan adamın kahve içtiğini anladım. O günlerde sadece kavanozdan çıkan kahverengi tozla suyu karıştırdığınız hazır kahveler vardı.

"Gelirken ufak bir kaza yaptık," dedi adam bana bakarak. Neşesi yerindeydi. "Endişelenecek bir şey yok." Farklı, bana yabancı gelen bir aksanla konuşuyordu, ilk kez Güney Afrika Ingilizcesi duyuyordum.

Adamın önünde, mutfak masasında karton bir kutu duruyordu.

"Kara kedi senin miydi?" diye sordu.

"Onun adı Tüylü," dedim.

"Neyse, dediğim gibi. Ufak bir kaza. Endişelenme. Leşin icabına baktım. Sana iş kalmadı. Sorunu da çözdüm. Kutuyu açsana."

"Ne?"

Kutuyu işaret etti. "Aç şunu," dedi.

Madenci, uzun boyluydu. Onu son görüşüm hariç kot pantolon ve oduncu gömleği dışında bir şey giydiğini görmedim. Boynunda beyaz altından kalın bir zincir vardı. Adamı son gördüğümde o zincir de gitmişti.

Kutuyu açmak istemedim. Kendi işime bakmak istiyordum. Gidip kedim için ağlamak istiyordum ama etrafta beni seyreden birileri varken aglayamazdım. Yas tutmak istiyordum. Tek arkadaşımı, bahçenin dibine, yeşil peri çemberinin arkasındaki çalıların altına, benim dışımda kimsenin gitmediği yere gömmek istiyordum.

Kutu hareket etti.

"Sana aldım, borcumu her zaman öderim, dedi adam.

Uzanıp kutunun kapağını kaldırdım, kötü bir şaka mı yapmıştı? Yavru kedim kutuda mıydı? Hayır. Kapağı kaldığımda şaşkın şaşkın bana bakan kızıl bir suratla karşılaştım..

Madenci, kediyi kutudan çıkardı.

Kırıl renkli, tek kulağı kesik, kocaman bir kediydi, ûf-keyle bana bakıyordu. Belli ki bu kedi, kapalı kalmaktan hoşlanmamıştı. Kutulara alışkın değildi. Yavru kedimin hatırasına ihanet ediyormuş gibi hissetsem de kafasını okşamak için uzandım ama dokunmamam için geri çekilip bana dişlerini gösterdi. Ardından öfke dolu bakışlar fırlatmayı sürdürerek odanın uzak köşesine kaçtı.

"İşte bu kadar, kediye kedi!" dedi madenci.

Nasırlı ellerini saçlarında gezdirdi. Ardından koridora çıkıp yavru kedim olmayan kediyle beni mutfakta baş başa bıraktı.

Adam başını kapının aralığından içeri uzattı. "Adı Canavar," dedi.

Berbat bir şakanın kurbanıymışım gibi hissettim kendimi. Kedinin çıkabilmesi için mutfak kapısını açtım, ardından yalak odama gidip yatağıma uzandım, ölen kedim Tüylü için gözlerim kızarıncaya kadar ağladım. Yanlış hatırlamıyorsam, annemler akşam eve geldiğinde yavru kedimden hiç bahsedilmedi.

Canavar bizimle bir hafta kadar yaşadı. Yavru kedime yaptığım gibi, ona da sabahları ve akşamları bir kâse mama bırakırdım. Ben veya başka biri çıkmasına izin verene dek arka kapının önünde otururdu. Onu bahçede çiçekten çiçeğe veya ağaçlar arasında koştururken görürdük. Bazen de çalıların altına girerdi. Neler yaptığını, bahçede bulduğumuz ardıç kuşu ölülerinden çıkarıyor ama kediyi nadiren görüyorduk.

Tüylü'yü çok özlüyordum. Yaşayan bir şeyi yok edip yerine yenisini koyamazsınız ama aileme bunları söyleyip şikâyet etmeye cesaret edemiyordum. Üzgün olduğumu bilseler şaşırırlardı "lavru kedim ölmüş olsa bile, yerine yenisi gelmemiş miydi? Onlara göre, hasar telafi edilmişti.

Butun bunları hatırladım ve hatıralar ağır ağır zihnimde canlanırken devamının geleceğini biliyordum: Lettie Hempstock'ın, bir zamanlar beni okyanus olduğuna ikna ettiği küçük gölün kıyısındaki yeşil bankta otururken çocukluğum yeniden dünyamdaki yerini aldı...

II

Mutlu bir çocuk değildim ama hayatımdan memnun olduğum günler vardı. Vaktimin çoğunu kitaplarla geçiriyor, kitaplarda yaşıyordum.

Evimiz çok odalı büyük evlerdendi; babamın iyi kazandığı dönemde satın alınmıştı. Ailem oraya yerleştiğinde bunlar iyi özelliklerdi ama sonradan durum değişti.

Bir akşamüstü annem ve babam beni yatak odalarına çağırdılar. Çok ciddiydiler. Yanlış bir şey yaptığımı ve azarlanacağımı sandım ama hayır; bana söylemek istedikleri artık halimizin vaktimizin eskisi kadar iyi olmadığı ve hepimizin fedakârlık yapmamız gerektiğiydi. Bu fedakârlığın bana düşen kısmı yatak odamdan; yani merdivenlerin tepesindeki küçük odadan vazgeçmekti.

Üzüldüm. Odamda, benim için taktıkları, boyuma uygun, küçük, sarı bir lavabo vardı. Odam mutfağın üstünde, televizyon odasından üst kata uzanan merdivenlerin bittiği yerdeydi. Bu sayede geceleri kapımın aralığından içeri süzülen yetişkin sohbetlerinin huzur veren melodisi eşliğinde uyur, kendimi asla yalnız hissetmezdim. Ayrıca o odadayken, kapıyı aralık tutmama kimse aldırmazdı. Kapıyı, karanlıktan korkmamak için, içeri ışık sızacak kadar aralık bırakırdım. Böylece, yatma saatim geçtiğinde bile, koridordan içeri süzülen ışığı kullanıp gizli gizli kitap okuyabiliyordum. Canım istediğinde tabii. Canımın istemediği herhangi bir zaman hatırlamıyorum.

Kız kardeşimin kullandığı büyük yatak odasına sürgüne yollanmak kalbimi kırmamıştı. Odadaki üç yataktan cam kenanndakini seçtim. Odasının penceresinden dışarı çıkıp uzun. tuğla balkona tırmaıiabilecegimi hayal etmek hoşuma gidiyordu. Uyurken camı açık bırakabilir, bu sayede

yüzümde rüzgârı veya yağıyorsa yağmuru hissedebilirdim. Ama oda kapısının açık mı kapalı mı kalacağına karar vermek büyük sorundu.

Kardeşim ve ben hemen her konuda tartışırdık ama en büyük kavgalarımızı kapı yüzünden etmişizdir. O, uyurken kapının kapalı kalmasını istiyordu, bense koridorun ışığını görebilmek!. Bu kavgalar annemin bir çizelge hazırlayıp kapıya asmasıyla son buldu. Bir gece benim bir gece kardeşimin istediği olacaktı. Gecelerim, kapının açık veya kapalı oluşuna bağlı olarak ya huzurlu ya korkutucuydu.

Merdivenin tepesindeki eski odam kiraya verildi ve çeşit çeşit insan geçti oradan. Hepsine şüpheyle yaklaşırdım. Benim odamda uyuyor, benim boyuma göre yapılmış sarı lavabomu kullanıyorlardı. Kimler yoktu ki... Kafasını bırakıp tavanda yürüyebildiğim iddia eden Avusturyalı şişko bir kadın, Yeni Zelandalı mimarlık öğrencisi; annemin, evli olmadıklarını öğrendiğinde dehşete düşüp kovduğu Amerikalı bir çift ve şimdi de opal madencisi.

Adam Güney Afrikalıydı ama parasını Avustralya'daki madenlerde çalışarak kazanmıştı. Kardeşime de bana da, içinde yeşil-mavi-kırmızı alevler yanan, kesilmemiş, kara taşlar olan opallerden verdi. Hediyesiyle kardeşimin kalbini kazandı; ulaklık, mücevherine hazine muamelesi yapıyordu. Bense, kedimi öldürdüğü için onu hiç affetmedim.

Bahar tatilinin ilk günüydü: Üç hafta okula gitmeyecektim İstediğimi yapabileceğim sonsuz günlerin heyecanıyla sabah erkenden uyandım. Kitap okuyacaktım. Keşfe çıkacaktım.

Şortumu, tişörtümü, terliklerimi giydim. Alt kattaki mutfağa indim. Annem hâlâ uyuyordu, babamsa mutfaktaydı. Pijamasının üstüne sabahlığını giymişti. Cumartesi günleri kahvaltıyı genellikle o hazırlardı.

"Baba, çizgi romanım nerede?" dedim. Cuma günleri işten eve gelmeden, bana SMASH! dergisinin yeni sayısını alırdı; ben de cumartesi sabahlarımı onu okuyarak geçirirdim.

"Arabanın arka kol tuğunda. Kızarmış ekmek ister misin?" diye sordu babam.

"Evet," dedim. "Ama bu seferkini yakmamaya çalış."

Babam ekmek kızartma makinelerini sevmediği için ızgarayı kullanır ve çoğunlukla ekmekleri yakardı.

Evin önüne çıktım. Sağa sola bakındım. Eve döndüm, mutfak kapısını ittirip içeri girdim. Mutfak kapısını severdim. Hem içeri hem dışarı açılırdı. Altmış vıl önce bu evde çalışan hizmetkârlar, bu sayede ellerinde tepsilerle rahatça girip çıkabiliyormuş.

"Baba? Araba nerede?"

"Evin önünde."

"Hayır, orada değil."

"Ne?"

Telefon çaldı. Babam telefona bakmak için hole çıktı. Biriyle konuştuğunu duydum.

İzgaradaki ekmekten dumanlar tütmeye başladı.

Sandalyemden kalkıp ızgarayı kapadım.

"Arayan polisti," dedi babam. "Biri arabamızı yolun bitliği yerde terk edilmiş olarak bulmuş. Daha çalındığını bile bildirmemiştim ki dedim. Neyse, şimdi yola çıkarsak çıkmaz sokağın biliminde polislerle buluşabiliriz. *Ekmekler!"*

Izgaradaki ekmeğe baktı. Ekmek dumandan görünmüyordu ve bir tarafı kömür gibi olmuştu.

"Çizgi romanım arabada mıymış? Yoksa onu da mı çalmışlar?"

"Bilmiyorum. Polis çizgi romandan bahsetmedi

Babam kızarmış ekmeklerin sanık yüzlerine fındık ezmesi sürdü. Sabahlığını çıkarıp pijamasının üstüne paltosunu giydi, ayakkabılarını ayağına geçirdi ve birlikte yolun sonuna yürüdük. Bir yandan yürüyor, bir

yandan kızarmış ekmeğini dişliyordu. Bana verdiği kızarmış ekmek elimdeydi ama ağzıma sürmedim.

İki tarafında çayırlar olan daracık yolda beş dakikadır yürüyorduk ki, arkamızda polis aracı belirdi. Araç yavaşladı ve arabayı kullanan polis, babama adıyla seslendi.

Babam polisle konuşurken elimdeki yanık ekmeği arkama sakladım.

Keşke bizimkiler de diğer aileler gibi ekmek kızartma makinesine sığan, dilimlenmiş beyaz ekmeklerden alsaydı. Ama babam kepekli ekmek yapan yerel bir fırın keşfetmişti ve onlardan alışveriş yapmakla ısrar ediyordu. "Tadı daha güzel." derdi ama bana sorarsanız söylediği çok anlamsızdı. Ekmek dediğin, her şeyden önce beyaz ve önceden dilimlenmiş olurdu, ladı falan olmazdı: Bütün amaç ekmeğin ladini almamak değil miydi?

Arabayı kullanan polis, araçtan inip arka kapıdaki yolcu kapısını açtı. Arabaya binmemi söyledi. Babam, öne, polisin yanına oturdu.

Polis, aracı yavaş sürmeye özen gösteriyordu. Yol o zamanlar çok bozuktu, lek araçlık yer vardı, çamur golleriyle doluydu ve engebeliydi, orasından burasından taşlar fırlardı. Yağmurun, traktörlerin, römorkların gelip gidişiyle o günkü şeklini almıştı.

"Zamane çocuklarının eğlence anlayışı işte" dedi polis. "Araba çalıp dolaşmayı, sonra da bir kenara bırakmayı eğlence sanıyorlar. Buralardan birileri yapmıştır."

"Bu kadar çabuk bulunmasına sevindim, dedi babam.

Caraway Çiftliği'ni geçerken, saçları beyaz denecek kadar açık sarı, al yanaklı bir kız gözlerini dikip bize baktı. Kucağımdaki yanık ekmeği sıkı sıkı tuttum.

-Arabayı buraya bırakmaları garip," dedi polis. "Geri dönmek için uzun bir yol yürümeyi göze almışlar.

Son kavşağı döndüğümüzde yolun kenarına, tarlaya açılan bahçe kapısının önüne bırakılmış beyaz Miniyi gördüm; tekerlekleri kahverengi çamura batmıştı. Yanından geçip arabayı çimenlere park etlik. Polis, dışarı

çıkabilmem için kapıyı açtı. Hep birlikte Mini nin yanına yürüdüğümüz sırada polis memuru, babama bölgede işlenen suçlardan bahsetti. Elbette arabayı gençler çalmıştı, başka ne olabilirdi? Derken babam yedek anahtanyla yolcu kapısını açtı.

"Arka koltuğa bir şey bırakmışlar," dedi babam. Polis, bunu yapmamasını söylese de uzanıp arka koltuğu örten mavi battaniyeyi çekti. Ben de çizgi romanımı görmek umuduyla koltuğa bakıyordum. Ama gördüğüm manzara başkaydı.

Gördüğüm şey demeliydim; çünkü ondan insan olarak bahsedebilmem mümkün değildi.

Hayal gücü geniş, kâbus görmeye meyilli bir çocuk olsam da altı yaşındayken annemleri, beni Madame Tussauds'nun Londra'daki balmumu müzesine götürmeye ikna etmiştim çünkü Korku Odası'nı gezmek istiyordum. Çizgi romalılarda okuduğum canavarları görecektim. Dracula'nın, Frankenstein'ın canavarının ve kurtadamm balmumu heykellerinin tattıracağı heyecanı yaşamak istiyordum. Ancak onlar yerine, birilerini öldüren ve sonra başkaları tarafından öldürülen kasvetli görünüşlü insanların hiç bitmeyecekmiş gibi gelen mumyalarının arasında dolaşırken buldum kendimi. Çoğu ya asılarak ya elektrikli sandalyede ya da ga: odalarında öldürülmüştü. Katiller çoğunlukla, kurbanlarıvla birlikte garip sosyal ortamlarda; örneğin zehirledikten aile üyeleriyle yemek yerken tasvir edilmişti. Kim olduklarını açıklayan ufak tabelalar sayesinde çoğunun, aile üyelerini öldürdüklerini ve cesetleri anatomiyesattıklarını öğrendiim. Anatomi benim için, ilk olarak o gün korkunç bir kelimeye dönüşmüştür.. Anatominin ne olduğunu bilmiyordum. Tek bildiğim, anatominin insanlara kendi çocuklarını öldürttüğüydü.

Korku Odası ndan çığlıklar atarak kaçmadıysam. sebebi balmumu heykellerin hiçbirinin yeterince inandırıcı olmamasıdır. Gerçekten ölü gibi görünmüyorlardı; çünkü hiçbir zaman canlı olmamışlardı.

Arabanın arka koltuğundaki mavi battaniyeyle örtülü şey de (Battaniyeyi tanımıştım. Eski yatak odamda çok üşüdüğüm zamanlarda kullanmak amacıyla rafta tuttuğum battaniyeydi.) inandırıcı değildi. Maden işçisine benziyordu benzemesine ama eski püskü kıyafetler gitmiş, yerini siyah

takım elbise, siyah papyon ve beyaz gömlek almıştı. Geriye taranmış saçlarından, doğal olmayan bir parıltı yayılıyordu. Gözlerindeki tüm hayat ışıltıları kaybolmuştu. Dudakları mosmor, derisi kıpkırmızıydı. Sanki biri sağlıklı insan görüntüsünü alıp karikatürize etmişti. Hiç çıkarmadığı altın zincir de artık boynunda değildi.

Kapağında ayıı televizyondaki gibi görünen Batman ile kıvrılmış ve buruş buruş olmuş SMASH! dergisi cesedin altındaydı.

Kimin ne söylediğini hatırlamıyorum ama beni arabadan uzaklaştırdılar. Yolun karşısına geçtim. Polis babamla konuşup defterine bir şeyler not alırken tek başıma öylece durup işlerinin bitmesini bekledim.

Mini'ye baktım. Egzoz borusuna takılmış bir hortum, şoför penceresinden içeri sokulmuştu. Hortum yoğun kıvamlı kahverengi bir çamurla egzoz borusuna sabitlenmişti.

Kimse benimle ilgilenmiyordu. Kızarmış ekmeğimden bir ısırık aldım. Yanıktı ve buz gibiydi.

Evde olduğumuz zamanlarda kızarmış ekmeklerin yanık kısımlarını babam yerdi "Mmmm!" derdi. "Kömür gibi! Bünyeye iyi gelir!" ve "Yanık ekmek! En sevdiğim yiyecek!" Hepsini yalayıp yutardı. Biraz daha büyüdüğümde bana, ekmeğin yanık bölümlerini yemeyi hiçbir zaman sevmediğini, ziyan olmasın diye yediğini söyleyecekti. Bunu söylediğinde biran için bana bütün çocukluğum yalanmış gibi geldi: Dünyamın temelini oluşturan inanç sütunlarından biri daha un ufak olmuştu böylece.

Polis, arabasının ön tarafındaki telsizle konuştu.

Sonra sokağa geçip yanıma geldi. "Bunu gördüğün için üzgünüm evlat," dedi. "Birazdan başka araçlar da gelecek. Sana kimsenin ayağına dolaşmayacağın bir yer bulalım. Arabanın arka koltuğuna dönmek ister misin?

Başımı iki yana salladım. Tekrar orada oturmak istemiyordum.

"Benimle çiftliğe gelebilir, sorun olmaz," dedi bir kız.

Benden büyüktü, en az on bir yaşındaydı. Kızıl kahve saçları kızlara göre kısaydı. Burnu kalkık ve çilli, zekâ saçan gözleri ise gri-maviydi. Kırmızı bir etek giymişti. O zamanlar, hele bizim oturduğumuz bölgede kızlar kot giymezdi. Sussex aksanıyla konuşuyordu.

Polis kızla beraber babamın yanına gitti. Kız beni uzaklaştırmak için izin aldı. Derken bir de baktım, kızla birlikte yolun sonuna yürüyorum.

"Arabamızda ölü bir adam var," dedim.

"Ölmek için buraya, yolun sonuna, geldi." dedi bana. "Sabahın üçünde kimsenin onu görmeyeceğini, kimsenin onu durduramayacağını biliyordu. Üstelik çamur yumuşak olduğundan, egzozu tıkamakta güçlük çekmemiştir. "

"Sence intihar mı etti?"

"Evet. Süt içmek ister misin? Ninem, Bessie'yi sağıyordun"

"İnekten sağılan gerçek sütü mü kastediyorsun?" dedim, ve der demez kendimi tam bir budala gibi hissettim. O ise onaylarcasına başını salladı.

Söyle bir düşündüm, o güne dek içtiğim bütün sütler şişe den geliyordu. "Tabii isterim."

Annemlerden çok daha yaşlı, uzun, gri saçları örümcek ağlarını andıran bir kadının, ineğin yanında durduğu ufak ahıra gittik. İneğin memelerine uzun siyah tüpler takılmıştı.

"Eskiden elle sağardık ama böylesi daha kolay," dedi kadın. Sütün, ineklen siyah tüplere, tüplerden makineye ve soğutucuya attıktan sonra dev metal güğümlere nasıl geçtiğini anlattı. Güğümler ahırın önüne diziliyor ve her gün sütçü tarafından oradan alınıyordu.

Yaşlı kadın bana Bessie adlı inekten sağdığı kremamsı sütü uzattı: Soğutucudan geçmemiş taze süt. Tadı, o güne kadar tattığım hiçbir şeye benzemiyordu. Süt ılıktı, tadı nefisti. Ağzımın içi bayram etti. Her şeyi unuttuğum halde, o sütü hiç unutmadım.

"Yolun başı kalabalıklaştı," dedi yaşlı kadın birdenbire. "Sirenlerini çalıştıran polis araçları. Amma gösteri! Haydi, sen oğlanı mutfağa götür. Acıkmıştır. Bir bardak süt, büyüme çağındaki oğlanlara yetmez."

"Yemek yedin mi?" diye sordu kız.

"Bir parça kızarmış ekmek. O da yanıktı."

"Benim adım Lettie. Lettie Hempstock. Burası Hempstock Çiftliği. Haydi!" dedi. Beni ön kapıdan geçirip dev gibi mutfağa soktu. Kocaman, tahta bir masanın başına oturttu. Masa leş gibiydi ve üzerinde kirden öyle tuhaf desenler oluşmuştu ki gizemli suratların masadan bana baktıkları hissine kapıldım.

"Erken kahvaltı ederiz," dedi Lettie. "Süt sağma işlemi günün ilk ışıklarıyla başlar. Ama tencerede biraz yulaf kalmıştır, istersen içine biraz da reçel koyarız."

Ocaktan aldığı sütlü yulafla doldurduğu kâseyi uzattı ve başımı salladığımı görünce ortasına favorim olan ev yapımı böğürtlen reçelinden döktü. Üstüne krema eklemeyi de ihmal etmedi. Yemeden önce kaşığımla karıştırıp hepsini mora çalan bir bulamaca çevirdim. Hayatımın en mutlu anlarından biriydi. Tadı mükemmeldi.

Sağlam yapılı bir kadın içeri girdi. Kısa, kızıl kahve saçlarına aklar düşmüştü. Yanakları elma gibi al, dizlerine gelen eteği koyu yeşildi. Wellington çizme giymişti. "Sen yolun başında oturan oğlan olmalısın. Araba yüzünden amma gürültü kopardılar. Birazdan beşinin de çaya ihtiyacı olacak," dedi.

Lettie, bakır çaydanlığı musluk suyuyla doldurdu. Bir kibrit çakıp gaz ocağını yaktı, çaydanlığı ocağa koydu. Ardından raftan beş fincan indirdi, tereddüt etli, kadına baktı. "Haklısın," dedi kadın, "Altı. Doktor da gelecektir."

Ardından dudaklarını büzüp cife dedi. "Notu hâlâ görmediler," dedi. "Oysa büyük bir dikkatle yazmış, katlayıp gömlek cebine koymuştu. Daha oraya bakmadılar."

"Ne yazıyor?" diye sordu Lettie.

"Kendin oku," dedi kadın. Galiba Lettie'nin annesiydi. Onda, anne havası vardı, Lettie'nin değilse bile kesinkes birilerinin annesiydi. "Arkadaşlarının Güney Afrika'dan kaçırıp kendileri adına İngiltere'de bir bankaya yatırması için verdikleri parayı ve madencilikten elde ettiği bütün birikimini alıp Brighton'da kumarda kaybetmiş. Başlangıçta yalnızca kendi parasıyla kumar oynamak niyetindeymiş. Ama bütün parasını kaybetmiş ve arkadaşlarının parasıyla kaybettiklerini geri kazanabileceğini sanmış. Elinde avucunda ne varsa uçup gitmiş," dedi kadın. "Dünyası kararmış."

"Öyle yazmamış," dedi Lettie, gözlerini kısarak.

-Şöyle yazmış:

"Bütün arkadaşlarıma,

Çok üzgünüm, böyle olmasını istemezdim, umarım *bir* gün *beni affedersiniz; çünkü ben kendimi affedemiyorum."*

"Aynı şey," dedi kadın. Bana döndü. "Ben Lettie'nin annesiyim," dedi. "Herhalde ahırda annemle tanışmışsındır. Bana Bayan Hempstock derler. Benden önce annem Bayan Hempstock adını kullanırdı, şimdiyse ona "ihtiyar Bayan Hempstock" diyorlar. Burası Hempstock Çiftliği. Bölgedeki en eski çiftliktir kıyamet Günü Kitabında bile geçer."

Neden hepsinin soyadının Hempstock olduğunu merak çıtım ama sormaya cesaret edemedim. İntihar notunda nc vardığını veva ölen madencinin düşüncelerini nereden bildiklerini de sormadım çünkü yazanları veya adamın düşüncelerini bilmeleri son derece dogalnıış gihi konuşuyorlardı.

Gömlek cebine bakması için polisi dürttüm," dedi Lettie. "Kendi fikri olduğunu zannedecek."

"Aferin benim kızıma." dedi Bayan Hempstock. "Çaydanlıktaki su kaynadığında, sıra dışı bir şey görüp görmediğimi sormak için gelmiş olurlar. O zaman çay ikram ederim. Niçin oğlanı göle götürmüyorsun?"

"Orası göl değil," dedi Lettie. "Benim okyanusum." Sonra bana dönüp "Haydi!" dedi. Geldiğimiz yoldan dışarı çıktık. Güne hâlâ gri tonları hâkimdi.

Evin eırafını dolaşıp ineklerin açtığı patikadan aşağı indik.

"Gerçek bir okyanus mu?" diye sordum.

"Ah, evet!" dedi.

Hepsi aniden karşımızda belirdi: Ahşap baraka, eski bank ve aralarında leylak yapraklar ile sazlıkların yer yer dikkat çektiği, karanlık sularıyla küçük göl. Yüzeyde, bozuk paralar gibi parlayan, yan yatmış, süzülen ölü bir balık vardı.

"İyiye âlâmet değil," dedi Lettie.

"Okyanus olduğunu söylemiştin," dedim ona. "Burası bir göl, baksana."

"Hayır, okyanus," dedi. "Ben daha bebekken onu geçip buraya ulaştık eski vatanımızdan geldiğimizde." Lettie, kulübeye girdi. Ucuna karides ağını andıran bir ağ takılmış, uzun bambu direkle dışarı çıktı, öne uzanıp büyük bir dikkatle ağı balığın altına yerlçşlirdi. Ardından, balığı sudan çıkardı.

"Ama Hempstock Çiftliği, Kıyamet Günü kilabmda bile varmış," dedim. "Annen öyle söyledi. O kitapsa Fatih Williamam zamanından kalma."

"Evet," dedi Lettie Hempstock.

Balığı ağdan alıp inceledi. Halâ yumuşaktı, sertleşmemişti ve elinde çırpınıyordu. Bu kadar rengi bir arada görmemiştim. Gümüş rengiydi ama allında maviler, yeşiller ve morlar da vardı. Pullarının uçlarıysa siyahtı.

"Bu balığın türü ne?" diye sordum.

"Oldukça garip bir durum,"' dedi. Bu okyanustaki çoğu balık ölmez." Kemik saplı bir çakı çıkardı ama onu neresinden çıkardığını sorsanız söyleyemem. Çakıyı balığın karnına sokup kuyruğuna kadar kesti.

Lettie, "Onu bu öldürmüş," dedi.

Balığın içinden bir şey çıkardı. Ardından, balığın iç organları yüzünden yağ içinde kalan nesneyi avucuma bıraktı. Eğilip elimi suya soktum, parmaklarımla ovalayarak bana verdiği şeyi temizledim. Gözlerimi dikip uzun uzun inceledim. Kraliçe Victoria bana bakıyordu.

"Çeyreklik mi?" diye sordum. "Balık bozuk para mı yutmuş?"

"Çok kötü, değil mi?" dedi Lettie Hempstock. Güneş batmak üzereydi. Yanaklarına ve burnuna toplanan çiller iyice artmıştı ve saçlarının güneş düşen bölümü, bakır rengi ısıl tılar saçıyordu. "Baban nerede olduğunu merak ediyor. Geri dönme zamanı."

Gümüş parayı ona geri vermek istedim ama başını iki yana salladı. "Sende kalsın, çikolata veya limonlu şerbet alırsın," dedi.

"Alabileceğimi sanmıyorum,"' dedim. "Bu para çok a:: Dükkânlar hâlâ çeyreklikleri kabul ediyor mu bilmiyorum O zaman kumbarana at. belki sana şans getirir ' dedi.

Son sözünü şüpheyle, ne tür bir şans getireceğine emin denilmiş gibi söylemişti.

Polisler, babam ve kahverengi takım elbiseli, kravatlı iki adam çiftliğin mutfağmdaydı. Adamlardan biri bana polis olduğunu söyledi ama üniforma giymiyordu. Onun adına üzüldüm; polis olsam her fırsatla üniformayla dolaşacağıma emindim. Takım elbiseli ve kravatlı diğer adam, aile doktorumuz Doktor Smithson'dı. Çaylarını bitirmek üzereydiler.

Babam, benimle ilgilendikleri için Bayan Hempstock ve Lettie'ye teşekkür etti. Onlar ise "Bir şey değil," deyip istediğim zaman uğrayabileceğimi söylediler. Bizi Mini'ye getiren polisin arabasına binip evimize doğru yola çıktık. Evimize sapan yolun önünde bizi bıraktı.

"Bundan kardeşine bahsetmemen en iyisi," dedi babam.

Kimseye bahsetmek istemiyordum. Çok özel bir yer keşfetmiş, yeni bir arkadaş edinmiş, çizgi romanımı kaybetmiştim. Bozuk parayı sıkı sıkı avucumda tutuyordum.

"'Okyanusu denizden ayıran nedir?" diye sordum.

'Daha büyüktür," dedi babam. "Okyanus, denizden kat kat büyüktür. Niçin soruyorsun?"

"Aklıma takıldı," dedim. "Ufak bir göl büyüklüğünde okyanus olabilir mi?"

"Hayır," dedi babam. "Göletler gölet büyüklügündedir, göller de göl. Denizler deniz ve okyanuslar da okyanus. Atlas Okyanusu, Büyük Okyanus, Hint Okyanusu, Arktik Okyanusu. Galiba dünyadaki okyanuslar bu kadar."

Babam, annemle konuşmak için yatak odasına çıktı, bir süre telefondaydı. Bozuk parayı kumbarama attım, içinden hiçbir şeyi kolay kolay çıkaramayacağınız porselen kumbaralardandı. Bir gün içinde bozuk para atacak yer kalmadığında onu kıracaktım ama dolmasına daha çok vardı.

III

Beyaz Mini'yi bir daha görmedim. îki gün sonra, pazartesi günü, babama koltukları kırmızı deri kaplı, siyah Rover'ı teslim ettiler. Mini'den çok daha büyüktü ama onun kadar rahat değildi. Deri kaplamaya puro kokusu sinmişti ve Rover'da yaptığımız bu uzun yolculuklarda hepimizi araba tutardı.

Pazartesi gelen tek şey Rover değildi. Bir de mektup aldım.

Yedi yaşındaydım ve hiç mektup almazdım. Doğum günümde büyükannemler ve annemin tanımadığım bir arkadaşı olan Ellen Henderson bana kartpostal yollardı, hepsi bu. Karavanda yaşayan Bayan Henderson, doğum günümde bana bir de mendil yollamıştı. O güne dek mektup yollayan çıkmamıştı ama yine de bana bir şey gelmiş mi diye her gün posta kutusunu kontrol ederdim.

Ve şu işe bakın ki, o sabah bana bir şey gelmişti.

Mektubu açtım. Elimdekinin ne olduğunu anlamadım ve anneme götürdüm.

"Piyango biletine para çıkmış," dedi annem.

"Nasıl yani?"

"Doğduğunda, büyükannen sana bir piyango bileti aldı Bütün torunlarına almıştı. Çekilişte çıkan numaralara göre binlerce sterlin kazanabileceğin, her yıl tekrarlanan bir piyangodur."

Binlerce sterlin mi kazanmışım?"

"Hayır." Kâğıda baktı. "Yirmi beş sterlin kazanmışsın." Binlerce sterlin kazanmadığıma üzüldüm. (Kazansam ne alacağımı adım gibi biliyordum.

Batman'in mağarası gibi gizli girişi olan, yalnız kalabileceğim bir yer satın alacaktım.) Ama hayal bile edemeyeceğim bir servete kavuştuğum için sevinçten havalara uçmuştum. Yirmi beş sterlin! Oyun kartları veya meyve aromalı şeker alabilirdim. Şekerlerin tanesi birkaç metelikti ama metelik artık para birimi olarak kullanılmıyordu. Yirmi beş sterlin. Her sterlini iki yüz kırk peniden ve her peni) yi dört şekerden hesaplarsanız... Hayal bile edemeyeceğim kadar şeker demekti bu.

"Parayı hesabına yatırabilirim," diyerek, hayallerimi yıktı annem.

O sabah sahip olduğumdan daha fazla şekerim olmadı ama öyle bile olsa, zengindim. Birkaç saniye önce olduğumdan, yirmi beş sterlin daha çok param vardı. Üstelik hayatımda ilk kez bir şey kazanıyordum.

Annemden çantasına kaldırmadan önce, üzerinde adımın yazılı olduğu kâğıdı son bir kez bana göstermesini istedim.

Bu olay pazartesi günü yaşandı. Öğleden sonra, bahçeyle ilgilenmek için pazartesi ve perşembeleri gelen yaşlı Bay Wollery (Kendisi kadar yaşlı olan eşi Bayan Wollery ayakkabılarına galoşlar giyer, çarşamba öğleden sonraları evimize temizliğe gelirdi.) sebze bahçesini kazarken, içi yarım peniler, çeyreklikler ve hatla meteliklerle dolu bir şişe buldu. Bozuklukların hepsi 1937'den öneesine aitti ve bütün öğleden sonramı, sirkeye batırılmış bezle onları parlatarak geçirdim.

Annem, eski bozuk paralarla dolu şişeyi yemek odasındaki şöminenin rafına koydu. Bir para koleksiyoncusunun, onlara iyi para ödeyeceğini tahmin ettiğini söyledi.

O gece yatağıma yattığımda mutluydum ve heyecan içindeydim. Zengindim. Gizli bir hazine bulunmuştu. Dünya harika bir yerdi.

Pusuların nasıl başladığını hatırlamıyorum. Ama rüyalar zaten öyle değil midir? Okuldaydım, kötü bir gün geçiriyordum. Bana hakaretler yağdırıp dayak atacak çocuklardan saklanıyordum ama bütün çabalarıma rağmen beni buldular, okulun arka tarafındaki çalıların içindeydik. Rüya olması gerektiğini biliyordum (ama rüyayı görürken bilmiyordum, gerçek geliyordu, oradaydım); çünkü büyükbabam ve öksü-rüp duran yaşlı arkadaşları da çocukların yanındaydı. Her birinin elinde sivri uçlu kurşun

kalemler vardı. Kalemlerin uçları, saplandığında elinizi kanatacak kadar sivriydi. Onlardan kaçtım ama benden hızlıydılar, yaşlı adamlar ve büyükçe oğlanlar, beni saklandığım erkekler tuvaletinde yakaladı. Kollarımdan ve bacaklarımdan tutup ağzımı açmaya zorladılar.

Büyükbabam (ama büyükbabamdan çok. büyükbabamın balmumu heykeli gibiydi, beni anatomiye satmayı planlıyordu) keskin ve parlak bir şeyi havaya kaldırıp iri parmaklarıyla ağzımdan içeri soktu. Sertti, sivriydi ve tanıdıktı. Böğürup öksiırdüm. Ağzıma metalik bir tat geldi.

Erkekler tuvaletindeki insanlar acımasız gözlerini, zafer dolu bakışlarını bana dikmişlerdi. Boğazımdaki şeye rağmen boğulmamaya çalıştım, onlara bu zevki tattırmayacaktım.

Uyandığımda boğuluyordum. Nefes alamıyordum. Boğazımda bir şey vardı. Sertti, batıyordu ve onu bir türlü boğazımdan dışarı atamıyordum. Uyanırken öksürmeye başladım, yaşlar yanaklarımdan aşağı süzüldü, burnum aktı.

Parmaklarımı boğazıma soktum. Çaresizdim, panik içindeydim ama kurtulmaya kararlıydım. Parmağımın ucu sert bir şeye değdi. Orta parmağımı o sert şeyin diğer tarafına yanladım ve boğazıma takılan nesneyi parmaklarımın arasında tutup dışarı çıkardım.

Nefes almaya çalıştım, sonra çarşafıma kustum Daha doğrusu, kusmak değil de ağzımdan akan kanlı salyalar çav Şala bulaştı. Boğazımdan çıkarmaya çalıştığım sırada, nesne gırtlağımı zedelemişti.

Ne olduğuna bakmadım. Tükürüğümle ve balgamımla yapış yapış olan nesneyi sıkı sıkı avucumda tuttum. Bakmak istemiyordum. Uyanıkken gördüğüm dünya arasındaki o köprünün gerçek olmasını istemiyordum.

Koridoru geçip evin diğer ucundaki banyoya koştum. Ağzımı çalkalayıp musluktan biraz su içtim. Tükürdüğümde. beyaz lavabo kırmızıya bulandı. Ancak bunları yaptıktan sonra beyaz küvetin kenarına oturup avucumu açtım. Korkuyordum.

Ama elimdeki -boğazımdan çıkardığım şey- korkutucu bir şev değildi. Sıradan bir bozuk paraydı: Bir gümüş şilin.

Yatak odama koştum, giyindim, ıslak bir bezle, çarşaftaki kusmuk lekelerini elimden geldiğince lemizledim. O gece yatağa dönmeden önce çarşafların kuruyacağını umdum. Ardından alt kata indim.

Bozuk paradan birine bahsetmek istiyor ama kime söyleyeceğimi bilmiyordum. Yetişkinleri bilirim, neler olduğunu anlatsam bile bana inanmazlardı. Büyükler, doğruyu söylediğimde bile zaten bana pek inanmıyorlardı, bu kadar olağandışı bir şeye inanmaları mümkün müydü?

Kardeşim arka bahçede arkadaşlarıyla oynuyordu. Beni gördüğünde öfkeyle üzerime yürüdü. "Senden nefret ediyorum. Geldiklerinde, annemle babama seni şikâyet edeceğim," dedi.

"Ne?"

'Biliyorsun," dedi kız kardeşim. "Senin yaptığını biliyorum."

"Neyi yaptığımı?"

"Bana bozuk para fırlattığını. Hepimize. Çalılardan. Gerçek bir pislik gibi davrandın."

"Ben yapmadım ki!"

Ne kadar canımız yandı biliyor musun?"

Arkadaşlarının yanına döndü, öfkeyle bana baktılar. Boğazım kurumuştu ve acıyordu.

Yola doğru yürüdüm. Nereye gitmeyi planladığımı bilmiyordum. Sadece uzaklaşmak istiyordum.

Lettie Hempstock, garaj yolunun bittiği yerde, kestane ağaçlarının altında duruyordu. Sanki yüz yıllardır orada durmuş beni bekliyordu ve gerekirse bir yüz yıl daha bekleyebilirdi. Elbisesi beyazdı ama kestane ağacının yeni yeni filizlenen yapraklarından süzülen ışık onu yeşile boyuyordu.

"Merhaba," dedim.

"Kâbus gördün değil mi?" dedi.

Cebimden bozuk parayı çıkarıp gösterdim. "Az kalsın bunun yüzünden boğuluyordum," dedim ona. "Ama tam zamanında uyandım. Ağzıma nasıl girdiğini bilmiyorum. Biri parayı ağzıma soksaydı herhalde uyanırdım. Galiba tam ben uyanırken kendiliğinden boğazımda belirdi."

"Evet," dedi Lettie.

"Kardeşim onlara çalılardan bozuk para fırlattığımı söylüyor ama yapmadım."

"Evet," diye bana hak verdi. "Yapmadın."

"Lettie? Neler oluyor?" diye sordum.

"Ah," dedi, her şey gün gibi aşikârmışçasına. "Biri, insanlara para vermeye çalışıyor. Ama çok beceriksizce yapıyor ve uykuda olması gereken şeyleri uyandırıyor. Bu hiç iyi değil."

"Ölen adamla bir ilgisi var mı?"

"Bir ilgisi var mı? Evet."

"Bunu o mu yapıyor?"

Başım iki yana salladı. "Kahvaltı eltin mi? diye sordu bana.

Başımı iki yana salladım.

"Tamam o zaman," dedi. "Benimle gel."

Birlikte yolun sonuna doğru yürüdük, ileride sağlı sollu bir iki ev vardı o zamanlar. Yanlarından geçerken evleri işaret etti. "O evde yaşayan adam rüyasında satıldığını, paraya dönüştüğünü görmüştü. Şimdi ise aynalarda garip şeyler görüyor." dedi Lettie Hempstock.

"Garip derken?"

Kendisini görüyor ama gözlerinin yerinde dışarı uzanan pamuklar var. Ağzından da pençemsi garip şeyler çıkıyor. Yengeçlerin kıskaçlarını bilir misin?"

Aynaya baktığında ağzından kıskaç çıktığını gören adamı düşündüm. "Neden boğazımda bozuk para buldum?" "insanlara para vermek istedi."

"Opal madencisi mi? Arabada ölen adam?"

"Evet. bir bakıma. Tam olarak değil ama bütün bunları ateşleyen fitil oydu. ölümü, ortalığı alevlendiren kıvılcımdı. Ama şimdiki patlamalar ona ait değil. Başka biri. Başka bir şey."

Eliyle çilli burnunu ovuşturdu.

"O evde oturan kadın delirdi," dedi başka bir evi işaret ederek. Doğruyu söylediğinden bir saniye bile şüphe etmedim. "Paralarını yatağının altına saklamış ve artık biri gelip hepsini çalacak diye yataktan çıkamıyor."

"Nereden biliyorsun?"

Omuz silkti. "Benim kadar yaşamışsan böyle şeyleri bilirsin."

Ayağımla taşlardan birini tekmeledim. "Benim kadar yaşamışsan derken, çok uzun zamanı mı kastediyorsun?" Başını salladı.

'"Gerçekte kaç yaşındasın?" diye sordum.

"On bir."

Şöyle bir düşündüm. "Ne kadardır on bir yaşındasın?" diye sordum.

Gülümsedi.

Caraway Çiftliği'ni geçtik. Bir gün Callie Anders'ın annesi ve babası olduğunu öğreneceğim iki kişi, tarlada kavga ediyordu. Bizi görünce bağrışmayı kestiler.

Virajı dönüp görüş alanlarından çıktığımızda, "Zavallılar." dedi Lettie.

"Neden zavallı olduklarını düşünüyorsun?"

"Çünkü ekonomik sorunları var. Adam bu sabah rüyasında... Karısının para kazanmak için kötü şeyler yaptığını gördü. İçine kurt düşünce karısının çantasını karıştırdı ve bir tomar on şiliılik banknot buldu. Kadın paranın

nereden geldiğini bilmediğini söylüyor ama kocası inanmıyor. Daha doğrusu neye inanacağını bilmiyor."

"Bütün kavgalar ve rüyalar parayla mı ilgili?"

"Emin değilim," dedi Lettie. Beni korkutan, yetişkinlerinki gibi bir ses tonuyla söylemişti bunu.

"Olup bitenler çözülemeyecek şeyler değil," diye devam etti. O zaman, yüzümdeki endişeli ifadeyi fark etti. Ürktüğümü anladı. "Krep yedikten sonra hallederiz," dedi.

Lettie, metal bir tavada bize krep pişirdi. Her biri kâğıt kadar inceydi ve piştiklerinde, Lettie üzerlerine limon sıkıp kayısı reçeli sürüyor, sonra da sigara sarar gibi yuvarlıyordu. Yeterince krepimiz olduğuna kanaat getirince, mutfak masasına geçip karnımızı tıka basa doyurduk.

Mutfakta bir şömine vardı, hâlâ kor halinde olan kömürlere bakılırsa, gece boyunca yanık kalmıştı. Bu mutfağın samimi bir havası var, diye düşündüm.

"Korkuyorum," dedim Lettie'ye.

Gülümsedi. "Güvende olmanı sağlayacağım. Söz veriyorum. Ben hiç korkmuyorum."

Bense hâlâ korkuyordum ama eskisi kadar değil. 'Olup bitenler çok ürkütücü."

"Sana söz verdim," dedi Lettie Hempstock. İncinmene izin vermeyeceğim."

"İncinmek mi?" dedi biri, hafiflen çatlayan bir ses tonuyla. "Ne incinmesi? Kim incinmiş? Niye birileri incinsin?

Konuşan ihtiyar Bayan Hempstocktı. Kenarlarından tul tuğu önlüğünü nergislerle doldurmuştu ve çiçeklerin yapraklarından yansıyan ışık, yaşlı kadının yüzünü de, mutfağı da hoş göze hoş gelen sarı tonlarına boyuyordu.

"Bir şey bela saçıyor. İnsanlara para veriyor.Hem rüyalarında hem gerçek hayatta," dedi Letlie. Yaşlı kadına, boğazımdan çıkan parayı gösterdi.

"Arkadaşım sabah uyandığında, az kalsın bu para yüzünden boğuluyormuş."

İhtiyar Bayan Hempstock, önlüğünü mutfak masasına yaslayıp, çiçekleri masaya döktü. Ardından bozuk parayı Lettie'den aldı. Gözlerini kısıp parayı kokladı, ovuşturdu, dinledi (en azından parayı kulağına yaklaştırdı). Sonra mora çalan dilinin ucuyla paraya dokundu.

"Yeni, dedi incelemesi bittiğinde. "Üzerinde 1912 yazıyor ama dünden önce yokmuş."

"Onda bir gariplik olduğunu biliyordum," dedi Lettie. ihtiyar Bayan Hempstock'a baktım. "Nereden biliyorsunuz?"

"İyi bir soru tatlım. Genel olarak elektron sayısındaki azalmadan. Elektronları görebilmek için, nesnelere çok yakından bakman gerekir. Belli belirsiz gülümsemeleri andıran mini minnacık şeylerdir. İnsanın içini karartan gri parçalara da nötron denir. Paranın elektronları, 1912'den kalmış olamayacak kadar neşeliydi. Bu yüzden harfleri ve kralın kafasını inceledim. Hepsi fazla sivri ve parlak. Yıpranan yerler bile özellikle öyle yapılmış görünüyor."

"Gözleriniz çok keskin olmalı," dedim ona. Etkilenmiştim. Paramı geri verdi.

'Eskiden olduğu kadar iyi görmüyorum ama benim yaşıma geldiğinde senin gözlerin de, şimdiki kadar keskin olmayacak." Espri yapmışçasına güldü.

"Kaç yaşındasınız?"

Lettie bana öyle bir bakış fırlattı ki, kabalık etmiş olmaktan korktum. Yetişkinler bazen yaşlarının sorulmasından hoşlanmaz, bazen de hoşlanır. Tecrübelerime göre yaşlılar hoşlanırdı. Yaşlarıyla gurur duyarlardı. Bayan Wollery yetmiş yedi, Bay Wollery seksen dokuz yaşındaydı ve bize kaç yaşında olduklarını söylemeye bayılırlardı.

Ihuy.ır Bayan Hempstock dolaba uzanıp rengarenk vazo-lan indirdi. "O kadar yaşlıyım ki, Ay'ın yaratıldığı zamanı hatırlıyorum," dedi.

"Ay, hep yok muydu?"

"Ne şirinsin! Gökyüzü bomboştu. Ay'ın geldiği günü hatırlıyorum. Gökyüzüne baktık. O zamanlar, yeşil ve mavi değil, kirli bir kahverengi ve puslu gri rengiydi."

Musluğu açıp vazoları yarıya kadar doldurdu. Sonra kararmış mutfak makasını alıp nergislerin saplarını kesti.

"Bunları ölen adamın yapmadığına emin misiniz?" dedim. "Belki hayaleti peşimize düşmüştür?"

Kız ve yaşlı kadın bu lafıma güldüklerinde kendimi aptal gibi hissettim. "Özür dilerim."

"Hayaletler hiçbir şeyi yoktan var edemez," dedi Lettie. "Çoğu zaman eşyaları oynatmasını bile beceremezler."

"Gidip anneni çağır. Çamaşır yıkıyordu," dedi ihtiyar Bayan Hempstock, Lettie'ye. Sonra bana döndü. "Sen de çiçekleri hazırlamama yardım et."

Çiçekleri vazolara koymasına yardım ettim. Vazoları nereye yerleştireceğimiz konusunda fikrimi aldı. Hepsini önerdiğim yerlere koyduk. Kendimi çok ayrıcalıklı hissettim.

Gün ışığından yapılmışa benzeyen nergisler, loş mutfağı güzelleştirmişti. Zemin, kızıl ve gri kum taşlanndandı. Duvarlarsa beyaza boyanmış ahşaptan.

Yaşlı kadın, Hempstock'ların kendi arı kovanlarından gelen baldan bir kaşık alıp kâseye koydu ve üstüne kaymak ekledi. Hemen kaşığı daldırdım, sakız gibiydi, balın tadı her lokmada ağzıma yayılıyor, yuttuğumdaysa yabani çiçeklerin tadı damağımda kalıyordu.

Lettie annesiyle birlikte mutfağa döndüğünde son lokmalarımı bitiriyordum. Bayan Hempstock'in ayaklarında vuıe Wellington çizmeler vardı. Acelesi varmış gibi koşar adım yürüyordu. "Anne!" dedi. "Oğlana bal mı verdin! Dişleri çürüyecek."

"İhtiyar Bayan Hempstock omuz silkti "Ağzındaki mikropları azarlar, dişlerini rahat bırakmalarını söylerim," dedi "Bakterilere patronluk

taslayamazsın." dedi Bayan Hempstocklardan genç olanı. "Bundan hoşlanmadıklarım bilirsin."

Ne budalalık!" dedi yaşlı kadın. "Bakterileri rahat bırakırsan, her yanı ele geçirirler. Onlara kimin patron olduğunu gösterirsen sana kul köle olurlar. Peynirimin tadını biliyorsun." Bana döndü. "Peynirimle madalya bile kazandım," dedi. "Madalya. Yaşlı kralın zamanında, peynirimden almak için bir halta at sırtında seyahat edenler olurdu. Dediklerine göre bizzat kral ve oğulları Prens Dickon, Prens Geoffrey, hatta küçük Prens John peynirimin tadına bakmış. O güne dek yedikleri en lezzetli peynir olduğunu söylemişler..." "Nine," dedi Lettie. Yaşlı kadın aniden sustu.

"Fındık ağacından değneğe ihtiyacın olacak," dedi Lettie'nin annesi. Sonra çok emin olmayan bir ses tonuyla ekledi. "Sanırım ufaklığı da götürebilirsin. Ne de olsa onun parası. Yanında olursa işin kolaylaşır. Dişinin yarattığı bir şeye ihtiyacım var."

"Dişi mi?" dedi Lettie.

Kemik saplı çakısı elindeydi. Ama bıçağı yuvasmdaydı.

"Tadı dişilerinkine benziyor," dedi Lettie'nin annesi. "Unutma ki, yanılıyor da olabilirim."

' Oğlanı götürme," dedi ihtiyar Bayan Hempstock. "Onu götürmek belaya davetiye çıkarmak olur."

Hayal kırıklığına uğradım.

'Bize bir şey olmaz," dedi Lettie. "Ben ona bakarım. O ve ben. ikimiz. Harika bir macera olacak. Yalnız gitmemiş olurum. Lütfen nine."

Umutla ihtiyar Bayan Hempstoek'a bakıp cevap vermesini bekledim.

"Sorun çıkarsa seni uyarmadığımı söyleme," dedi İhtiyar Bayan Hempstock.

"Teşekkürler nine. Söylemem. Dikkatli olacağım."

İhtiyar Bayan Hempstock burnunu çekti. "Aptalca bir şey yapmayın. Temkinli olun. Onu bağlayın, geçitleri kapayın, yeniden uyutun."

"Biliyorum, biliyorum," dedi Lettie. "Gerçekten ezberledim artık. Bize bir şey olmaz."

Kelimesi kelimesine böyle söyledi. Ama yanılıyordu.

IV

Lettie beni eski yoldaki fındık ağacının yanına götürdü (fındıklar çoktan olgunlaşmıştı). İnce dallardan birini kırdı. Ardından bu işi binlerce kez yapmış gibi ustalıkla, çakısını çıkarıp dalın kabuğunu soydu ve ucunu Y oluşturacak şekilde ikiye böldü. Çakıyı kaldırdı (nereye kaldırdığını göremedim) ve Y 'nin iki ucunu iki eliyle tuttu.

"Maden aramayacağım," dedi bana. "Onu yol bulmakta kullanacağım. Mavi... Mavi bir şişe arıyoruz, sanırım onunla başlamalıyız. Mavi değil, mor da olabilir. Ama parlak."

Peşinden gidip etrafı araştırdım. "Görebildiğim kadarıyla yok."

"Buralardadır," diye temin etti beni.

Etrafa bakındım. Çimenlere, yol kenarında dolaşan alacalı tavuğa, paslı tarım makinelerine, yol kenarına bırakılan ahşap masaya ve üzerindeki altı adet boş güğüme baktım. Hiçbir şeye aldırmadan uyuyan bir hayvanı andırıyordu, Hempstock'ların kızıl tuğladan inşa edilmiş çiftlik evi. Baharla beraber filizlenen çiçekleri, sonsuza uzanan beyaz ve sarının birbirine geçtiği papatya tarlalarını, unutmabeni çiçeklerini, düğün çiçeklerini görebiliyordum. Geç açmış masmavi bir çan çiçeğiyse güğümlerin durduğu masanın gölgesinde kalmıştı. Yaprakları çiyden ışıl ışıldı...

Şu olabilir mi?" diye sordum.

Gözlerin keskinmiş," dedi, onaylarcasma.

Mavi çan çiçeğine doğru yürüdük. Yanına vardığımızda Lettie gözlerini kapadı. İleri geri sallanıp fındık ağacından değneği havaya kaldırdı. Sanki Lettie, bir saatin veya pusulanın merkeziydi vc değnek de gece yarısını gösteren akrep veya kuzeyi gösteren ibreydi. "Siyah," dedi aniden, sanki rüyasında gördüğü bir şeyi tarif ediyordu. "Ve yumuşak."

Mavi çandan uzaklaştık. Romalılardan kaldığını hayal etmekten hoşlandığım yol boyunca ilerledik. Yüz metre kadar gitmiş, Mini'niıı park edildiği yere yaklaşmıştık ki, aradığını buldu: Çitlerin arasındaki dikenli tele takılmış, siyah bir kumaş parçası.

Lettie kumaşa yaklaştı. Yine fındık ağacından değneği uzattı, yine yavaşça döndü ve: "Kırmızı," dedi, kendinden emin bir ses tonuyla. "Kıpkırmızı. Şu yönde."

İşaret ettiği yöne doğru ilerledik. Çayırları geçip ağaçlanıl yanına vardık. "Orada," dedim şaşkınlıkla. Küçücük bir hayvanın leşi -uzaktan tarla faresine benziyordu- yosunların arasındaydı. Kafası yoktu, kürkü ve yosunlar, kana bulanmışu. Kıpkırmızıydılar.

"Artık koluma gir ve sakın bırakma," dedi Lettie.

Sağ elimle sol kolunu, dirseğinin hemen altını tuttum. Değneği oynattı. "Bu taraftan," dedi.

"Ne arıyoruz?"

"Yaklaşıyoruz," dedi. "Şimdi aradığımız şey, bir fırtına." Ağaçların arasına daldık. Sık bir ormandı, gökyüzüne uzanan yapraklar, ışığın içeri süzülmesine izin vermiyordu. Güçlükle ağaçlann arasından geçip açıklığa vardık. Karşı tarafa ulaşana kadar bu yeşil dünyanın içinde ilerledik.

Sol taraftan, gök gürültüsünü andıran bir ses duyuldu. "Fırtına" diye mırıldandı Lettie. Vücudu yeniden dönmeye başladı vc kolunu tuttuğum için ben de onunla döndüm. Kolundan gelen bir enerjinin içime yayıldığını hissettim veya öyle olduğunu hayal ettim. Sanki güçlü bir motora dokunuyordum.

Yeni bir yön belirledi. Sığ bir dereyi geçtik. Derken aniden durdu, yalpaladım ama düşmedim.

"Geldik mi?" diye sordum.

"Hayır," dedi. "Geldiğimizi biliyor. Bizi hissediyor. Yanma gitmemizi istemiyor."

Fındık ağacından değnek, artık mıknatısa doğru çekilen demir gibi oynuyordu. Lettie zevkle sırıttı.

Rüzgâr, yaprakları ve toprağı suratımıza savurdu. Uzaktan tren sesini andıran bir uğultu geliyordu. Görmek gittikçe zorlaştı. Tepemizdeki yapraktan örtü yüzünden gökyüzünü gö-remiyordum. Sanki tam üstümüzde dev fırtına bulutları toplanmış veya gündüzden birdenbire gece yarısına geçmiştik.

"Eğil!" diye bağırdı Lettie. Yosunların üstüne çömelip beni de aşağı çekti. Kıpırdamadan yattı, ben de kendimi aptal gibi hissederek yanına uzandım. Yer nemliydi.

"Ne kadar böyle kalacağız?"

"Şşşş!" dedi öfkeyle. Hiçbir şey söylemedim.

Ağaçların arasından çıkan bir şey, başımızın üstünden geçti. Yukarı baktığımda göz ucuyla kahverengi ve tüylü bir şey gördüm. Dev bir halı gibi dümdüzdü. Kenarlan şaklayıp kıvrılıyordu ve halının ortasında, aşağı dönük, düzinelerce keskin diş vardı.

Şaklayıp üstümüzde süzüldükten sonra geldiği yere geri döndü.

"O da neydi?" diye sordum. Kalbim o kadar hızlı çarpıyordu ki, ayağa kalksam dengemi sağlayabileceğim şüpheliydi.

"Manta kurdu," dedi Lettie. "Bu kadar ilerlememiz gerekeceğini düşünmemiştim." Ayağa kalkıp tüylü şeyin gittiği yöne baktı. Fındık ağacından değneğinin ucunu havaya kaldırdı ve yavaşça döndürdü.

Hiçbir şey algılamıyorum," dedi. Başını geriye yatırıp gözlerine giren saçları arkaya ittirdi. "Ya saklanıyor ya da çok yaklaştık." Dudağını ısırdı. Sonra "Bozuk para," dedi. "Boğazına takılan, çıkarır mısın?"

Parayı sol elimle cebimden çıkarıp ona uzattım.

Hayır," dedi. "Ona dokunamam, şimdi olmaz. Çatalın ucuna koy."

Neden diye sormadım. Y'nin iki ucunun kesiştiği yere gümüş parayı bıraktım. Lettie kollarını uzatıp yavaşça döndü, değneğin ucu dümdüzdü. Ben de onunla beraber döndüm ama herhangi bir enerji hissetmedim. Bu sefer uğuldayan makineler yoktu. Yarım daire çizmiştik ki durdu. "Bak!" dedi.

Baktığı yere baktım ama ağaçlar ve gölgelerinden başka bir şey görmedim.

"Hayır, bak. işte orada." Eliyle işaret etti.

Değneğin ucundan dumanlar yükseldi. Azıcık sola, azıcık sağa döndü, biraz daha sağa, derken değneğin ucunda turuncu bir ışıltı belirdi.

"Daha önce böylesini görmemiştim," dedi Lettie. "Bozuk parayı bir tür kuvvetlendirici olarak kullanıyorum ama bu..."

Çat sesinin ardından değnek alev aldı. Lettie değneğin ucunu nemli yosunlara bastırdı. "Parayı geri al," dedi. Söyleneni yaptım, sıcak olması ihtimaline karşı dokunurken temkinliydim ama buz gibiydi. Lettie, değneği yosunların arasına bıraktığında, kömürleşen ucundan ürkütücü dumanlar yükseliyordu.

Lettie yürüdü. Ben de yanında yürüdüm. Artık el ele tutuşuyorduk, sağ elimle sol elini tutmuştum. Havai fişeklerinkini andıran garip bir koku geliyordu burnuma. Ormanın içine doğru attığımız her adımda, dünya biraz daha karardı.

"Seni güvende tutacağımı söylemedim mi?" dedi Lettie.

"Söyledin."

"Zarar görmeyeceğine söz verdim."

"Evet."

"Elimi tutmaya devam et. Sakın bırakma," dedi. "Ne olursa olsun sakın bırakma."

Eli ılıktı ama terli değildi. Güven vericiydi.

"Elimi tut," diye tekrarladı. "Ve ben sana söylemedikçe hiçbir şey yapma. Anladın mı?"

"Kendimi güvende hissetmiyorum," dedim.

Yanıldığımı söylemedi. "Tahmin ettiğimden daha ileri gittik," dedi. "Fazla uzaklaştık. Sınırın bu bölgesinde ne tür yaratıkların yaşadığına emin değilim."

Ağaçlar sona erdi, açık bir araziye vardık.

"Çiftliğinizden uzakta mıyız?"

"Hayır. Hâlâ çiftliğin sınırlan içindeyiz. Hempstock Çiftliği çok geniştir. Büyük bölümünü anavatanımızdan gelirken yanımızda getirdik. Çiftlik bizimle geldi ve başka şeyleri de beraberinde getirdi. Ninem, onlara asalak diyor."

Nerede olduğumuzu bilmiyordum ama hâlâ Hempstock'ların arazisinde olduğumuza inanamıyordum. Doğup büyüdüğüm dünyada olduğumuzdan bile emin değildim. Burada gökyüzü, insanı tetikte olmaya davet eden donuk bir turuncuydu. Bitkiler dev ve dikenliydi; san olması gereken sabır çiçekleri gümüşümsü bir yeşildi ve metalden yapılmışa benziyorlardı.

Avucumda dura dura ısınan bozuk para soğumaya başladı ve buz kesene kadar da bu durum değişmedi. Para sol elimdeydi, sağ elimle Lettie Hempstock'ın elini sıkı sıkı tutuyordum.

"Geldik," dedi.

Önce bir binaya baktığını sandım. Rüzgârda uçuşan gri ve pembe kumaşlar bir tür çadır oluşturmuştu ama bu çadır o güne dek gördüklerimin aksine taşra kiliseleri kadar yüksek" Hava koşullarının ve zamanın etkisiyle yıpranmış olsa da turuncu göğe meydan okuyordu.

Derken koca kumaş hareket etti, bize doğru döndü. Yüzünü gördüm. Tekme atılan köpeklerin inlemesini andıran bir ses duyuldu. Nereden geldiğini anlamak için etrafa bakındığımda şaşkınlıkla sesin benden çıktığını fark ettim.

O yüzü nasıl anlatabilirim bilmiyorum, gözlerinin yerinde kara delikler vardı. Arkası boştu. Havada uçan, kumaştan gri bir maskeden farksızdı ama akıl almaz büyüklükteydi Orasından burasından sarkan kumaş parçalan rüzgârda uçuşuyordu.

Yüzü oluşturan kumaşlar kıpırdandı, dev yaratık bize bakıyordu.

"Adını söyle," dedi Lettie Hempstock.

Kısa bir duraksama. Boş bakan gözler böcekleri süzercesine süzdü bizi. Ardından rüzgârınki gibi tarif edilemez bir ses, "Ben bu mekânın hanımıyım," dedi. "Çok uzun zamandır buradayım. însanlann birbirlerini kayalıklarda kurban ettikleri zamanlardan beri adım bana aittir çocuk, sana değil. Şimdi üfleyip sizi uzaklara yollamadan önce beni rahat bırakın." Kırık yelken direğini andıran kolunu salladığında, tepeden tırnağa ürperdim.

Lettie Hempstock elimi sıktı. Kendimi güçlü hissettim. Daha cesur. "Sana adını söylemeni emrettim. Ne kadar yaşlı olduğunu söyleyip hava atmanı değil... Şimdi bana adım söyle. Bil ki, üçüncü defa sormayacağım."

Artık sesi, taşralı bir kızınkine benziyordu. Hem de hiç olmadığı kadar. Belki sesindeki öfke tınısı yüzündendi; kızdığında kelimeler ağzından farklı çıkıyordu.

"Hayır," diye fısıldadı gri şey. "Küçük kız, küçük kız... Arkadaşın kim?"

-Hiçbir şey söyleme," diye fısıldadı Lettie. Dudaklarımız sıkı sıkı kapayıp başımı salladım.

"Bu isten sıkılmaya başlıyorum," dedi gri yaratık, yırtık paçavraları andıran kollarını sallayarak. "Bir şey bana gelip yardım dilendi. Sevilmek istiyordu. Herkesi nasıl mutlu edebileceğimi öğretti. İnsanlar basil yaratıklarmış, ick istedikleri paraymış, daha fazlası değil. Para... Sadece para. İşlerinin karşılığı olarak verilen ödüller. Halbuki dilese, onlara bilgelik barış veya huzur bahsedebilirdim..."

"Sakın," dedi Lettie Hempstock. "Sende onlann isteyebileceği hiçbir şey yok. İnsanlan rahat bırak!"

Rüzgâr gürledi ve dev gibi yaratığın yelkenleri andıran kolları havada sallandı. Rüzgâr kesildiğinde, yaratık konumunu değiştirmişti. Şimdi yere daha yakındı, iki beyaz fareye bakan kumaştan bir bilim insanı gibi bizi inceliyordu.

El ele tutuşmuş iki küçük fare.

Lettie'nin eli terlemişti. Ya beni ya kendini sakinleştirmek için elimi sıktı. Ben de elini sıkarak karşılık verdim.

Kumaşın, yüze karşılık gelmesi gereken yırtık bölümü buruştu. Galiba gülümsüyordu. Evet, gerçekten gülümsü-yordu. Kara gözleriyle beni inceliyor, atomlarıma ayırıyordu. Sanki hakkımdaki her şeyi -benim bile bilmediğim şeyleri-biliyordu.

Elimi tutan kız, "Bana adını söylemezsen seni adsız bir yaratık olarak bağlarım," dedi. "Adını bilsem de bilmesem de sonuç değişmeyecek, kaderin mühürlenecek."

Lettie cevap vermesini beklediyse de yaratık hiçbir şey söylemedi. O zaman Lettie Hempstock, anlamadığım bir dilde bir şeyler söylemeye başladı. Kimi zaman konuşmayı kimi zaman şarkıyı andıran, daha önce hiç duymadığım ve hayatımın ilerleyen dönemlerinde hiç duymayacağım bir dildi.

Ama melodiyi tanıyordum. "Daha dün annemizin" diye başlayan çocuk şarkısıydı. Melodi aynıydı ama kullandığı kelimelerin çok daha eski olduğuna emindim.

O şarkısını söylerken, turuncu göğün altında bir şeyler değişti. Toprak canlandı, solucanlarla doldu. Uzun gri yaratıklar, yeraltından çıkıp ayaklarımızın altına toplandı.

Dalgalanan kumaşın ortasından üstümüze doğru bir şey savruldu. Futbol topundan biraz daha büyükçeydi. Okulda ne zaman yakan top benzeri bir oyun oynasak ya kaçmakta gecikirim ya da yakalamam gereken topu yere düşürürüm acımasız toplar her zaman karnıma veya yüzüme isabet eder.

Ancak her nasılsa bu sefer farklıydı. Belki de sadece benim değil, Lettie'nin de üzerine geldiğinden.

Hiç düşünmeden harekete geçtim.

Lettie'nin elini bıraktım, ellerimi öne uzatıp örümcek ağlarını andıran çürümüş ipliklerden oluşan yumağı yakaladım.Elim iplere değdiği anda büyük bir acı hissettim. Ayağımın tabanından geliyordu, raptiyeye basmıştım sanki. Bıçak gibi keskindi acı. Bir saniye bile sürmedi.

Lettie elime vurup yumağı düşürmemi sağladı, iplikten top yere düşüp kendi içine kıvrıldı. Lettie yeniden sağ elimi tuttu. Hem de eskisinden de sıkı. Bütün bunlar olurken şarkı söylemeye devam ediyordu.

Defalarca rüyamda o şarkıyı, basit melodiye eşlik eden garip kelimeleri duydum ve o rüyalarda bazen, eğer şanslıysam, Lettie'nin kelimeleri berraklaşırdı, ne söylediğini anlayıverirdim ve ben de o dili konuşurdum: ilk dili. Kadim kelimeleri kullanırken gerçek olan her şeyin doğası üzerinde hak sahibiydim. Rüyalarımın dili, varoluşun diliydi ve söze dökülebilen her şey gerçeğe dönüşürdü; çünkü o dilde söylenenler yalan olamazdı. Yaratılışın ilk tuğlasıydı söz. Rüyalarımda o dili hastaları iyileştirmek ve uçmak için kullanırdım. Bir keresinde rüyamda deniz kenarında pansiyon işletiyordum. Orada kalmaya gelen herkese o dilde "İyileşin," diyordum ve iyileşiyorlardı; içlerindeki yaralar kapanıyordu, kendileriyle barışıyorlardı. Bunu yapabiliyordum; çünkü dünyayı şekillendiren dili konuşuyordum.

Ve o gün Lettie de dünyayı şekillendiren dili konuştuğu için, ne söylediğini anlamasam da ne söylendiğini anlıyordum. Açıklıktaki yaratığı sonsuza dek oraya bağlıyor, o topraklara hapsediyor, bölgesinin dışındaki yaratıkları etkisialtına almasını men ediyordu.

Lettie Hempstock şarkısını tamamladı.

Yaratığın çığlıklarını zihnimde duyduğumu sandım, itiraz ediyor, yalvarıyordu. Turuncu göğün altındaki mekan sessizdi. Sadece dalgalanan kumaş ve rüzgârın hışırdattığı çalılar bölüyordu sessizliği.

Rüzgâr kesildi.

Parçalanmış gri kumaş, ölmüş gibi, unutulmuş bir çamaşır gibi kara toprağa düştü. Artık kıpırdamıyordu.

"Bu kadarı onu burada tutmaya yeter," dedi Lettie. Ama elimi sıktığında keyfi yerindeymiş gibi davranmaya çalışsa da beceremiyordu. "Seni eve götürelim," dedi hüzünlü bir ses tonuyla.

El ele yeşilliklerin arasından yürüdük, süslemeli yapay bir gölün üstündeki kırmızı-sarı köprüden geçtik, mısır tarlalarını aşıp ahşap merdivenleri tırmandık ve başka bir tarlaya vardık. Bu seferkine, ufak turpları andıran, siyah, beyaz, kahverengi ve turuncu şeyler ekilmişti; aslında turptan çok tüylü yılanlara benziyorlardı; çünkü güneş altında kıvrılıp gerildiklerini görebiliyordum.

"Nedir bunlar?" diye sordum.

"İstiyorsan bir tanesini çekip bakabilirsin," dedi Lettie.

Yere baktım, ayağımın dibindeki tüylü yaratık kapkaraydı. Eğilip sol elimle dibinden sıkıca tutup çektim.

Topraktan çıkan şey öfkeyle çırpındı. Elim düzinelerce iğne saplanmışçasına acıdı. Üstündeki toprağı temizleyip ondan özür diledim. Elimdeki mini minnacık yaratık o zaman, öfkeden çok şaşkınlıkla bana baktı. Kafası karışmıştı. Elimden gömleğime sıçradığında başını okşadım. Yavru bir kara kediydi, soru soran mavi-yeşil gözleriyle bana bakıyordu; kulağındaysa onu daha da şirin kılan beyaz bir benek vardı.

"Çiftlikteki kediler normal yollardan doğar." dedi Lettie.

"Nasıl yani?"

"Koca Oliver sayesinde. Çok tanrılı çağlarda çiftliğe gelmiş. Çiftliğimizdeki kedilerin kökleri ona kadar gider."

Gömleğime sıkı sıkı tutunan kediye baktım.

"Onu eve götürebilir miyim?" diye sordum.

"Buralardaki yaratıkları diğer tarafa götürmek iyi fikir değildir." dedi Lettie.

Yavru kediyi tarlanın kenarına bıraktım. Her sıçrayışında kaçan bir kelebeği oynadı bir süre. Sonra da başını bile çevirip bakmadan kaçıp gitti.

Yavru kedimi araba ezdi," dedim Lettie ye. "Küçücüktü. Olen adam anlatmıştı. Arabayı o kullanmıyormuş. Kedimin yola fırladığını görmemişler."

"Üzücü" dedi Lettie. Elma ağaçlarının arasından geçiyorduk. Dünya bal kokuyordu. "Canlıların sorunu bu," diye devam etti. "Uzun süre dayanmıyorlar. Bir gün yavrular, ertesi gün yaşlı. Sonra anılara karışıyorlar. Anılar silikleşiyor, birbirine karışıyor ve kaybolup gidiyor..."

Beş demirli bahçe kapısını ittirdi, birlikte diğer tarafa geçtik. Elimi bıraktı. Yolun sonundaydık, güğümlerin durduğu tahta masayı görebiliyordum. Dünyanın kokusu normale döndü.

"Geri mi döndük?" dedim.

"Evet," dedi Lettie Hempstock. "Bir daha başımıza bela olmayacak." Duraksadı. "'Kocamandı, değil mi? Ve çok kötü. Daha önce öylesini görmemiştim. O kadar yaşlı, büyük ve kötü bir yaratıkla karşılaşacağımızı bilseydim seni yanımda götürmezdim."

İyi ki beni yanında götürmüştü.

Keşke elimi bırakmasaydın," dedi sonra. "İyisin ya? Kötü bir şey olmadı, yaralanmadın değil mi?"

"İyiyim," dedim. "Endişelenmene gerek yok. Ben cesur küçük bir askerim. Büyükbabam hep böyle derdi. Ardından Lettie'nin söylediğini tekrarlama ihtiyacı duydum. "Yaralanmadım."

Gülümsedi: samimi, rahatlamış, huzurlu bir gülümseme.

Keşke ona gerçeği söyleseydim.

V

O akşam kız kardeşim her zamanki gibi yatağına oturup saçını fırçalamaya başladı. Her gece saçını fırçalarken yüze kadar sayar. Neden her fırça darbesini saydığını hiç bilmiyorum.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Ayağıma bakıyorum," dedim ona.

Sağ ayağımın topuğuna bakıyordum. Topuğumun dibinde pembe bir noktacık vardı. Ayağımın tabanının tam ortasından topuğa kadar uzanan bir çizik vardır. Çok küçükken cam kırığına basmışım. Kazayı pek hatırlamıyorum ama ertesi sabah yatağımda uyandığımı, kesiğin iki tarafındaki siyah dikişlere baktığımı hatırlıyorum. En eski ammdır. Pembe yara izine alışkındım ama yanındaki küçük delik yeniydi. Sanırım yaratığın fırlattığı yumağı yakaladığımda hissettiğim acının kaynağı orasıydı ama artık acımıyordu. Sadece delik kalmıştı.

Parmağımla yokladığımda deliğin içindeki bir şey geri çekilmiş gibi geldi.

Kız kardeşim saçını fırçalamayı bırakıp meraklı gözlerle beni seyrelmeye başladı. Kalkıp yatak odasından çıktım koridordan geçip banyoya gittim.

Neden yetişkinlere haber vermediğime emin değilim Ar cak şöyle bir düşünüyorum da o dönemde başka hiçbir ç.uv kalmadığına emin olmadıkça yetişkinleri işe kanştırmaıdını Örneğin o yıl dizimdeki siğili kesmiş ve canım yanmadan bıçağı ne kadar derine sokabileceğimi keşfetmiştim.Aynı zamand, bir siğilin kökünün neye benzediğini de görmüştüm.

Aynalı banyo dolabında kıymık çıkarmaya yarayan sivri uçlu cımbızlardan vardı. Yara banılan da oradaydı. Beyaz küvetin kenarındaki demire oturup ayağımdaki deliği inceledim. Çevresi yumuşak, ufacık bir delikti. Ne kadar

derine gittiğini göremiyordum; çünkü arada bir şey vardı. Daha dikkatli baktım. Evet, bir şey deliğin girişini tıkıyordu ve o şey her ne ise geri çekilişinden ışıktan hoşlanmadığı belliydi.

Cımbızı elime alıp deliği gözetledim. Hiçbir şey olmadı. Hiçbir şey değişmedi.

Deliğin girişini işaret parmağımla kapayıp ışık girmesini engelledim. Cımbızı ayağıma yaklaştırdım. Belki de kız kardeşimin saç fırçalamasından esinlenerek, yüze kadar saydım ve parmağımı çekip cımbızla deliğe saldırdım.

Solucanı -eğer solucansa- kafasından yakaladım. Cımbızın metal kıskaçlanyla sıkı sıkı tutup dışarı çektim.

Solucanları delikten çıkarmayı denediğiniz oldu mu hiç? Olmadıysa ne kadar güçlük çıkarabileceklerini hayal bile edemezsiniz. Gövdelerini kullanarak deliğin kenarlarına tutunurlar. Bu yaratık da farklı değildi, yine de birkaç santimlik bölümünü dışarı çekmeyi başardım. Mikrop kapmış gibi pembe-griydi. Derken çırpınmayı kesti. Etimin içindeki varlığını hissediyordum, kendisini çekememem için ne gerekiyorsa yapıyordu.

Topuğumdan solucan çıkması beni korkutmadı. İnsan-lann başına böyle şeyler gelirdi. Örneğin, komşunun kedisi Misty solucan dökmüştü. Benim de ayağımda solucan vardı ve onu çıkanyordum. Bu kadar basitti.

Cımbızı büküp sanınm çatalın ucuna spagetti dolar gibi solucanı cımbızın etrafına doladım. Geri çekilmeyi denediyse de azar azar çevirerek onu dışan çekmeyi sürdürdüm. Çekemeyeceğim noktaya gelene kadar devam ellim.

Onu hâlâ içimde hissedebiliyordum, sanki saf kastan yapılma bir şeritti. Yapış yapış, jöleye benzer bir görüntüsü vardı. Eğilebildiğim kadar eğildim, sol elimle küvetin sıcak su musluğunu açtım. Isınana kadar suyu akıttım. Dumanlann tütmeye başlaması için üç dört dakika geçmesi gerekti.

Su iyice ısındığında ayağımı ve sağ elimi musluğa yaklaştırdım. Cımbızla sıkı sıkı kavradığım yaratığın dışarı çıkardığım bölümünü kaynar suyun altına tuttum. Su ayağıma da sıçrıyordu ama topuklarım serttir ve acıyı da umursamadım. Parmaklarım o kadar rahat değildi, su sıçradıkça canım

acıyordu ama acıya hazırlıklıydım. Solucan ise hazırlıksız yakalanmıştı. Pörsüdüğünü, sudan uzaklaşmaya çalıştığını hissettim, ayağımın içinde kalan kısmı gevşedi. Zafer edasıyla bir kere daha cımbızı çevirip yaratığı çektim, direnci her saniye biraz daha kırılan solucanı ayağımdan dışan çıkarmak üzereydim.

Cımbızı sıcak suyun altında tutmayı sürdürerek çektim, çektim, çektim. Neredeyse tamamını dışan çıkarmıştım. Maalesef kendime aşın güvenmiştim, zaferin çok çabuk benim olduğuna, yaratığın yenildiğine karar vermiş, sabırsız davranmış, son hamlemde aşırı hızlı, aşın sert çekmiştim. Solucanı ayağımdan çıkardım çıkarmasına ama arka ucundan garip sıvılar akıyordu. Galiba ben tamamını dışan çekemeden gövdesi ikiye bölünmüştü.

Yine de ayağımda bir kısmı kalmışsa bile küçücük bir parçaydı.

Solucanı inceledim. Koyu ve açık gri tonlardaki yaratığın pembe çizgileri vardı. Normal solucanlar gibi boğum boğumdu. Sıcak sudan kurtulduğu için kendine geliyordu. Çırpmıyordu. Kafasından yakalamış olmama rağmen (Kafası mıydı? Nereden biliyordum?), cımbızın etrafındaki gövdesi sallanıp buruluyordu.

Onu öldürmek istemedim -mecbur değilsem hayvanları öldürmem- ama ondan kurtulmalıydım. Tehlikeli olduğuna şüphem yoktu.

Solucanı gider deliğine yaklaştırdım, suyun altında bir sûre daha çırpındı. Sonra akıntıya teslim olup suyla birlikte delikten geçip gitti ve gözden kayboldu. Suyu bir süre daha akıttım, cımbızı yıkadım. Sonunda ayağımdaki deliğe ufak bir yara bandı yapıştırdım ve solucanın tırmanıp açık delikten yukarı çıkmasını engellemek için küvetin deliğini tıkaçla tıkadım, ölüp ölmediğini bilmesem de kanalizasyondan geri dönebileceğini sanmıyordum.

Cımbızları, aldığım yere, aynalı dolaba koydum. Aynalı kapağı kapayıp yansımamı inceledim.

Kim olduğumu merak ederek bakıyordum kendime, o yaşlarda sık sık yaptığım bir şeydi, aynadaki yüzü inceliyor, kim olduğunu çözmeye çalışıyordum. Baktığım yüz bazen benim, bazen bir yabancının yüzüydü

ama her zaman aradaki farkı bilirdim; çünkü yüzüme ne olursa olsun, ben kendimdim. "Ben" dediğim tam olarak kimdi veya niye bazen aynadakinin bir yabancının yüzü olduğunu sanıyordum, bilmiyorum.

Yatak odama döndüm. O gece benim sıramdı, kapı aralık kalacaktı. Kardeşim uykuya dalana kadar bekledim ve beni ispiyonlayamayacagma emin olunca, koridordan gelen loş ışıkta uykuya dalana dek *Harika Yediler* romanını okudum.

VI

İşte size bir itiraf: Üç dört yaşlarında bir veletken canavarlaşabiliyormuşum. Ergenliği atlatıp kazasız belasız büyüdüğümde -çocukken yaptığım korkunç şeyler gülümsemeler eşliğinde hatırlanacak kadar gerilerde kaldığında- teyzelerim ne kadar korkunç bir canavar olduğumu anlattılar bana. "Ne canavardın ama!" derlerdi. Bense canavar olduğumu hatırlamıyorum. Her şeyin kendi dediğim gibi yapılmasını istediğimi hatırlıyorum.

Küçük çocuklar kendilerini tanrı zanneder, en azından bazıları. Geri kalan herkes onların dediklerini yapana dek tatmin olmazlar. Ancak bu olay olduğunda artık küçük bir çocuk değildim. Yedi yaşındaydım. Korkusuzdum ama çocukluğumun ilerleyen yılları korkutucuydu.

Ayağımdaki solucan hadisesi beni korkutmadı. Kimselere anlatma ihtiyacı duymadım. Ertesi gün bir süre insanların ayağına sık sık ayak solucanı girip girmediğini düşündüm. Yoksa sadece benim başıma mı gelmişti? Hempstock Çiftliği'nin sınırındaki turuncu göklü yere gittiğim için mi olmuştu?

Sabah uyanır uyanmaz topuğuma yapıştırdığım yara bandını çıkarmış ve deliğin kapanmaya başladığını görünce sevinmiştim. Bir zamanlar olduğu yerde pembe bir iz kalmıştı, kan toplamış gibiydi, başka bir şey yoktu.Kahvaltıya indim. Annem mutlu görünüyordu "Sana iyi haberlerim var tatlım, işe alındım. Dicksons Gözlüklüsünde optomeıriste ihtiyaç varmış. Bu akşam başlamamı istiyorlar. Haftada dört gün işe gideceğim," dedi.

Bence bir sakıncası yoktu. Yalnız da idare ederdim. "Başka iyi haberlerim de var," dedi. "Ben yokken size bakacak birini bulduk. Adı Ursula. Üst kattaki eski yatak odanda kalacak. Onu bir tür kâhya olarak görebilirsin. Yemek yiyip yemediğinizi kontrol edecek, evi temizleyecek. Bayan Wollery'nin kalçasında sorun varmış, birkaç hafta gelemeyecekmiş. Baban da, ben de çalışırken evde size bakacak birinin olması içimi rahatlatacak."

"Paranız yok," dedim. "Hiç paranız olmadığını söylemiştin."

"Bu yüzden işe giriyorum," dedi. "Ursula, oda için aramıştı. Birkaç aylığına buralarda kalması gerekliymiş. Sabah telefonda konuştuk. Referansları mükemmel."

Ursula'nın nazik biri çıkmasını diledim. Önceki bakıcımız Gertruda hiç nazik değildi; kardeşime ve bana eşek şakası yapmaya bayılırdı. Örneğin, çarşafı ikiye katlayıp bizi kandırırdı ve yatağa girmeye kalktığımızda ayaklarımız çarşafa takılırdı. En sonunda dayanamayıp evin içinde "Gertruda'dan nefret ediyoruz!" ve "Gertruda'nın yemeklerinden nefret ediyoruz!" yazılı pankartlarla yürüyüş yapmış, yatağına kurbağalar yerleştirmiştik. Sonunda İsveç'e döndü de ondan kurtulduk.

Kitabımı alıp bahçeye çıktım.

Güneşli. ılık bir bahar sabahıydı. İp merdiveni kullanıp kayın ağacının alt dallarından birine tırmandım. Ağaçta kitap okumayı sever, kitap okurken hiçbir şeyden korkmazdım. Çok uzaklarda, eski Mısır'daydım. Tannça Hathor'un Mısır'da dolaşırken aslan kılığına girdiğini öğrenmiştim. O kadar çok insanı öldürmüştü ki, Mısır'ın kumları kızıla dönmüştü. Halk yıllarca onu kandırmanın yolunu aramış, sonunda bira ile balı karıştırıp içine uyku iksirleri kalarak onu oyuna getirmişti. Kırmızı renkli sıvıyı kan zannedip içen tanrıça uyuyakalmış ve Mısır tanrılarının babası Ra tarafından aşk tanrıçasına dönüştürülmüştü. Artık zarar vermek istese de insanların sadece kalplerini kırabilecekti.

Tanrıların niye bu cezayı seçtiğini merak eltim. Fırsattan varken onu neden öldürmemişlerdi? Efsaneleri severim. Ne yetişkinler ne çocuklar için yazılmışlardır. Bu tür ayrımların ötesindedirler. Neyseler odurlar.

Yetişkinler için yazılan hikâyelerin neden özel olduğunu hiç anlamıyoıdum; başlangıçları yavaş gelirdi. Yetişkinliğin kendine özgü gizemleri olduğunu düşündürüyorlardı bana. Benim anlayamadığım, yetişkinlere özgü sırlar: Mistisizm, masonluk ve benzeri şeyler. Bana sorarsanız büyüklerin Naraia'yı, gizli adaları, kaçakçıları ve tehlikeli perileri okumak istememesi akıl alacak şey değildi.

Acıkmaya başlamıştım. Ağacımdan inip arka bahçeye gittim. Deterjan ve küf kokan çamaşırhaneyi, kömür ve odun depoladığımız kulübeyi, kır yeşili kapısını örümcek ağları bürümüş dış tuvaleti geçtim, evin arka tarafında kalan mutfak kapısından içeri girdim.

Annem, yanında daha önce hiç görmediğim bir kadınla birlikte mutfaktaydı. Kadını görünce kalbim acıdı. Mecazı konuşmuyorum, gerçekten acıdı; bir anlığına da olsa göğsüm sıkışır gibi oldu. Sonra acı geçip gitti.

Kardeşim mutfak masasının başındaki yerini almış, mısır gevreğini yiyordu.

Kısacık, bal rengi saçları ve gri-mavi gözleriyle güzel bir kadındı. Mat bir ruj sürmüştü. Boyu, yetişkinlerinkine göre uzundu.

"Tatlım? Gelip Ursula Monkton ile tanış," dedi annem Cevap vermedim. Boş boş bakmayı sürdürdüm. Annem beni dürttü.

"Günaydın," dedim.

"Ne utangaçmış," dedi Ursula Monkton. "Birbirimize ısındığımızda iyi arkadaş olacağımıza eminim." Elini uzatıp kardeşimin inek yalamış gibi görünen kahverengi saçlannı oksidi, sut dişleri döküldüğü için ağzı boşluklarla dolu olan kız kardeşim gülümseyerek karşılık verdi ona.

Sizi çooook sevdim," dedikten sonra anneme ve bana dondu. Büyüdüğümde Ursula Monkton olmak istiyorum."

Kardeşimin sözleri annemi ve Ursula'yı güldürdü. "Seni tatlı şey" dedi Ursula Monkton. Ardından bana döndü. "Sen ne dersin? Arkadaş mıyız?"

Gözlerimi dikmiş ona, sarışın, yetişkin haline, elbisesinin gri-pembe eteklerine bakarken korkudan ölmek üzereydim.

Elbisesi yırtık pırtık değildi ama dönemin modasına uygun olarak eski havası verilmişti. Yine de ona baktığımda grili pembeli eteklerinin, rüzgârsız mutlakta, turuncu gökyüzünün aydınlattığı ıssız okyanusta tek başına yol alan bir geminin ana yelkeni gibi dalgalanışını gözümde canlandırabiliyordum.

Ne cevap verdiğimi veya cevap verip vermediğimi bilmiyorum. Aç olmama rağmen, elma bile almadan mutfaktan çıktım.

Elimde kitabımla arka bahçeye döndüm, balkonun altına, televizyon odasının penceresinin dibindeki çiçek bahçesinin eteklerine yerleşip okumaya başladım. Kendimi Mısırın birbirini öldürüp yeniden hayata döndüren hayvan başlı tanrılarına kaptırıp açlığımı unuttum.

Kardeşim bahçeye çıktı.

"Onu çok sevdim," dedi. "Ursula ile arkadaş olduk. Bana ne verdiğini görmek ister misin?" Küçük, gri bir kese çıkardı. Annemin çantasında taşıdığı, metal tokalı bozuk para çantalarını andırıyordu. Galiba deriydi. Fare derisi olabilir miydi? Kardeşim keseyi açıp parmaklarını içine daldırdı ve kocaman, gümüş parayı bana uzattı: Elli sent.

"Bak!" dedi. "Zenginim!"

Ben de elli sent istiyordum. Hayır, parayı değil de o parayla alabileceğim şeyleri, sihir numaralarını, şaka oyuncaklarını, kitapları istiyordum; içinde elli kuruşla gelen küçük gri bir kese istemiyordum.

"Ondan hoşlanmadım," dedim, kız kardeşime.

"Onu ilk ben gördüğüm için öyle diyorsun," dedi kız kardeşim. "O *benim* arkadaşım."

Ursula Monkton'un kimsenin arkadaşı olduğuna inanmıyordum. Gidip Lettie Hempstock'ı uyarmak istedim ama ne söyleyecektim? Yeni kâhya-dadımızın grili pembeli bir etek giydiğini mi? Bana garip bakışlar fırlattığını mı?

Keşke Lettie'nin elini hiç bırakmasaydım. Ursula Monkton'un gelişinin benim suçum olduğuna emindim. Yatağına kurbağa koyarak veya sıcak suyun altına tutup küvetin deliğinden aşağı yollayarak ondan kurtulamayacağımıza da emindim.

Daha o anda evden ayrılıp koşa koşa yolun sonuna. Hempstock'ların çiftliğine gitmem gerekirdi ama yapmadım. Derken bir taksi gelip annemi, uzaktaki harfleri okumalarını isteyerek insanların dünyayı net görmelerine

yardımcı olacağı Dicksons Gözlükleri'ne götürdü. Ursula Monkton'la baş başa kalmıştık.

Ursula, elinde bir tepsi sandviçle bahçeye çıktı.

"Annenizle uzun uzun konuştuk," dedi, mat rujunun süslediği dudaklarında tatlı bir gülümsemeyle. Burada kaldırım sürece sizi nerede bulacağımı bilmeliyim. Bazı sınırlamalar getirmemiz gerekiyor. Evde veya bahçede dilediğiniz gibi dolaşabilirsiniz, isterseniz sizi arkadaşlarınızın evine bırakırım Su var ki, öylece evden ayrılıp kafanıza estiği gibi dolaşmaya çıkmayacaksınız,"

"Elbette," dedi kardeşim.

Ben bir şey söylemedim. Kardeşim fındık ezmeli sandviçini yedi.

Açlıktan ölüyordum. Sandviçleri inceleyip tehlikeli olup olmadıklarını çözmeye çalıştım. Emin olamıyorduım Sandiviçleri yersem midemde solucanlara dönüşmelerinden, o solucanların bütün vücuduma yayılmalarından, organlarımı işgal edip derimi delerek dışarı çıkmalarından korkuyordum.

Eve dönmeye karar verdim. Mutfak kapısını aralayıp içeri kolaçan ettim. Ursula Monkton orada değildi. Ceplerimi meyvelerle, elma ve portakallarla, sert, kahverengi şeftalilerle doldurdum. Üç tane muzu da kazağımın içine sokuşturup laboratuvarıma saklandım.

l.aboratuvar dediğim yer, evin en uzagındaki yeşile boyanmış kulübeydi. Yeşil meyvelerini ve koca yapraklarını görsek de o güne dek incirlerinin tadına bakamadıgımız incir ağacı ile eski garajın arasına inşa edilmişti. Kimya setimi orada tuttuğum için kulübey e laboratuvar diyordum. Test tüpünde hazırladığım garip karışımdan yükselen amonyak kokusu bütün evi kapladığında babam, annemin hediyesi olan kimya seıini eve sokmamı yasaklamıştı. Deney yapmama kızmazdı -anneme de çocukken kiraya seti hediye etmişlerdi ve bakın sonu ne güzel olmuştu- ama deneylerimi evin koku menzili içinde yapmamı istemiyordu.

Bir muz. bir de şeftali yiyip meyvelerin kalanını masanın altına sakladım.

Yetişkinler, yollan takip eder. Çocuklar keşfe çıkar. Yetişkinler aynı yolu yüzlerce, binlerce kez yürümekten sıkılmaz; yoldan çıkmak, çalıların arasına dalmak, çitlerin arasındaki boşluklardan geçmek çoğu yetişkinin aklına bile gelmez. Ama ben çocuklum, arazimizin sınırlarının dışına çıkmak ıçiıı, ev ile cadde arasındaki patikayı kullanmamı gerektirire ecek bir düzine yol biliyordum. Laboratuvarm arkası çayırdı kulübenin arkasına dolaşıp açelyalar ile defnelerin arasından geçmeye karar verdim. Çiçek bahçesinin biltigi yerde başlayan yokuştan aşağı kayıp arazimiz ile yolu birbirinden ayıran paslı metal çite ulaşacaktım.

Kimsecikler yoktu. Koştum, saklana saklana çayırı geçimi. çiçek bahçesinin bilimindeki yokuştan aşağı kaydım.

Kendimi oradan son geçişimden bu yana iyice gürleşen çalıların önünde buldum.

Ursula Monkton yokuşun dibinde, paslı metal çitin önünde bent bekliyordu. Çite ben görmeden varmasına imkân yoktu ama oradaydı. Gri-pembe etekleri rüzgârda uçuşurken, kollarını kavuşturup beni süzdü.

"Haber vermeden araziden ayrılmamanızı söylemiştim."

"Ayrılmıyordum," dedim ona, sahte bir özgüvenle. ' Hâlâ arazimizin sınırlan içindeyim. Öylesine etrafa bakmaya çıkmıştım."

"Kaçmayı planlıyordun," dedi.

Karşılık vermedim.

"Bence yatak odana dönmelisin. Unutma, gözüm üstünde. Zaten öğle uykusu zamanı da geldi."

Öğle uykusu yaşım geçmişti ama hâlâ yetişkinlerle tartışamayacak, tartışsam da kazanamayacak kadar küçüktüm.

"Tamam," dedim.

"Tamam deme," dedi. "Evet, *Bayan* Monkton de. Veya hanımefendi hitabını kullan. Evet, *hanımefendi* de." Bana kumaştaki kara delikleri hatırlatan dipsiz mavi-gri gözlerini üzerime dikti.

"Evet hanımefendi," dedim, pes ettiğim için kendimden nefret ederek.

Birlikte yokuştan çıktık.

"Ailenin parası artık bahçeleri ve kulübeleriyle bu büyük evin masraflarını karşılamaya yetmiyor," dedi Ursula Monkton. "Mülkünüzü ayakta tutacak kadar kazanmıyorlar Yakında evi ve bahçeleri inşaat şirketlerine salarlarsa ekonomik sorunlarını çözebileceklerini keşfederler."

Bahçenin arkasındaki bakımsız dünyayı işaret etti. "O za man bunların yerini, birbirinin aynısı bahçeli evlei alacak Şanslıysanız bir tanesini de size verirler. Şansın yoksa oralarda yaşayanları kıskanarak büyürsün. Böyle bir gelecek hoşuna gider miydi?"

Evimizi ve uçsuz bucaksız bahçeyi severdim. Tüm bakımsızlığına rağmen, hatla o başına buyruk havası yüzünden bana güzel görünürdü. Evimiz benim içim kolumdan veya bacağımdan farksızdı, benim bir parçaınmış gibi gelirdi ve belki öyleydi de.

"Kimsin sen?" diye sordum.

'Ursula Monkton. Kâhyanızım."

"Gerçekte kimsin? Niye insanlara para veriyorsun?"

"Hepsi para istediği için," diye karşılık verdi anlamsız bir soru sormuşum gibi küçümseyen gözlerle bakarak. "Para, insanları mutlu ediyor. İzin verirsen, seni de mutlu eder."

Peri çemberi dediğimiz yeşil halkanın önündeki çimenlere ulaşmıştık. O açıklık ne zaman yağmur yağsa kurbağa yavrularıyla dolardı.

"Haydi, şimdi doğru odana!" dedi.

Var gücümle koşup kaçtım. Ne kadar hızlı koşabiliyorsatn o kadar hızlı koştum, çimenleri ve peri çemberini geçtim, gül ağaçlarının arkasındaki kömür deposunun yanından dolaşıp eve ulaştım.

Ursula Monkton, kapının eşiğinde beni bekliyordu. İyi ama nasıl önüme geçmişti? Hem de bana görünmeden? Saçları bile bozulmamıştı, üstelik ruju

da tazelenmiş gibiydi.

"Senin içini dışını biliyorum," dedi. "Dediklerimi yapmanı tavsiye ederim. Olanları anlatmayı denesen bile sana inanmazlar. Bir zamanlar senin içindeydim, ne yaptığını ve ne yapacağını benden saklayaınazsın. Ayrıca bir daha kaçmayı denersen söylemeni istemediğim hiçbir şeyi söyleyememeni sağlarım. Ben izin vermedikçe konuşamazsın bile."

Üst kata çıkıp yalak odamıza daldım, yalağa uzandım. Topuğum, solucanı çıkardığım delik sızladı. Göğsüm de sızlıyordu. Gözlerimi kapadım, zihnim uzaklara, romanlardaki dünyalara gitıı. Gerçek hayat katlanamayacağını kadar zorlaştığında kıuplaıa sığınırım. Kalkıp annemin çocukluğun daa kalma kitaplardan birkaçını raftan aldım Yatılı kızların

1930'larda ve 1940'larda geçen maceralarıydı. Bir süre onları okuyarak oyalandım. Bazen kaçakçılarla bazen casuslarla, kimi zaman da ne anlama geldiğini bilmediğim, "asi" dedikleri kişilerle mücadele ederlerdi. Kızlar her zaman çok cesurdu, ne yapılması gerekliğini bilirlerdi. Bense hiç cesur değildim ve ne yapacağım konusunda en ufak bir fikrim yoktu.

Kendimi hiç o kadar yalnız hissetmemiştim.

Acaba Hempstock'ların telefonu var mıydı? Düşük ihtimaldi ama imkânsız değildi. Belki de terk edilen Mini yi görüp polise haber veren Bayan Hempstock'tı. Telefon rehberi alt kattaydı, ona ulaşamazdım. Neyse ki bilinmeyen numaralar servisinin numarası ezberimdeydi. Tek yapmam gereken. Hempstock Çiftliği'nde yaşayan Hempstock'ların numarası var mı diye sormaktı. Annemlerin odasındaki telefonu kullanabilirdim.

Yataktan kalktım, odanın kapısını aralayıp dışarıyı kontrol ettim. Koridor boştu, ses çıkarmamaya özen göstererek hızla koridoru geçtim. Annemlerin yatak odasına ulaştım Duvarlar mat pembeydi, balkona açılan kapılar sürgülüvdu. Yatağa da gül desenli bir örtü serilmişti. Krem rengi telefon, altın yaldızlı komodinin üstündeydi. Ahizeyi kaldırdım, çevir sesini duyar duymaz bilinmeyen numaralar servisini çevirdim. Parmaklarımı deliklere sokup sayılara odaklandım: 1,9,2. Santral memurunun cevap vermesini bekliyor, bana Hempstock Çiftliği'nin numarasını söyleyeceğini umuyordum. Kurşun kalemim elimdeydi. *Pansy Okılu Kurtarıyor* başlıklı mavi ciltli kitabın arka kapağına numarayı yazmaya hazırdım.

Santral görevlisinin sesini duyma fırsatını olmadı. Paha telefon çalmaya devam ederken Ursula Monkton'un sesi sinyal sesini bastırdı. "İyi yetiştirilmiş delikanlılar, telefonu gizlice kullanmayı akıllarına bile getirmezler, yoksa yanılıyor muyum?"

Hiçbir şey söylemedim ama soluklarımı duyduğunaemindim. Ahizeyi yerine bıraktım, kardeşimle paylaştığım yalak odasına döndüm. Yatağa oturup camdan dışarı baktım.

Yatalım pencerenin altındaydı. Cam açık uyumayı severdim. Yağmurlu geceler en güzeliydi. Camı sonuna kadar açıp Kışımı yastığa koyar, gözlerimi kapayıp rüzgârın yüzümü okşayışına odaklanırdım. Yaprakların hışırtıları ninni gibi gelirdi. Şanslıysam yağmur damlaları yüzüme sıçrardı ve öyle zamanlarda fırtınalı denizde yol alan bir gemide olduğumu hayal ederdim. Korsan olduğumu veya belli bir yere gittiğimi değil, sadece gemimde olduğumu...

Ama yağmur yağmıyordu ve gece de değildi. Camdan tek görebildiğim; ağaçlar, bulutlar ve mora dönen ufuktu.

Acil durum çikolatalarımı doğum günümden kalma plastik Batman oyuncağının altında saklıyordum. Onları yedim ve yerken Lettie Hempstock'm elini bırakıp ip yumağını tutuşumu ve o an ayağıma saplanan acıyı düşündüm.

Onu buraya *ben getirdim,* diye geçirdim içimden. Hayal kurmadığıma emindim.

Ursula Monkton insan değildi. Gerçek değildi. Solucana dönüşüp içimde seyahat eden yaratığın kullandığı maskeydi. Turuncu gök altındaki sonsuz topraklarda dalgalandığını gördüğüm kumaş canavardı.

Pansy Okulu Kurtarıyor adlı kitabı okumaya döndüm. Okulun yanındaki hava üssünün planları aslında casus olan öğretmenler tarafından düşmana satılacaktı. Öğretmenler planları ince uzun sakız kabağı saksısının dibindeki boşluğa saklamışlardı.

"Tanrı aşkına!" dedi Scotland Yard'ın meşhur Kaçakçılar ve Casuslar Birimi nden Müfettiş Davidson. "Oraya bakmak aklımıza bile gelmezdi!"

"Sana bir özür borçluyuz Pansy," dedi müdire, ender gülümsemelerinden biriyle *genç kızı ödüllendirerek. Müdirenin gözlerindeki ışıltı, Pansy'ye okul yılı boyunca kadını yanlış değerlendirmiş olabileceğini düşündürdü. "Okulun şerefini kurtardın!*

Şjındi burnun iyice havaya kalkmadan, gidip ezberlemen gereken Fransızca fiillere çalış bakalım."

Pansy'yle mutluydum, en azından kısmen. Ama aklım bâlâ Monkton'a kayıyordu ve korkuyu içimden atamıyordum. Annemlerin eve dönmesini bekledim. Onlara neler olduğunu anlatacaktım. Anlatacaktım işte. Bana inanacaklardı

O dönemde babam, arabayla bir saaı mesafedeki bir büroda çalışıyordu. Ne işi yaptığına emin değildim. Çok hoş, çok alımlı bir hanım olan sekreterinin oyuncak köpeği vardı. Kardeşimle beraber geleceğimizi bildiği zamanlarda, oyuncak köpeğini getirir, onunla oynamamıza izin verirdi. Bazen binaların önünden geçerken babamın, "Bu da bizimkilerden," dediğini duyardım ama binalarla ilgilenmediğimden nasıl olup da bizim olabildiklerini veya "bizim ' kim olduğumuzu hiç sormadım.

Yatağa uzanmış, kitapları birbiri ardına okuduğum sırada Ursula Monkton kapıda belirdi. "Aşağı gelebilirsin.' dedi bana.

Kız kardeşim alt katta, televizyon odasında televizyon seyrediyordu. Seyrettiği programın adı Vasıl 'dı, neyin nasıl çalıştığını anlatan popüler bilim programlarındandı. Kafasına Kızılderililer gibi tüy takmış sunucunun "Nasıl? diyebağırışıyla başlardı.

BBC'yi açmak istedim ama kardeşim zafer kazanmışçasına bana bakıp "Ursula, ne islersem seyredebileceğimi, senin kanalı değiştirmeye iznin olmadığını söyledi,' dedi.

Bir dakika kadar onunla birlikte İngiliz çocuklarına oltaya yem takmasını öğreten bıyıklı adamı izledim.

"Ursula iyi biri değil," dedim.

"Ben onu sevdim. Çok güzel bir kadın.

Beş dakika sonra annem eve döndü. Koridordan bize seslenip geldiğini haber verdikten sonra doğrudan Ursula Monkton'la konuşmaya mutfağa gitti.

"Babanız geldiğinde yemeğe oturacağız." dedi kahyayla konuşmasını bitirip yanımıza gelince, "Ellerinizi yıkayın."

Kardeşim üst kata çıkıp ellerini yıkadı.

"Ursula'dan hoşlanmıyorum," dedim anneme. "Onu kovamaz mısın?"

Annem sıkıntıyla iç çekti. "Bu kez Gertruda gibi olmayacak hayatım, dedi. "Ursula iyi bir aileden gelen, iyi bir kız. İkinize de bayılıyor."

Babam eve döndüğünde masaya oturduk. Yemekte yoğun kıvamlı sebze çorbası, tavuk rosto ve dondurulmuş bezelyeyle karıştırılmış patates vardı. Hepsi bayıldığım yemeklerdi ama ağzıma bile sürmedim.

"Aç değilim," dedim.

"Kimseyi ispiyonlamak gibi bir niyetim yok ama birinin elleri ve yüzü odasından çıkarken çikolata içindeydi," dedi Ursula Monkton.

"Keşke abur cubur yemesen," diye homurdandı babam.

"İşlenmiş şekerden yapılıyor hepsi. İştahını kaçırıp dişlerini mahvediyorlar," dedi annem.

Beni yemeğimi yemeye zorlamalarından korktum ama yapmadılar. Ursula Monkton babamın bütün esprilerine kahkahalarla gülerken aç aç oturdum. Babam ona özel şakalar yapıyormuş gibi geldi bana.

Yemekten sonra *Görevimiz Tehlike* izledik. Normalde Görevimi? *Tehlikeyi* severim ama insanların yüzlerinin altından başka yüzler çıkan o bölümü hiç sevmedim. Beni huzursuz etti. Kauçuk maskeler takıyorlardı ama ahlarından her zaman kahramanlarımız çıkıyordu. Ursula Monkton yüzünü soysa, altından ne çıkacağım merak etmekten kendimi alamıyordum.

Yatma zamanı gelince odamıza çıktık. Kardeşimin gecesi olduğu için odanın kapısı kapalıydı. Koridordan gelen ışığı özlüyordum. Camı sonuna

kadar açıp yatağıma uzandım ve uzun günün sonunda köhne evimizden yükselen tanıdık gürültülere kulak verdim. Dileklerimin gerçek olmasını umarak dilek tuttum. Ailemin Ursula Monktonu uzaklara yollamasını diledim, Hempstock Çiftliğine gidip Lettieye kabahatimi anlatacaktım, beni affedecekü. Böylece her şey yoluna girecekti.

Gözüme uyku girmedi. Kız kardeşim çoktan uyumuştu. Canı istediğinde uyur. Benim sahip olmadığım ve çok kıskandığım bir beceridir.

Odadan çıktım.

Merdivenin başında oyalanıp alt kattan gelen televizyon sesine kulak verdim. Kimseyle karşılaşmayacağıma emin olunca yalın ayak merdivenleri inip alttan üçüncü basamağa oturdum. Televizyon odasının kapısı aralıktı. Bir basamak daha insem, televizyonu seyreden her kimse, beni görebilirdi. inmedim. Olduğum yerde kaldım.

Dizi karakterlerinin konuşmaları, seyircilerin kahkahalarıyla bölünüyordu.

Derken, yetişkinlerin sohbeti televizyondan gelen sesleri bastırdı.

"Sormamın bir sakıncası yoktur umarım; eşinizin geceleri de çalışması gerekiyor mu?" dedi Ursula Monkton.

Babamın sesini duydum. "Hayır," diyordu. "Bu akşam, yarın için gerekli düzenlemeleri yapmak için şehre geri döndü. Sonrasında haftada bir gece dışarıda olacak. Belediye salonunda, Afrika'daki bir köy için para topluyorlar. Kuyu açmak ve doğum kontrolü için."

"Eh, benim doğum kontrolü gibi sorunlarım yok, dedi Ursula.

Tiz perdeden, insanın içini gıdıklayan bir kahkaha anı. Arkadaş canlısı ve insansı bir kahkaha, içinden uçuşan kumaşların gürültüsünün gelmediği bir kahkaha.

"Küçük casus..." dedi sonra. Kapı birden ardına kadar açıldı, Ursula Monkton gözlerini bana dikti. Makyajını yenilemiş, rujunu tazeleyip rimel sürmüştü, "Yatağına dön" dedi. "Hemen!"

"Babamla konuşmak istiyorum" dedim çaresizce.

Karşılık vermedi. Gülümsemekle yetindi ama sıcak veya sevgi dolu bir gülümseme değildi. Merdivenden çıkıp yatağıma yattım. Uyku vücudumu ele geçirene kadar karanlıkta öylece uzandım. En beklemediğim anda uykunun ağırlığı üzerime çöktü ve güneş doğana dek huzursuz bir şekilde uyudum.

VII

Ertesi gün daha kötüydü.

Annemler ben uyanmadan evden ayrılmışlardı.

Hava soğumuş, gökyüzü tatsız bir griye dönmüştü. Onların yatak odasından bizimkine uzanan balkona çıktım. İnce, uzun balkonda durup gökyüzüne bakıp Ursula Monkton'un bu oyundan sıkılmış olmasını, onunla bir daha karşılaşmamayı diledim.

Aşağı indiğimde, Ursula Monkton merdivenlerin başında beni bekliyordu.

"Kurallarımız dünküyle aynı küçük varamaz," dedi.

"Mülkün sınırlarının dışına çıkmayacaksın. Eger bunu denersen seni yatak odana kilitler ve annenler eve geldiğinde iğrenç bir şey yaptığını söylerim."

"Sana inanmazlar."

Tatlı tatlı gülümsedi. "'Emin misin? Ya küçük aletini çıkarıp mutfağın her tarafına işediğini ve butun günümü yerleri paspaslayıp dezenfekte etmekle geçirdiğimi söylersem? Bence bana inanırlar. Çok inandırıcı olabilirim."

Evden çıkıp laboratuvarıma gittim. Önceki günden kalan bütün meyveleri yedim. Annemin kitaplarından bir diğerini, *Sanclie* Sırları Çözüyor adlı romanı okudum. Sandie, yanlışlıkla zengin okuluna gönderilen, akıllı ama yoksul bir kızdı, herkes ondan nefret ediyordu Romanın sonunda coğrafya öğretmenlerinin, gerçek coğrafya öğretmenlerini kaçıran bir Bolşevik casusu olduğunu ortaya çıkarmıştı. Bütün öğrenciler bir araya toplandığında Sandie cesurca ayağa kalkın Konuşmasına başlıyordu. "Burada olmayı hak etmediğimi düşündüğünüzü biliyorum." diyordu Sandie. "Okula kaydolmamı sağlayan, basit bir evrak halasıydı. Adı Y ile biten Sandy devlet okuluna gönderilirken, ben buraya geldim.

Ama iyi ki gelmişim. Çünkü Bayan Streebling, iddia ettiği kişi değil."

Romanın sonunda, ondan en çok nefret edenler bile Sandie'yi sevmeye başlıyorlardı.

Babam o gün yıllardır ilk kez işten eve erken döndü.

Onunla konuşmayı istedim ama yalnız yakalayamadım. Ağacın dalından Ursula Monkton'la sohbet edişlerini seyrettim.

Babam Ursula Monkton'a bahçeleri gezdirip yetişmelerinde emeği varmış, evi satın almamızdan önceki elli yıl boyunca ve evi satın aldığımızdan beri onlarla ilgilenen Bay Wollery değilmiş gibi gururla gülleri, böğürtlenleri, kiraz ağaçlarını ve açelyalan gösterdi.

Monkton, babamın bütün esprilerine gülüyordu. (Babamın ne dediğini duyamasam da yüzündeki gülümsemeden, komik şeylerden bahsettikleri belliydi.)

Ursula babamın çok yakınında duruyordu. Babam da elini bazen Ursula'nm omzuna koyuyordu. Arkadaşça. O kadar yakın durmaları beni endişelendirdi. Babam Ursulanm ne olduğunu bilmiyordu. O bir canavardı ama babam onu normal bir insan zannediyor, kibar davranıyordu. Ursula farklı giysiler giymişti: Diz altına gelen gri etek ve pembe bluz.

Başka bir gün olsa, babamı bahçede dolaşırken gördüğümde koşa koşa yanına giderdim. Ama bugün mümkün değildi. Bana kızmasından, Ursula Monkton'un babamın bana kızmasına sebep olacak bir şey söylemesinden korkuyordum.

Kızdığında babamdan korkardım. Normalde yumuşak ve nazik olan yüzü kıpkırmızı olurdu. Bağırarak konuşmaya başlardı. Hem de öyle yüksek sesle bağırırdı ki, donakalırdım. Öyle zamanlarda, ne düşüneceğimi, ne söyleyeceğimi bilemezdim.

Bana hiç vurmadı. Dayaklan hoşlanmazdı. Babasının ona attığı dayaklardan, annesinin elinde süpürgeyle onu kovalayışından bahseder, kendisinin onlar gibi olmayacağını söylerdi. Çok öfkelendiği zamanlarda, bazen bana minnettar olmam gerekirmişçesine, hiç dayak yemediğimi hatırlatırdı. Okuduğum hikâyelerde kötü davranışlar küçük bir dayakla veya

çocukların popolarına bir terliğin inmesiyle sonuçlanır, ardından her şey unutulup affedilirdi. Bazen, o hayali çocukların hayatlarının sadeliğini kıskanırdım.

Ursula Monkton'a yaklaşmak istemiyordum. Babamın öfkelenmesi riskine girmek istemiyordum.

Mülkün sınırları dışına çıkmak, yolun sonundaki çiftliğe gitmek için iyi bir fırsat olabilirdi ama içimden bir ses. bunu denemeye kalktığımda karşımda, öfkeli bir baba ile Ursula Monkton'un ukala suratım bulacağımı söylüyordu.

Bu yüzden ağacın dalından onları izlemekle yetindim. Açelyalan geçip görüş alanımın dışına çıktıklarında ıp merdivenden indim, eve dönüp onları görebilmek için balkona çıktım. Hava kapalı, gökyüzü gri olsa da bahçeye nergis çiçeklerinin sarısı hâkimdi. Koyu turuncu taç yapraklarıyla fulyalar yeni yeni açıyordu. Babam nergislerden koparıp Ursula Monkton'a uzattığında kâhya kahkaha atıp reverans yaparak ona karşılık verdi. Babam eğilerek onu selamlayıp gülmesine neden olan bir şeyler daha söyledi. Herhalde kendini beyaz atlı prens falan ilan etmişti.

Bağırmak, bir canavara çiçek verdiğini söyleyerek onu uyarmak istedim ama yapmadım. Balkonda durup onları seyrettim. Kafalarını kaldırıp yukarı bakmadılar, beni görmediler.

Tunan mitolojisi kitabına göre, nergislerin adı çok hoş bir delikanlıdan geliyordu. Bu delikanlı o kadar güzeldi ki, bir gün sudaki yansımasını görüp kendine âşık olmuştu. Öldüğünde de tanrılar onu çiçeğe dönüştürmüşlerdi. Bunları okuduğumda, nergisin dünyadaki en güzel çiçek olması gerçekliğini düşünmüş, fulyalardan bile sıradan olduğunu keşfettiğimde büyük hayal kırıklığına uğramıştım.

Kardeşim evden çıkıp yanlarına gitti. Babam onu kucağına alıp havada döndürdü. Hep birlikte içeri girdiler. Kız kardeşim babamın boynuna sarılmıştı, Ursula Monkton'un kollanysa, sarı ve beyaz çiçeklerle doluydu. Babamın boştaki kolunu son derece doğal bir şeymiş gibi, sahiplenircesine Ursula Monkton'un beline doladığını gördüm.

Simdi olsa buna farklı tepki veririm. O zaman aklıma kötü bir şey gelmedi. Daha yedi yaşındaydım.

Yatak odamın penceresine tırmandım, annemlerin balkonundan oraya geçmek kolaydı. Yatağıma yatıp tayını terk t trnek istemediği için Channel Adaları'nda kalan ve Nazilere başkaldıran kızın hikâyesini okudum.

Aradan zaman geçince, *Ursula Monkton beni sonsuza dek burada tutamaz. Yakında, en fazla birkaç gün içinde, biri beni şehre veya evden* uzakta *bir yerlere götürecektir. O zaman bir fırsatını bulup* yolun *sonundaki çiftliğe gider ve Lettie Hempstock'ayaptığım hatayı anlatırım,* diye düşündüm.

Hemen ardından aklıma şu düşünce geldi: *Ya Ursula Monkton'un kötü planlarım tamamlamak için sadece bir iki güne ihtiyacı varsa?*

Bu ihtimal beni korkuttu.

Ursula Monkton akşam yemeği için köfte pişirmişti ama yemeyecektim. Onun hazırladığı, pişirdiği veya dokunduğu hiçbir şeyi yememeye kararlıydım.

"Yemek istemiyorum," dedim ona. "Aç değilim."

Günlerden çarşambaydı, annem komşu kasabadaki belediye binasındaydı, Afrika'da suya ihtiyacı olan insanlar kuyularına kavuşsun diye para toplamaya gitmişti. Kuyu çizimlerini ve gülümseyen insanların fotoğraflarını içeren posterler asacaktı. Akşam yemeğinde hep beraberdik: Kardeşim, babam, Ursula Monkton ve ben.

"Bu yiyecekler senin için faydalı, üstelik çok lezzetli," dedi babam. "Ve biz bu evde yemekleri ziyan etmeyiz."

"Aç olmadığımı söyledim."

Yalan söylemiştim. Açlıktan karnım ağrıyordu.

"En azından birkaç lokma al," dedi babam. "Köfte ve patates püresi senin favori yemeğin değil miydi? Bunlara bayıldığını sanıyordum."

Mutfakta bir de çocuk masası vardı, annemlerin arkadaşları geldiğinde veya geç saatte yemek yiyeceksek bizi oraya oturturlardı. Ne yazık ki o gece yetişkin masasındaydık. Çocuk masasını tercih ederdim. Oraya

oturduğumda kendimi görünmez hissederdim. Kimse yemek yiyişimi sey retmezdi.

Ursula Monkton babamın yanındaki yerini alıp dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeyle bana baktı.

Susmam, sessizliğimi korumam, itaat etınem gerektiğini biliyordum. Ama kendime hâkim olamadım. Babama niçin yemek istemediğimi söylemeliydim.

"Onun pişirdiği hiçbir şeyi yemem," dedim. "Ondan horlanmıyorum."

"Önüne konan yemeği yiyeceksin," dedi babam. "En azından tadına bakacaksın. Ayrıca Bayan Monkton'dan özür dileyeceksin."

"Dilemeyeceğim."

"Dilemesine gerek yok," dedi Ursula Monkton. Ne kadar da anlayışlıydı! Bana bakarak gülümsedi. Ötekiler ne o gülümsemedeki alaycılığı ne de kumaştaki kara delikleri andıran dipsiz gözlerinde anlayıştan eser olmadığını fark etti

"Tartışma kabul etmiyorum, özür dilemesi gerekiyor, dedi babam. Ses tonu yükselmiş, yüzü azıcık kızarmıştı. "Sana karşı böyle terbiyesizce davranmasına izin veremem." Sonra bana döndü. "Bana niçin özür dilemeyeceğini ve niçin Ursula'nın bizim için hazırladığı bu lezzetli yemeği yemeyeceğini açıklayacak geçerli bir sebep söyle," dedi. "Tek bir sebep."

Yalan söylemesini beceremem. İslediği cevabı verdim Ona gerçekleri söyledim.

Çünkü o insan değil," dedim. "O bir canavar! O..." HempstockİIar onlara ne diyordu? "O bir asalak!"

Babamın yanakları kıpkırmızı oldu. Dudakları büzüldü. "Dışan! Koridora! Hemen!" dedi.

Kalbim paramparça oldu. Sandalyemden kalkıp koridora çıktım. Karanlıktı. İçeriyi aydınlatan tek ışık mutfak kapışırım camından dışarı süzülendi. Babam, gözlerini bana dikti. "Mutfağa döneceksin. Bayan Monkton'dan

özür dileyeceksin. Yemeğini bitirip ardından sessiz sedasız yatağına döneceksin."

"Hayır, yapmayacağım."

Kaçtım, koridorun sonuna koşup köşeyi döndüm, basamakları üçer beşer çıktım. Babam hiç şüphesiz peşimden gelecekti. Benden iki kat hızlıydı. Aşmam gereken mesafenin uzun olmamasına sevindim. Evde kapısı kilitlenebilen tek bir yer vardı, ben de oraya gidiyordum. Merdiveleri çık, koridoru geç. Banyoya babam mesafeyi kapamadan önce ulaştım. Kapıyı çarparak kapadım, küçük metal sürgüyü ittirdim.

Peşimden gelmeyecek miydi? Belki de bir çocuğu kovalamanın saygınlığına gölge düşüreceğini düşünürdü. Ama hayır. birkaç saniye sonra kapıyı yumrukladığım ve "Kapıyı aç' dediğini duydum.

Cevap vermedim. Klozetin kapağına oturduğumda, ondan da en az Ursula Monkton kadar nefret ediyordum.

Kapı yeniden gümledi, bu sefer daha sertçe. "Eğer kapıyı açmazsan..." dedi, duyduğuma emin olmak için bağırarak, "kınp içeri girerim."

Yapabilir miydi? Bilmiyordum. Kapı kilidiydi. Kiliıli kapılar. insanların içen girmesini engeller Kilitli kapı, siz içerdesiniz onlar da dışarıda demektir ve insanlar banyoya girmek istediklerinde, kapının tokmağını oynatır, kapı açılmayınca, "Özür dilerim!" veya "İşin uzun mu?" diye bağırırlar...

Kapının kenarı çatırdadı, kapı içeri doğru açıldı. Demir sürgü kapıdaki yuvasından çıkmıştı. Demir bükülüp kırılırken tahtaları da parçalamıştı. Babam dev gibi gövdesiyle eşikte duruyordu. Göz bebekleri büyümüş, yanakları öfkeden koyu kırmızıya dönmüştü.

"Nasıl istersen," dedi.

Söylediği bu kadardı ama eliyle beni sol kolumdan öyle bir yakaladı ki, kaçmama imkân yoktu. Ne yapacağını merak ettim. Bana vuracak mıydı? Yoksa beni odama mı yollayacaktı? Belki de ölmeyi isteyeceğim kadar bağıra çağıra azarlardı beni.

Hiçbirini yapmadı.

Beni küvetin başına götürdü. Eğilip tıkaçla deliğini tıkadı. Ardından soğuk su musluğunu açtı.

Su beyaz yüzeylere çarpa çarpa yavaşça küveti doldurdu.

Gümbürdeyerek.

Babam koridora döndü. "Dersini vereceğim," dedi Ursula Monkton'a.

Monkton, kız kardeşimin elinden tutmuştu. Her zamanki kadar zarifti ve endişelenmiş numarası yapıyordu ama gözlerindeki zafer kıvılcımlarını görebiliyordum.

"Kapıyı kapa," dedi babam. Kardeşim sızlandıysa da Ursula Monkton söyleneni yaptı ve kırık kapıyı ne kadar kapayabiliyorsa o kadar kapadı. Menteşelerden biri de yerinden Çıktığı için, kapı yamuk duruyordu. Babamla baş başa kaldık. Yanakları artık kırmızıdan beyaza dönmüştü. Dudaklarım sıkı sıkıya birbirine bastırıyordu. Ne yapacağını, küveti niye doldurduğunu bilmiyor ama korkuyordum. Hem de çok.

"Özür dileyeceğim," dedim ona. "Özür dileyeceğim, söylediklerimde ciddi değildim. O bir canavar değil. O... Çok hoş biri."

Babam cevap vermedi. Küve, dolmuştu. Soğuk suyu kapadı. Daha sonra koltuk altlarımdan tutarak yavaşça beni kaldırdı. Bir bez bebek gibi havada sallanıyordum, sanki hiç ağırlığım yoktu. Babama, yüzündeki kararlı, taviz vermez ifadeye baktım. Üst kata gelmeden önce ceketini çıkarmıştı. Gömleği açık mavi, kravatı kahverengiydi. Saatini çıkarıp pencerenin kenarına bıraktı.

O zaman ne yapacağını anladım. Tekmeler savurdum, ondan kurtulmaya çalıştım ama hiçbirinin etkisi olmadı. Beni soğuk suya batırdı.

Dehşete düşmüştüm. Başlangıçta dehşetimin kaynağı yaşananların eşyanın tabiatına aykırı olmasıydı. Öncelikle tamamen giyiniktim. Bu yanlıştı. Terliklerim ayağımdaydı. Bu da yanlıştı. Su soğuktu, buz gibiydi ve bu da yanlıştı. Babam beni suya ilk batırdığında bunları düşünüyordum. Derken

daha da derine batırdı, başımı ve omuzlarımı buz gibi suyun içinde tuttu ve o zaman *öleceğim,* diye düşündüm.

Bunu düşündüğüm anda, hayatta kalmak için mücadele etmeye karar verdim.

Çırpındım, tutunacak bir şey aradım ama son iki yıldır banyo yaptığım küvetin ıslak kenarlan dışında tutunacak bir şey yoklu. (O banyoda ne çok kitap okumuştum. Kendimi güvende hissettiğim mekânlardan biriydi. Ve şimdi hiç şüphesiz orada ölüp gidecektim.)

Suyun alımda gözlerimi açtım. Karşımda süzülen şeyi gördüm: Hayatta kalmak için tek şansımdı. İki elimle ona, babamın kravatına sarıldım.

Sıkı sıkı tutunmuştum, babam beni aşağı ittirdikçe kumaşa yüklenip kendimi yukarı çekiyordum. Can havliyle sarıldığım kravatı kullanıp yüzümü buz gibi sudan çıkarmaya uğraşıyordum. Mücadelemiz devam etlikçe ben de kravata daha sıkı sarıldım ve sonunda kendi kafasını ve omuzlarını küvete sokmaksızın beni aşağı ittiremeyeceği noktaya geldik.

Yüzüm artık suyun dışındaydı. Dişlerimi kravata, düğümün hemen altına geçirdim.

Boğuştuk. Sırılsıklamdım ama onun da ıslanmış olması beni keyiflendirdi, mavi gömleği vücuduna yapışmıştı.

Beni yeniden aşağı ittirdi ama ölüm korkusu insana güç verir ya... Ellerimi ve dişlerimi kravatına geçirmiştim. Benden kurtulması için bana vurmaktan başka çaresi yoktu.

Vurmadı.

Doğruldu, doğrulurken beni de beraberinde yukarı çekti. Sırılsıklamdım, her tarafımdan şıpır şıpır sular akıyordu, öfkeliydim, ağlıyordum ve korkmuştum. Kravatını ısırman bıraktıysam da tutmayı bırakmadım.

"Kravatımı mahvettin, bırak şunu!" dedi. Düğüm sıkışıp iyice küçülmüştü. Kravatın kalanıysa ıslak ıslak sallanıyordu. "Annen burada olmadığı için sevinmelisin." dedi.

Kravatı bıraktığımda, yerdeki su birikintisine yığıldım. Klozete doğru süründüm. Başımı hafifçe yukarı kaldırdım. Burun delikleri kocamandı, yüzü öfkeli bir şaşkınlık içindeydi.

"Yatağına git! Bu gece seni bir daha görmek istemiyorum!" dedi.

Odama döndüm.

VIII

Titriyordum, sırılsıklamdım ve donuyordum. Islak giysiler vücuduma yapışmıştı ve her yanımdan sular damlıyordu. Her adımımda terliklerim *gırç gırç* diye komik sesler çıkarıyor, tepelerindeki deliklerden sular fışkınyordu.

Giysilerimi çıkarıp şöminenin yanındaki sıcak fayanslara dizdim. Hemencecik bir su birikintisi oluştu. Şöminenin üstündeki raftan kibriti alıp gazı açtım ve şömineyi yaktım.

(İnanılması güç detaylar hatırlayarak göle bakıyorum. Beş yaşındaki bir kız ile yedi yaşmdaki bir oğlanın odalarındaki şöminenin gazla çalıştığına inanmak neden bu kadar zor?)

Odada havlu yoktu, sırılsıklam öylece durup nasıl kurulanacağımı düşündüm. Kurulanmak için yatağımın üstündeki örtüyü kullandım ve pijamamı giydim. Parlak çizgili, sentetik kumaştan yapılma kırmızı bir pijamaydı. Bir keresinde gaz ateşine fazla yaklaştığım için sol kolu tutuşmuş, geriye gri bir yanık izi kalmıştı. O gün kolumun yanmaması mucize sayılır.

Yatak odasının kapısının arkasındaki kancada, hiç kullanmadığım bir sabahlık asılıydı. Koridorun ışığı yandığın da, kapı aralıksa, sabahlığın kâbuslardan fırlama yaratıkları andıran gölgesi duvara düşerdi. Sabahlığı giydim.

Kapı açıldı ve kız kardeşim, katlayıp yastığının altına koyduğu geceliğini almak için içeri girdi. "O kadar yaramazlık yaptın ki, bu gece seninle aynı odada uyumama izin yok.Annemlerin yatağında yatacakmışım. Babam, istersem televizyon da izleyebileceğimi söyledi." dedi.

Babamların yatak odasının köşesindeki kahverengi ahşap dolapta hemen hemen hiç açmadıkları eski bir televizyon vardır. Anteni iyi çekmez ve

siyah beyaz görüntü çoğu zaman düzgün değildir. İnsanların kafaları ekranın altına kayar, ayakları yukarıda belirir.

"Umurumda değil" dedim ona.

"Babam, kravatını mahvettiğini söyledi. Sırılsıklam olmuş," dedi kardeşim cezalandırılmamdan epey tatmin olmuş bir şekilde.

Ursula Monkton kapının eşiğinde belirdi. "Onunla konuşmuyoruz," dedi kız kardeşime. "Aileye yeniden katılmasına izin verilene kadar konuşmayacağız."

Kardeşim, kapının aralığından kaçıp babamların odasının yolunu tuttu. "Sen aileden değilsin," dedim Ursula Monkton'a. "Annem döndüğünde, babamın yaptıklarım anlatacağım."

İki saat daha dönmeyecek," dedi Ursula Monkton. "Ayrıca söylersen ne olacağım sanıyorsun? Her zaman babanın tarafını tutmaz mı?"

Tutardı. Hep bize karşı birlik olurlardı.

"Bana meydan okuma!" dedi Ursula Monkton. "Yapılacak işlerim var ve sen yoluma çıkıyorsun. Gelecek sefer cezanın çok daha kötü olacağını bil. Belki seni tavan arasına kilitlerim.

"Senden korkmuyorum," dedim ama ondan korkuyordum. Hem de o güne dek korktuğum her şeyden daha çok.

"Burası çok sıcak," dedi. Gülümsedi. Gaz ateşinin yanına git!i, eğilip kapadı. Yeniden yakmamam için raftaki kibritleri aldı.

Sen hâlâ basit bir asalaksın," dedim ona.

Gülümsemesi kayboldu. Kapının üstündeki rafa, çocukların uzanamayacağı kadar yukarı yerleştirilmiş olana uzandı.

Raftaki anahtarı aldı. Odadan çıkıp kapıyı kilitledi. Anahtarın döndüğünü, dilin yuvaya yerleştiğini duydum.

Yan odadan televizyonun gürültüsü geliyordu. Koridorun ucundaki kapı da kapandı, iki yatak odasıyla evin bağlantısı kesildi. Ursula Monkton'un alt

kata indiğine emindim. Kapıya gidip anahtar deliğinden baktım. Kitaplardan bir numara öğrenmiştim. Eğer anahtar yuvasındaysa kalemle onu ittirip kapı altından dışarı uzattığınız kâğıda düşmesini sağlar, kâğıdı çekip anahtarı aldıktan sonra, özgürlüğünüze kavuşurdunuz... Ancak anahtar delikte değildi.

O zaman, o soğuk ve nemli odada gözyaşlarımı tutamadım. Acıdan, öfkeden ve korkudan hüngür hüngür ağladım. Kimsenin gelip o halimi görmeyeceğini bilmenin verdiği güven içinde ağlıyordum, kimse gözyaşlanmla dalga geçemeyecekti. (Okulda, aptal aptal ağlayan bütün oğlanlarla alay edilirdi.)

Yağmur damlalarının pıtır pıtır cama çarptığını duydum ama o bile neşemi yerine getirmedi.

Akıtacak yaşım kalmayana kadar ağladım. Ardından derin derin nefes aldım. Gündüzleri ne zaman evden ayrılmaya çalışsam Ursula Monkton denen kumaş canavarın, solucan ve asalağın beni yakalayacağını biliyordum.

Ama beni odama hapsettiğine göre, belki şimdi onu hazırlıksız yakalayabilirdim. Yeterince şanslıysam dikkati başka yerde olurdu.

Yatak odamın camını açıp geceye kulak verdim. Çiseleyen yağmurda rüzgâr, hışırtıyı andıran sesler çıkarıyordu. Hava buz gibiydi, bense zaten donuyordum. Kız kardeşim yan odada televizyon seyrediyordu. Beni duyması mümkün değildi.

Işığı söndürdüm. Karanlıkta bir şeylere çarpmamaya çalışarak yatağa döndüm.

Yatağımdayım, diye düşünüyordum Ursula'nın beynimi okumasından korktuğumdan. Yatağımda yatıyor, halime üzülüyorum. Yakında uyuyakalacağım. Yatağımdayım, Ursula'nın kazandığını kabullendim ve beni kontrol ederse, yatağımda uyuyorum.

Yatağımdayım, şimdi uyuma zamanı... Gözlerimi açık tutamıyorum. Uyumak üzereyim. Yatağımda uyumak üzereyim.

Kalkıp pencereden dışarı çıktım. Pervaza tutunup gürültü yapmadan balkona atladım. Bu, işin kolay kısmıydı.

Büyürken kitaplardan çok şey öğrendim. İnsanları ve ne zaman nasıl davranmam gerektiğini bana kitaplar öğretü. Öğretmenlerim ve danışmanlarım onlardı. Oğlanlar kitaplarda ağaçlara tırmanırdı, ben de ağaçlara tırmanırdım; düşmekten korksam da ağacın üst dallarına kadar çıkardım. İnsanlar kitaplarda evlere gizlice girip çıkmak için su borularını kullanırdı. Ben de su borularını kullanırdım. O zamanlar evlerin boruları bugünkü gibi ince plastikten değildi, tuğlalara sabitlenmiş kalın demir borular kullanılırdı.

O geceye dek karanlıkta veya yağmurda borudan aşağı inmemiştim ama ayağımı nereye basacağımı biliyordum. Maalesef en büyük derdim düşme riski değildi, dokuz metreden ıslak çiçeklere düşmek hoş olmazdı elbette ama asıl mesele kullanacağım borunun Ursula Monkton ile babamın birlikte televizyon seyrettiklerine emin olduğum televizyon odasının penceresinin yanından geçmesiydi.

Bunu düşünmemeye çalıştım.

Demir boruyu bulana kadar elimle duvarı yokladım. Buz gibiydi ve yağmurdan kayganlaşmıştı. Demire sıkı sıkı tutunup yana doğru uzun bir adım attım ve ayaklarımı tuğlalara sabitlenmiş boruya doladım. Yavaşça aşağı kayarken kendimi Batmaıı'in, annemin kitaplarındaki kahraman öğrencilerin. başka yüzlerce kahramanın yerine koydum ve sonra kim olduğumu hatırlayıp duvardaki, kiremitlerde ki, ağaçtaki bir yağmur damlası olduğumu hayal ettim. *Yat ağımdayım,* diye düşünmeyi ihmal etmiyordum. Henüz hedefe ulaşmamıştım, televizyonodasının perdesizcamından süzülen ışık huzmesi, düşen yağmur damlalarını parlak çizgilere çevirirken yolumu aydınlatıyordu.

Bana bakmayın, diye düşündüm. *Pencereden bakmayın.*

Milim milim aşağı indim. Normalde borudan, televizyon odasının penceresinin pervazına geçerdim ama o gece bunu yapmam söz konusu bile olamazdı. Temkinli davranmaya dikkat ede ede öne eğildim ve babamın veya Ursula Monkton'un başlarını çevirip bana bakmalarını bekleyerek gölgelerin içinden odaya ürkek ürkek baktım.

Oda boştu.

Işıklar açıktı, televizyon açıktı ama kanepede oturan yoktu. Koridora açılan kapıyı aralık bırakmışlardı.

Herhangi birinin içeri girip beni görmeyeceğini umarak pencere pervazına doğru bir adım attım. Ardından çiçek bahçesine atladım, ayaklarım nemli toprağa değdi.

Koşacaktım, hızla oradan çekip gidecektim ama biz çocukların pek girmediğimiz oturma odasından gelen ışık beni mıknatıs gibi kendine çekti. Duvarlarında meşe kaplamalanyla o oda sadece özel durumlarda kullanılırdı.

Beyaz çizgili yeşil kadifedendi perdeler; tam kapanmamışlardı. Dışarı altın sarısı bir ışık süzülüyordu aralarından.

Pencereye gittim. Tam kapanmayan perdelerin arasındaki boşluğa yaklaştım. Gözümü cama yasladım. Oda karşımda belirdi.

Ne gördüğüme emin değildim. Babam, Ursula Monkton'u büyük şöminenin yanındaki duvara yaslamıştı. Sırtı bana dönüktü. Ursula'nın da sırtı dönüktü, eli şöminenin rafındaydı. Babam ona arkadan sarılmıştı. Ursula'nın eteği beline kadar sıyrılmıştı.

Ne yaptıklarını bilmiyor ve umursamıyordum, en azından o an umursamadım. Önemli olan tek şey, Ursula Monkton'un dikkatinin benim dışımda bir yerde olmasıydı. Perdenin aralığından, ışıktan ve evden uzaklaştım. Yalın ayak, yağmurun altında karanlığın içine koştum.

Hava zifiri karanlık değildi. Bulutların uzaktan gelen ışıklan toplayıp yeryüzüne yansıtıyormuş gibi göründüğü gecelerdendi. Gözlerim karanlığa alışınca önümü görmeye başladım. Bahçenin dibine indim, çimenleri geçtim, yokuştan inip yola ulaştım. Çalılar, dikenler ayaklanma batıyor, bacaklarımı çiziyordu ama koşmaya devam ettim.

Metal çitin üstünden geçip yola çıktım. Mülkün sınırlarının dışına ulaştığım anda kendimi kuş gibi hafif hissettim. "Lettie? Lettie Hempstock?" diye fısıldadım karanlığa doğru. *Yatağımdayım. Bunların hepsi rüya. Canlı bir*

rüya. Yatağımdayım, diye düşünüyordum. Ama Ursula Monkton'un aklının bende olmadığına emindim.

Koşarken babamı, kollannı kâhya olmayan kâhyaya dolayışını, boynunu öpüşünü düşündüm. Sonra kafamı buz gibi sulara batınrken suratında beliren ifade gözümün önüne geldi. Artık banyoda yaşananlar beni o kadar korkutmuyordu; babamın Ursula Monkton'un boynunu öpmesinin, eteğini yukan sıyırmasının olası anlamlarından korkuyordum.

Annem ve babam bölünmez bir bütündü. Gördüklerimle dünyam sarsılmış, geleceğim aniden belirsizleşmişti, her an her şey olabilirdi. Hayatım rayından çıkıp ters yöne sürüklenmeye başlamıştı ve kaderim, yolun sonuna olan yolculuğuma bağlıydı. Koşarken yoldaki irili ufaklı taşlar ayağıma batıyordu ama umursamadım. Ursula Monkton denilen yaratığın babamla olan işi uzun sürmezdi. Belki beni kontrol etmek için birlikte üst kata çıkarlar, kaçtığımı anlayınca peşime düşerlerdi.

Peşime düşerlerse arabayla *gelirler,* diye düşünerek yolun iki yanında uzanan çalıların arasında boşluk var mı diye bakındım. Çalıları budarken kullanılan tahta merdivenlerden vardı ileride. Onu kullanıp çalıların diğer tarafındaki çayıra geçtim. Koşmaya devam etlim. Kalbim gümbür gümbür atıyordu, ayaklarım çıplaktı, pijamamlaydım ve sabahlığımın ıslak etekleri ayaklanma çarpıp duruyordu. Hayvan dışkılarına basa basa gidiyor, ayaklarımın kirlenmesine aldırmıyordum. Çayırda koşmak, yoldakinden daha kolaydı, ayaklarım daha az acıyordu. Daha mutluydum; çünkü çimenlerde koşmak daha gerçek gelmişti.

Arkamdan gök gürültüsünü andıran bir ses geldi ama şimşek çakmadı. Karşıma çıkan çiti tırmanıp geçtim, ayaklarım yeni sürülmüş tarlanın yumuşak toprağına gömüldü. Koşa koşa tarlayı geçtim, düşersem oyalanmadan kalkıyor, yola devam ediyordum. Tarlanın birimindeki çiti aşıp komşu tarlaya geçtim; sürülmemişti, açık alanda olmamak için tarla boyunca uzanan çalıların dibinden gitmeye özen göstererek koşmaya devam ettim. Yol, araba farlarının kör edici ışığıyla aydınlandı. Olduğum yerde durdum, gözlerimi kapadım, yatakta olduğumu, uyuduğumu hayal ettim. Araba yavaşlamadan geçti. Benden uzaklaşırken arka farlarını görebildim: Anders ailesine ait olduğunu sandığım beyaz minibüstü.

Yine de yol hiç emniyetli gelmiyordu. Çayıra doğru koştum ve tarlanın sınırına geldiğimde bir sonrakinden incecik bir telle aynldığım görerek sevindim. Altından geçmek kolaydı, tel dikenli bile değildi. Elimi uzatıp teli yukarı ittirdim ve... Sanki biri göğsüme yumruk atmıştı, hem de ne yumruk! Teli tutan kolum kasıldı, elim duvara yumruk atmışım gibi zonkluyordu.

Elektrikli teli bırakıp yalpalayarak geriledim. Koşacak gücüm kalmamıştı. Yine de hızlı adımlarla, rüzgâra, yağmura vc karanlığa aldırmadan telin bilimine kadar yürüdüm. Dokunmamaya dikkat ediyordum. Nihayet demir kapıya ulaştım. Üstünden atlayıp tarlaya daldım. Karanlığa doğru koştum, O taraftaki ağaçların orman arazisi olduğuna emindim. An cak yeniden elektrikli telle karşılaşırım diye tarla sınırlarına yaklaşmadım.

Tereddüt ettim, hangi yöne gideceğimi bilmiyordum. Dünya bir anlığına aydınlandı. Sanki kafamdaki soruları okumuştu. Bir şimşek. Merdiveni andıran tahta çiti görünce ona doğru koştum.

Diğer tarafa atladığımda dikenlerin arasına düştüm. Bileklerim ve çıplak ayaklarım çok fena acıdı ama aldırmadım. Gücüm yettiğince koştum. Hempstock Çifiliği'ne doğru koştuğumu umuyordum. Öyle olmalıydı. Yolun ne tarafta kaldığım bilmediğimi fark ettiğimde bir tarlayı daha geçmiştim. Aslını sorarsanız, nerede olduğum konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Hempstock Çifiliği'nin yolun sonunda olduğunu biliyordum ama yolun nerede olduğunu bilmiyordum. Karanlıkta kaybolmuştum. Fırtına bulutları yaklaşmış, hava iyice kararmıştı. Yağmur hâlâ devam ediyordu ve sırılsıklamken koşmak yeterince zor değilmiş gibi, bir de hayal gücüm, karanlığı kurtların, hayaletlerin siluetleriyle dolduruyordu. Korkunç yaratıklar hayal etmeyi bırakmak istiyor ama yapamıyordum.

Kurtların, hayaletlerin ve yürüyen ağaçların ötesinde, bütün kâbusların birleştiği yerde Ursula Monkton vardı. Bana bir daha emirlerine karşılık verirsem sonumun ne kadar kötü olacağını, beni tavan arasına kilitleyeceğini söylüyordu.

Cesur değildim. Bulduğum çözüm kaçmaktı, kaçarak sorunlarımdan kurtuluyordum. Hava buz gibiydi, üşüyordum, ıslaktım ve kaybolmuştum.

"Lettie? Lettie Hempstock! Neredesin?" diye bağırdım bütün gücümle. Cevap veren olmadı, olmasını da beklemiyordum.

Gök gürledi, kükredi, parladı. Rahatsız edilmiş bir aslan gibi kıpırdandı. Şimşekler bozulmuş floresan lambalarının yanıp sönüşü gibi bir çakıp bir kayboldu. Şimşeklerin ışığında nerede olduğumu gördüm: Çalılar iki taraftan gelip birleşiyordu ve geçiş yoktu. Girdiğim yerden de çıkamazdım, çünkü çok uzaklaşmıştım.

Bir şey çıtırdadı. Başımı çevirip gökyüzüne baktım. Televizyondaki filmlerde şimşeklerin nasıl çaktığını görmüştüm: Çatırtılar eşliğinde bulutların arasında beliren ışıktan çatallan andırırlardı. Çıplak gözle gördüğüm şimşeklerse dünyayı bir anlığına aydınlatan ve fotoğraf makinesinin flaşına benzeyen beyaz ışık patlamalarıydı. O geceye dek. Çünkü o gece gördüğüm şimşek öyle değildi.

Filmlerdeki çatal çatal olmuş şimşeklerden de değildi.

Gökyüzünden geçip giden mavi-beyaz bir alevdi, bir soluktu. Soldu, canlandı, güçlendi ve ışığı bütün çayın aydınlattı, etrafımı görmemi sağladı. Yağmur hızlanmış, bir saniyede ahmakıslatandan sağanağa dönüşmüştü. Yüzüm de. sabahlığım da sırılsıklamdı. O ışıkta, sağımdaki çalıların arasında bir boşluk gördüm veya gördüğümü sandım. O yöne yürüdüm, artık koşamadığım için, hızlı adımlarla ilerliyordum. Gerçekten orada bir boşluk bulman diliyordum. Sabahlığımın etekleri bacaklarıma çarpıyor, kumaşın şaklayışı beni dehşete düşürüyordu. Gökyüzüne bir daha bakmadım. Arkamı kontrol etmedim.

Artık tarlanın sonunu görebiliyordum, gerçekten de çalılar arasında bir geçit vardı. Tam oraya ulaşacakken. "Odanda kalmanı söylediğimi sanıyordum. Ama şimdi seni, boğulan bir denizci gibi, sırılsıklam evden kaçmaya çalışırken görüyorum," dedi bir ses.

Başımı çevirip arkama baktım, hiçbir şey görmedim. Orada kimse yoktu. Sonra yukarı baktım.

Kendine Ursula Monkton diyen şey tam tepemdeydi. Aramızda yaklaşık altı metre vardı. Bulutların arasında şimşekler çakıyordu. Ursula Monkton uçmuyordu. Ağırlıksız balonlar gibi havada süzülüyordu. Rüzgâr uğuldayıp bir tokat gibi suratıma çarptı. Uzaklarda gök gürüldedi ve daha küçük gök gürültüleri, çıtırtılarıyla ilk gürlemeye eşlik etti. Yaratık alçak sesle

konuşuyordu ama her kelimeyi, kulağıma fısıldıyormuşçasına gayet net duyuyordum.

Ah, tatlım, benim tatlı ıslak pastam, başın o kadar belada ki!"

Gülümsüyordu. ağzı kulaklarına varmıştı ama belli ki eğlenmiyordu. Kimsenin yüzünde daha önce öyle bir gülümseme görmemiştim.

Ne kadardır karanlıkta ondan kaçıyordum; yanm saat, ir saat: Keşke *yolda kakaydım, tarlaları geçip kestirmeden* gitmeyi *denemeseydim,* dedim kendime. Çoktan Hempsiock Çiftliği'ne varmış olurdum. Bunun yerine kaybolmuş, kapana kısılmıştım.

Ursula Monkton alçaldı. Pembe bluzunun düğmeleri açıktı. Beyaz bir sütyen giymişti. Diz altına gelen eteği rüzgârda uçuştuğundan baldırları ortadaydı. Yağmura rağmen ıslanmamıştı. Giysileri, yüzü, saçları kupkuruydu. Tepemde süzülmeye devam ederken elleriyle bana uzandı.

Her hareketine, yaptığı her şeye, çatırtıları ve cızırtılarıyla şimşekler eşlik ediyordu. Parmakları, hızlı oynatılan filmlerdeki çiçekler gibi açılıp kapandığında benimle kedi fare oyunu oynadığını anladım. Ne yapmamı beklediğini biliyordum ve ona meydan okuyamadığım için kendime kızsam da benden bekleneni yaptım: Kaçtım. Koşup kaçmam onu eğlendirdi. Canavar adlı büyük turuncu kedinin fareyle oynadığı gibi, o da benimle oynuyordu. Kedi, farenin kaçmasına izin vermiş, sonra sıçrayıp patisiyle onu yere yapıştırmıştı. Fare her seferinde aynı şeyin olacağını bilse de yine de kaçmamıştı. Benim de seçme şansım zaten yoktu.

Çallılann arasındaki boşluğa doğru koştum, yalpalıyordum, canım yanıyordu ve ıslaktım. Koşarken, Ursula'nın sesi kulaklarımdaydı.

"Seni tavan arasına kilitleyeceğimi söylememiş miydim? Dediğimi yapacağım. Baban artık beni seviyor. Ne dersem yapacaktır. Belki her gece tavan arasının merdivenlerini çıkar, seni dışan çıkarır, merdivenden aşağı indirir, banyoya sokar ve her gece seni küvetin suyunda boğar. Kafanı buz gibi suya batırır. Belki canım sıkılana dek, her gece bunu yapmasına izin veririm. Sonra ona, seni geri getirmemesini, hareket etmeyi bırakana dek suyun altında tutmasını söylerim. Sevgili baban seni soğuk küvetin sularına

daldırır, vücudun çırpınmayı kesene kadar orada tutar. Ben de her gece onu öpücüklere boğarım."

Çalıların arasındaki boşluktan geçmeyi başardım. Artık yumuşak çimenlerde koşuyordum. Şimşeklerin çıtırtısı ve yabancı metalik koku o kadar yaklaşmıştı ki, tüylerim diken dikendi. Mavi-beyaz ışık güçlendikçe her şey göz alıcı bir parlaklığa bürünüyordu.

"Baban seni çırpınmaların kesilene dek küvetin suyunda tuttuğunda, nihayet mutlu olabileceksin," diye fısıldadı Ursula Monkton. Dudakları sanki kulağımın dibindeydi. "Çünkü tavan arasını sevmeyeceğine eminim. Örümcekler ve hayaletlerle dolu karanlık bir yer olduğu için değil, arkadaşlarımı da getireceğim için. Gün ışığında onları göremezsin ama geceleri, tavan arasında seninle olacaklar ve hiç eğlenmeyeceğine eminim. Arkadaşlarım küçük çocuklardan hoşlanmaz. Belki seni korkutmak için köpek büyüklüğünde örümceklere dönüşürler. Sana sarılan ve nefesin kesilene kadar bırakmayan içi boş giysilere... Kafana girecekler. Ve tavan arasında bir daha kitap yüzü görmeyeceksin, seni kâbuslarından kurtaracak hikâyeler olmayacak."

Hayal görmüyordum. Dudakları, kulağıma sürtünüp geçmişti. Gerçekten tepemde süzülüyordu ve başını benimkine yaklaştırmıştı. Ona baktığımı fark edince yapay gülümsemesiyle bana baktı ve o an pes ettim. Soluksuz kalmıştım, yan ^rafıma bir ağrı saplanmıştı ve güçlükle nefes alıyordum, işim bitmişti. Bacaklarım tutmaz oldu. Yalpalayıp yere yığıldım. Bu sefer ayağa kalkmadım.

Garip bir sıcaklık yayıldı bacaklarıma ve önüme baktığımda, pijamamın paçasından akan sarı sıvıyı gordüm. Yedi yaşındaydım, artık küçük bir çocuk değildim ama korkudan bebekler gibi altıma işemiştim. Üstelik Ursula Monkton birkaç metre üstümde havada süzülüp, duygusuz gözlerle beni izlerken! Bütün çareler tükenmişti.

Av bitmişti.

Yere bir metre kalana dek alçaldı. Artık yatay değil, dik duruyordu. Bense ıslak çimenlerde sırtüstü yatıyordum. Yere inmekte acele etmedi, bozuk televizyon ekranındaki insanlar gibi yavaş yavaş aşağı kavdı.

Bir şey sol elime dokundu. Yumuşak bir şeydi. Burnuyla elimi dürttü. Köpek büyüklüğünde bir örümcekle karşılaşmaktan korkarak o yöne baktım. Ursula Monkton'u saran şimşeklerin ışığında, elimin yanında bir gölge belirdi. Kulağında beyaz leke olan bir gölge. Yavru kediyi elime alıp kalbime yaklaştırdım. Onu usulca okşadım.

"Seninle gelmeyeceğim. Beni zorlayamazsın," dedim. Artık oturuyordum; çünkü otururken, kendimi daha güvende hissediyordum. Yavru kediyse kıvrılıp avucuma yerleşmişti.

"Ah tatlı çocuk," dedi Ursula Monkton. Ayaklan yere değdi. Kendi ışığıyla aydınlanıyor, gerçek bir kadından çok, griler, yeşiller ve mavilerle yapılmış bir kadın resmini andırıyordu. "Sen küçük bir çocuksun, bense yetişkinim. Senin dünyan henüz alevler içindeki bir kaya parçasıyken bile, ben yetişkindim. Sana ne istersem yapabilirim. Şimdi kalk, doğru eve gidiyoruz."

Yüzünü göğsüme gömmüş olan yavru kedi, miyavlamadan çok farklı, tiz perdeden bir ses çıkardı. Başımı çevirdim, artık hana bakmayan Ursula Monkton'un döndüğü yöne baktım.

Kapüşonlu, parlak, kırmızı yağmurluk giymiş bir kız, tarlanın öbür ucundan bize doğru yürüyordu. Ayağında ona büyük gelen siyah Wellington botlar vardı. Karanlıkta korkusuzca ilerliyordu. Yanımıza geldiğinde başını kaldırıp Ursula Monkton'a baktı.

"Toprağımdan defol!" dedi Lettie Hempstock.

Ursula Monkton, bir adım gerileyip havalandı, üstümüzde salınmaya başladı. Lettie Hempstock yanıma gelip bana bakmaksızın elimi tunu, parmaklarını benimkilere doladı.

"Toprağına değmiyorum, dedi Ursula Monkton. "Git başımdan küçük kız!"

"Benim toprağımdasın," dedi Lettie Hempstock.

Ursula Monkton gülümsedi. Şimşekler de onunla beraber ışıdı. Gücün vücut bulmuş haliydi, havadaki elektrik yükünün odağıydı. Fırtınanın, şimşeğin ta kendisiydi. Sırları, budalaca zalimlikleri ve gücüyle yetişkin dünyasıydı. Bana göz kırptı.

Yedi yaşında oğlan çocuğuydum, ayaklarım yara bere içindeydi ve kanıyordu. Altıma yapmıştım. Üstümde uçan şey, büyük olduğu kadar acımasızdı. Beni tavan arasına hapsetmeyi, sıkılınca öldürtmeyi planlıyordu.

Lettie Hempstock'ın eli bana cesaret vermişti ama o da henüz çocuktu. On bir yaşındaydı, evet benden büyüktü ve evet uzun yıllardır on birindeydi ama çocuktu işte. Ursula Monkton ise yetişkindi. O anda bütün cadıların, bütün kâbusların, bütün canavarların bileşimi olması önemli değildi. Önemli olan yetişkin olmasıydı; çünkü yetişkinler ile çocuklar kavga eniklerinde, yetişkinler her zaman kazanır.

Geldiğin yere dön. Burada olmamalısın. Kendi iyiliğin için dönmelisin," dedi Lettie.

İnsanın kanını donduran, gıcırtıya andıran korkunç bir ses karşılık verdi ona; öyle bir sesti ki, korkudan tüylerimi diken diken etti ve zavallı kedimi ürküttü. Yavru, omzuma tırmanıp yaratığa tısladı. Ursula Monkton'a baktım. Ancak yüzünü gördüğümde, sesin ne olduğunu anladım. Ursula Monkton gülüyordu.

Geri dönmek mi? Sizinkiler Sonsuzlukta kara bir delik açtığında fırsatı değerlendirdim. Kalsam dünyaları yönetebilirdim ama peşinizden geldim ve bekledim. Sabırlıydım. Er geç mühürlerin gevşeyeceğini, Güneş'in altındaki gerçek Dünya'ya ulaşacağımı biliyordum."

Artık gülmüyordu. "Burada her şey öylesine zayıf ki küçük kız. Her şey kolayca kırılıyor. Arzular o kadar basil ki... Çalılardan böğürtlenler toplayan küçük bir çocuk gibi, ne istiyorsam bu dünyadan koparıp alacağım."

Bu sefer Lettie'nin elini bırakmadım. Boştaki elimle pençelerini omzuma geçiren kediyi okşadım ve bunu yaptığım için ısırılarak ödüllendirildim. Ama kedi, zarar vermek için değil, korktuğu için ısırmıştı.

Fırtına şiddetlenirken yaratığın sesi her yanı kapladı. "Beni uzun zaman buradan uzak tuttunuz. Sonra bana bir kapı getirdin ve ben de onu hücremden çıkmak için kullandım. Artık çıktığıma göre, elinden ne gelir?"

Lettie öfkelenmiş görünmüyordu. Önce düşünüp sonra cevapladı yaratığı. "Sana yeni bir kapı yapabilirim," diye cevap verdi. "Veya daha iyisi, ninemden seni okyanusun diğer taralına yollamasını isterim, başlangıçta nereden geldiysen oraya."

Ursula Monkton çimenlere tükürdü. Tükürüğün düştüğü yerde oluşan bir alev topu belirip söndü.

"Oğlanı bana ver," demekle yetindi. "O bana ait. Bu dünyaya onun içinde geldim. O benim malım."

" Kimse senin malın değil!" dedi Lettie Hempstock öfkeyle. "Özellikle de o!"

Lettie ayağa kalkmama yardım elti ve arkama geçip bana sarıldı. Karanlık tarlada iki çocukluk. Leıtie beni tutuyordu, ben de kediyi. Derken her yanımızı saran ses şöyle dedi:

"Ne yapacaksın? Onu evine mi götüreceksin? Bu dünyanın kendine göre kuralları var küçük kız. Oğlan ailesine ait. Onu alsan bile ailesi gelip onu senden geri alır. Ailesi de bana ait."

Senden sıkıldım," dedi Lettie Hempstock. "Sana bir fırsat tanıdım. Toprağımdasın. Defol!" bunu söylediğinde tenim, kazağıma sürttüğüm bir balonu yüzüme ve saçıma değdirdiğim zamanki gibi elektriklendi, gıdıklanır gibi oldum. Saçım ıslaktı. Islak olmasına rağmen saç tellerim havaya dikilmişti.

Lettie Hempstock beni sıkı sıkı tuttu. "Endişelenme." diye fısıldadı. Bir şey söyleyecek, niçin endişelenmemem gerektiğini, korkmam gerekenin ne olduğunu soracaktım ki. üzerinde durduğumuz tarla parlamaya başladı.

Altın rengi bir ışıltı yükseliyordu topraktan. Çimenler, yapraklar ayrı ayrı ışıldıyordu. Çalılar bile parlıyordu. Sıcak bir ışıktı. Bana çimenlerin altındaki toprak saf ışığa dönüşmüş gibi geldi ve böylece Ursula Monktonu saran mavi-beyaz şimşeklerin bir etkileyiciliği kalmadı.

Ursula Monkton dengesini kaybederek havalandı. Sanki aniden ısınan hava onu uzaklara sürüklüyordu. Derken Lettie Hempstock eski dilde anlamım bilmediğim kelimeler fısıldadı ve çayır altın rengine döndü. Ursula

Monkton uzaklara sürüklendi. Esinti hissetmiyordum ama bir esinti olmalıydı; çünkü Ursula Monkton rüzgâra kapılmış kuru yapraklar gibi savruluyordu. Onun geceye karışmasını seyrettim.

Ursula Monkton ve şimşekleri artık yoktu.

"Haydi," dedi Lettie Hempstock. "Seni ateşin karşısına oturtalım. Ayrıca sıcak bir duş almalısın. Yoksa soğuktan öleceksin."

Elimi de, bana sarılmayı da bıraktı. Bir adım geri çekildi. Altın rengi ışıltı yavaş yavaş azalıp kayboldu. Geriye, havai fişeklerin sönerken saçtıkları son ışık demetlerini hatırlatan tek tük kıvılcımlar kaldı.

"Oöldü mü?" diye sordum.

"Hayır."

"Öyleyse geri gelecektir. Başın belaya girecek.

"Galiba haklısın," dedi Lettie. "Aç mısın?

Bana sorduğu anda ne kadar acıktığımı hatırladım. Her nasılsa yemek yemediğimi unutmuştum. Ama şimdi hatırlıyordum. Açlıktan karnım ağrıyordu.

"Bir bakalım..."

Lettie, beni tarlaların arasından geçirirken kendi kendi ne konuşmayı sürdürdü. "Islaksın. Sana giyecek bir şeyler bulmalıyız. Yeşil yatak odasındaki çekmeceleri karıştırmam gerekecek. Yanılmıyorsam, kuzen Japeth, Fare Savaşlarına giderken birkaç giysi bırakmıştı. Boyu seninkine yakındır."

Kedi, pürüzlü, minik diliyle patilerini yalıyordu.

"Kedi yavrusu buldum," dedim.

"Görebiliyorum. Tarladan onu çıkardığında seni takip etmiş olmalı."

"Bu aynı kedi mi? Tarladan çıkardığım?"

"Evet. Sana adını söyledi mi?"

"Hayır. Söylerler mi?"

"Bazen. Eğer kulak verirsen."

Hempstock Çiftliği'nin ışıkları karşımızda belirdi. Çiftliği görmek keyfimi yerine getirdi ama tarladan çiftliğe nasıl bu kadar çabuk vardığımızı anlayamadım.

"Şanslıydın," dedi Lettie. "On beş adım geride dursan, Colin Anders'ın arazisinde olacaktın."

"Yine de yanıma gelirdin," dedim ona. "Beni kurtarırdın."

Eliyle nazikçe kolumu sıktı ama bir şey söylemedi.

"Lettie, eve dönmek istemiyorum," dedim.

Doğru değildi. Eve dönmeyi her şeyden çok istiyordum ama o gece kaçtığım yer, evim değildi. Opal madencisinin küçük beyaz Mini'miz içinde kendini öldürdüğü zamankinden önceki evime, hatta daha da eskiye, yavru kedimi ezişinden önce yaşadığım eve dönmek istiyordum.

Tüy yumağı kıvrılıp göğsüme yerleşti. Benim olamayacağını bilsem de ona sahip olabilmeyi diledim. Yağmur yeniden ahmak ıslatana döndü.

Derin su birikintilerinin içinden geçtik, Lettie'nin Wellington'lan vardı, benimse acıyan çıplak ayaklarım... Keskin gübre kokulan eşliğinde çiftliğe vardık ve yan kapılardan birinden, çiftliğin dev gibi mutfağına girdik.

IX

Lettie'nin annesi şöminedeki tahtaları demirle dürtüp bir araya topluyor, ihtiyar Bayan Hempstock ise tahta bir kaşıkla ocaktaki tencereyi karıştırıyordu.

Biz kapıdan geçerken kaşığı ağzına götürdü, abartılı hareketlerle dumanı üfleyip yemeğin tadına baktı. Dudaklarını büzüp yemeğe ne olduğunu bilmediğim bir çimdik toz ekledi ve sonra başka bir baharattan bir avuç dolusu kattı. Tencerenin altını kıstı.

Dönüp bana baktı. Saçlarımdan sular damlıyordu. Soğuktan mosmor olmuş dudaklarımdan çıplak ayaklanma kadar süzdü beni. Şimdiden ayaklarımın dibinde ufak bir su birikintisi oluşmuştu. Sabahlığımdan da, pijamalarımdan da sular damlıyordu.

"Küveti sıcak suyla doldurmalıyız," dedi ihtiyar Bayan Hempstock. "Yoksa çocuk üşütüp ölecek."

"Ben de öyle düşünmüştüm," dedi Lettie.

Lettie'nin annesi, mutfak masasının arkasındaki metal küveti hazırlamaya başlamıştı bile. Şöminede asılı duran kocaman siyah kazandaki kaynar suyla küveti doldurdu. Doğru sıcaklığa ulaşmak için üzerine tencereyle soğuk su ekledi.

Haydi, gir bakalım," dedi ihtiyar Bayan Hempstock "Küvete atla." dehşet içinde ona baktım tanımadığım insanların önünde soyunacak mıydım yani?

"Giysilerini yıkayıp kurutacağız, sabahlığındaki sökükleri dikeceğiz." dedi Lettie'nin annesi, itiraz etmeme fırsat kalmadan sabahlığı benden aldı. Kucağımda olduğunu unuttuğum yavru kediyi de... Odadan çıktı.

Alelacele kırmızı pijamamı çıkardım. Pijamanın altı sırılsıklamdı ve kumaş da paramparça olmuştu. Önce parmaklarımı suya soktum, ılık olduğunu anlayınca da çabucak küvete girdim. Mutfak şöminesinin alevleri insana güven veriyordu. Bir süre ılık sularda oturduktan sonra kendimi sırtüstü küvetin sularına bıraktım. Ayaklarını ısınıp canlandıkça sızıları da arttı. Çıplaklığın uygunsuz olduğunu biliyordum ama Hempstock'lar çıplaklığıma aldırmıyormuş gibiydi. Lettie gitmiş, pijamalarımı da beraberinde götürmüştü; annesiyse geri gelip bıçakları, çatalları, kaşıkları, büyük küçük sürahileri, peynir bıçaklarını ve rendeleri masaya dizmeye başlamıştı.

İhtiyar Bayan Hempstock bana, ocaktaki tencerede pişirdiği çorbayla doldurduğu kâseyi uzattı. "Şunu iç. Önce içini ısıtalım."

Leziz bir çorbaydı, gerçekten içim ısındı. Daha önceleri küvette çorba içtiğim olmamıştı. Kâsedeki çorbayı bitirdiğimde kabı yaşlı kadına uzattım, o da bana beyaz bir sabun ve sünger verdi. "Şimdi ovalanmaya başla. Sıcaklık kemiklerine işleyene, vücudun yeniden canlanana dek ovala, dedi.

Ateşin diğer tarafındaki sallanan koltuğa oturdu. Hafif hafif sallanırken bir daha benden yana bakmadı.

Kendimi güvende hissettim. Sanki nineliğe özgü bütün şefkat dolu özellikler, nineligin özü, tek bir yerde, tek bir anda toplanmıştı. O an için Ursula Monkton'dan korkmuyordum. Oradayken içimde korkuya yer yoktu.

Genç Bayan Hempstock fırın kapısını açıp turtayı çıkardı, kenarlarının iyice kızardığına kanaat getirince soğuması için camın önüne koydu.

Bana getirdikleri havluyla kurulandım. Ateşin önünde kurumak kolaydı. Derken Lettie Hempstock, elinde kızların geceliklerini andıran, beyaz pamuklu kumaştan yapılma, etekleri yerlere kadar gelen bir tür uzun kollu elbise ve beyaz şapkayla geri dondu. Ne olduğunu çözemediğim için uzattığı giysileri giymekte tereddüt ettim. Bana kız giysisi mi getirmişti? Sonra ne olduğunu anladım. Erkeklerin eski zamanlarda giydikleri geceliklerdendi. Kitaplarda resmini görmüştüm. Wee Willie Winkie, sahip olduğum bütün yuva kitaplarında bunlardan birini giyerek kasabada dolaşıyordu.

Geceliği giydim. Şapka bana fazlasıyla büyüktü, suratımı örtecek kadar aşağı kayıp duruyordu. Lettie, onu geri aldı.

Akşam yemeği muhteşemdi. Biftek, dışı çıtır çıtır, ortası yumuşak patatesler, ne olduğunu çözemediğim bir sosa bulanmış ısırgan otu ve havuç olduğunu sandığım sebzeler. (Pişmiş havuçtan hoşlanmadığımı zannediyordum. Bu yüzden az kalsın tadına bile bakmayacaktım ama cesur bir günümdeydim. Denedim, hoşuma da gitti. O yemekten sonra, çocukluğum boyunca yediğim diğer bütün haşlanmış havuçlar, beni hayal kırıklığına uğratmıştır.)

Tatlı olarak içi elma, üzüm ve ezilmiş fındıkla doldurulmuş turta vardı. Kreması, okulda veya evde tattığım bütün turtalardan güzeldi.

Yavru kedi yemeğin sonuna kadar şöminenin yanındaki minderde uyuduktan sonra, artıkları yemek için kendisinin dört katı büyüklüğündeki sis rengi kediye katıldı.

Yemek yerken, başıma gelenlerden veya niçin orada olduğumdan bahsetmedik. Hempstock kadınları çiftlikten konuşlular: Ahırın kapısının boyanması gerekiyordu, Rhiannon adlı ineğin ön sol bacağında bir rahatsızlık vardı, tuvalete giden patikadaki otların temizlenmesi lazımdı.

"Sadece üçünüz müsünüz?" diye sordum. "Hiç erkek yok mu?"

"Erkek mi!" diye bağırdı ihtiyar Bayan Hempstock. "Olsa da ne işe yarardı bilmiyorum! Bu çiftlikte bir erkeğin yapacağından iki kat hızlı ve beş kat iyi yapamayacağım hiçbir iş yok! Bazen çiftlikte erkekler de olur. Gelirler ve giderler. Şimdilik biz bizeyiz," dedi Lettie.

Annesi, başını salladı. "Kaderlerinin götürdüğü yere giderler, Hempstock erkekleri çoğunlukla servet peşindedir. Kaderin çağrısını duyduklarında onları burada tutmanın yolu yoktur. Bakışları dalgınlaşır ve onları kaybederiz. İlk fırsatta kasabalara, şehirlere doğru yola çıkarlar. Bir zamanlar burada olduklarını gösteren kartpostallardan başka bir şey kalmaz geriye."

"Ailesi geliyor!' dedi ihtiyar Bayan Hempstock. "Arabayla buraya doğru yola çıktılar. Az önce Parson'lann kayın ağacını geçtiler. Porsuklar onları

gördü."

"O kadın da yanlarında mı?" diye sordum. "Ursula Monkton?"

"Kadın mı?" dedi ihtiyar Bayan Hempstock, dalga geçercesine. "O şey mi ? Hayır."

Şöyle bir düşündüm. "Beni kendileriyle eve dönmeye zorlayacaklar. Ursula Monkton beni tavan arasına kilitleyecek ve sıkıldığında babama beni öldürtecek. Kendi söyledi.'

"Sana öyle söylemiş olabilir küçük ördek." dedi Lettie nin annesi. "Ama öyle bir şey yapamayacak. Buna izin verirsem,

benim de adım Ginnie Hempstock değil.

Ginnie adını severim ama ona inanmadım ve içim rahatlamadı. Birazdan mutfak kapısı açılacak ve babam bana bağıracaktı. Veya bağırmayacak, arabaya dönene kadar bekleyecek, sonra bağıracaktı. Beni evimize götüreceklerdi ve kaybolup gidecektim.

"Bir bakalım" dedi Ginnie Hempstock. "Belki geldiklerinde burada olmayız. Kimsenin evde olmadığı bir gün, örneğin geçen salı uğramış olabilirler."

"Söz konusu bile olamaz" dedi yaşlı kadın. "Zamanla oynamak, işleri daha da karıştırır... Oğlanı başka bir şeye dönüştürebiliriz, böylece ne kadar ararlarsa arasınlar, onu bulamazlar."

Gözlerimi kırpıştırdım. Söyledikleri mümkün müydü? Keşke beni başka bir şeye dönüştürselerdi Yavru kedi, kendine düşen yemek artıklarını bitirmişti (aslında büyük kedinin yediğinden fazlasını yemişti) ve şimdi kucağıma sıçramış, tüylerini temizliyordu.

Ginnie Hempstock ayağa kalkıp odadan çıktı. Nereye gittiğini merak ettim.

"Onu hiçbir şeye dönüştürenleyiz," dedi, Lettie masadaki tabak çanağı temizlerken. "Ailesi deliye döner. Kontrolleri asalağın elindeyse, yaratık annenin vc babanın deliliğinden beslenecektir. Sonra bir de bakmışsınız,

polisler toprağımızı kazıp onu arıyor... Daha kötüsü okyanusu araştırmaya kalkmaları."

Yavru kedi kucağıma uzanmış, başını patilerinin arasına gömmüştü. Tüyden, kapkara bir tüy yumağına dönüşmüştü. Okyanus mavisi gözlerini kapayıp mırlayarak uykuya daldı.

"Eee?" dedi ihtiyar Bayan Hempstock. "Önerin nedir?"

Lettie dudaklarını birbirine bastırıp sağa sola oynatarak düşüncelere daldı. Başını geriye devirdiğinde, seçenekleri gözden geçirdiği hissine kapıldım. Derken gülümsedi "Kes/Dik?" dedi.

İhtiyar Bayan Hempstock burnunu çekti. "Sen yetenekli bir kızsın," dedi ona. "İyi olmadığını söylemiyorum ama kesmek... Bunu yapamazsın. Daha değil. Bütün kenarları tamı 'amma kesmen vc iplikleri görünmeyecek şekilde dikmen p'ekir. Ayrıca neyi keseceksin? Asalak, kendisini kesmene izin vermez. Zaten o, kumaşın dokusuna ait değil. Dışından"

Ginnie Hempstock geri döndü. Sabahlığım kucağındaydı. "Onu temizledim ama hâlâ ıslak olduğu için kenarları dikmek zor olacak. Islak şeyleri düzgün dikmek zordur.

Sabahlığı masaya, ihtiyar Bayan Hempstock'ın önüne koydu.Ardından önlüğünün cebinden, kararmış, eski bir makas, uzun bir iğne ve kırmızı iplik çıkarıp masaya, sabahlığın yanına bıraktı.

"Üvez ağacı ve kırmızı iplik; cadının hızını böyle kestik," diye, ezbere bildiğim bir çocuk şiirini söyledim.

"Karşımızda cadılar olsaydı işe yarardı, hem de nasıl!" dedi Lettie. "Ama cadılarla uğraşmıyoruz."

İhtiyar Bayan Hempstock sabahlığımı inceledi. Koyu sarı damaları olan, rengi atmış, kahverengi bir sabahlıktı. Babamın babasının yıllar önce verdiği bir doğum günü hediyesiydi ve ilk giydiğimde üzerime komik denecek ölçüde büyük gelmişti.

"Muhtemelen..." dedi yaşlı kadın, kendi kendine konuşurcasına, "babanın bu akşamlık bizde kalmana izin vermesi, herkes için en iyi seçenek. Ama

bunun olması için, ailenin endişelerinin son bulması gerek."

İhtiyar kadın siyah makası eline alıp sabahlığı kesmeye başladığında kapı çalındı. Kapıya bakmaya Ginnie Hempstock gitti.

"Beni almalarına izin verme," dedim Leıtie'ye.

"Şşş," dedi Lettie. "Ninemle birlikte çalışıyoruz. Sen uyuklamaya başla, huzurlu ve mutlu ol."

Mutlu falan değildim, uykum da yoktu. Masanın diğer tarafında oturan Lettie uzanıp elimi tuttu. "Endişelenme,' dedi.

Bu sözlerle kapı açıldı. Annem ve babam mutfağa girdiler. Kaçıp saklanmak istedim ama kucağımdaki kedi, *sakin ol* dercesine kıpırdandı. Lettie de güven vermek için bana gülümsedi.

"Oğlumuzu arıyoruz," diyordu babam. Bayan Hempstock'a Burada olduğuna inanmak için geçerli nedenlerimiz.

Babam bunları söylerken, annem bana doğru koştu. İşte orada! Hayatım, çok endişelendik!

Başın büyük belada genç adam," dedi babam.

Şak, şakşak diye işine devam etti siyah makas, ihtiyar Bayan Hempstock'ın kumaştan kestiği parça masaya düştü.

Annem ve babam heykel misali dondular. Konuşmayı, hareket etmeyi bıraktılar. Babamın ağzı açık kalmıştı, annemse flamingolar gibi tek ayağı üstünde duruyordu.

"Neleri var böyle? Onlara ne yaptınız?" diye sordum. "Bir şeycikleri yok," dedi Ginnie Hempstock. "Biraz kestik, biraz dikeceğiz. Kapı kadar sağlam olacaklar." Masadaki soluk renkli kumaş parçasını işaret etti. "Bu, baban ve senin koridorda koştuğunuz zaman; şu da küvet. O parçalan kestik. Onlar olmayınca, babanın sana kızması için bir neden kalmadı."

Onlara küvetten bahsetmemiştim ama ne bilmesi beni şaşırttı ne nereden bildiğini merak ettim.

Yaşlı kadın, kırmızı ipliği iğneye geçirdi. Teatral bir iç çekişle, "Yaşlı gözlerim," dedi. "Alı benim yaşlı gözlerim!" Ne için yakındığına emin değildim; çıınkü ipliğin ucunu yalayıp herhangi bir güçlük çekmeden iğnenin deliğinden geçirmişti.

"Lettie, diş fırçasının neye benzediğini öğrenmen gerek," dedi yaşlı kadın, dikkatlice sabahlığın kenarlarını dikmeye başladığında.

"Diş fırçan neye benziyor?" diye sordu Lettie. "Çabuk ol!

"Yeşil," dedim. "Parlak yeşil. Elma yeşili gibi. Çok büyük değil. Yeşil bir çocuk fırçası."

Çok iyi tarif edememiştim. Onu diğer fırçalardan ayıran herhangi bir detay olup olmadığını düşündüm. Aklıma hiç bir şey gelmedi. Fırçamı gözümde canlandırdım, lavabonun kenarındaki kırmızı beyaz fırçalıkta diğerleriyle birlikle duruşunu hayal ettim.

"Tamamdır!" dedi Lettie. "Aferin! "

"İşim neredeyse bitti," dedi ihtiyar Bayan Hempstock.

Ginnie Hempstock gülümsediğinde yuvarlak suratı aydınlandı. İhtiyar Bayan Hempstock makası alıp ipliğin ucunu kesti, kırmızı ipliğin kalanı masaya düştü.

Annemin havadaki ayağı yere indi. Öne doğru bir adım attı. Duraksadı.

"Şey," dedi babam.

"Ve oğlunuzun bu gecelik bizde kalmasına izin vermeniz, küçük Lettie'mizi çok mutlu etti. Ama evimiz pek modern değil." dedi Ginnie.

"Tuvalet evin içinde. Daha ne kadar modern olabiliriz, bilmiyorum. Dış tuvaletler ve lazımlıklar bana yetiyordu," dedi yaşlı kadın.

"İyi bir akşam yemeği yedi," dedi Ginnie, bana dönüp. "Değil mi?"

"Tatlı olarak turta vardı," dedim annemlere.

Babamın kaşları çatılmıştı. Belli ki kafası karışmıştı. Duraksadı. elini ceketinin cebine soktu, tuvalet kâğıdına sarılmış, uzun, yeşil bir şey çıkardı. "Diş fırçanı unutmuşsun," dedi. "İhtiyaç duyacağını düşündük."

'Eğer eve dönmek isterse dönebilir," diyordu annem, Ginnie Hempstock'a. "Birkaç ay önce Kovak'lann evinde kalmak istemişti ama saat dokuzda, gelip onu almamız için bizi aradı."

Christopher Kovak, benden iki yaş büyüktü ve en az on santim uzundu. Annesiyle birlikte yolun diğer ucundaki büyük evde, yeşil su kulesinin orada yaşarlardı. Annesi ve babası boşanmıştı. Annesini severdim. Komik bir kadındı ve Vosvos kullanırdı. Gördüğüm ilk Vosvos'tu. Christopher ise okumadığım sayısız kitaba sahipti ve Puffin Kulübü'nün üyesiydi. Puffin kitaplarını, ancak onun evine gittiğimde okuyabiliyordum. Kitaplan asla ödünç vermezdi.

Tek çocuk olmasına rağmen, Christopher'ın ranzası vardı. Onlarda kaldığım gece, bana alttaki yatağı vermişlerdi. Uyku vakti geldiğinde Christopher Kovak'ın annesi bize iyi gecılcr dileyip yatak odasının ışığını söndürmüş, çıkarken de kapıyı kapamıştı. Christopher ise yataktan sarkıp yastığının altına sakladığı su tabancasıyla bana ateş etmişti. Neye uğradığımı şaşırmıştım.

"Bu, Christopher Kovak'a gittiğim zamanki gibi değil." dedim anneme, utanç içinde. "Burayı seviyorum."

"Üstündeki de ne?"

Wee Willie Winkie geceliğime baktı şaşkınlıkla, "Ufak bir kaza geçirdi," dedi Ginnie. Pijaması kuruyana kadar bunu giyecek."

"Ah, anlıyorum," dedi annem. "Tamam, iyi geceler hayatım. Arkadaşınla iyi vakit geçir." Göz ucuyla Lettie ye baktı. "Adım ne demiştin tatlım?"

"Lettie," dedi Lettie Hempstock.

"Letitia'nın kısaltması mı?" diye sordu annem. Üniversitedeyken Letitia adlı bir arkadaşım vardı. Elbette herkes ona Leıtuce derdi, biliyorsundur, salata demektir. Kızın lakabı 'kıvırcık salata' kaldı..."

Lettie gülümsedi, hiçbir şey söylemedi.

Babam kâğıda sardığı diş fırçasını önümdeki masaya bıraktı. Kâğıtları açtım. Benim yeşil diş fırçamdı. Babamın gömleği de değişmişti, ceketinin altındaki gömlek bembeyazdı. Kravat takmamıştı.

"Teşekkürler," dedim.

"Onu sabah kaçta almamızı istersiniz?" diye sordu annem.

Ginnie daha da sıcak bir gülümsemeyle karşılık verdi. "Lettie onu size getirir. Bırakalım, sabah biraz oymasınlar. Şimdi, yola çıkmadan önce bu çörekleri alın lütfen. Akşamüstü pişirmiştim..."

Annem. Ginnie'nin kese kâğıdına doldurduğu çörekleri nazikçe aldığında, Ginnie Hempstock ailemi kapıya kadar geçirdi. Arabanın yola döndüğünü ispatlayan gürültüleri du yana dek nefesimi tutup bekledim.

Onlara ne yaptınız?" diye sordum. Ve sonra, "Bu gerçekten benim diş fırçam mı?"

İhtiyar Bayan Hempstock, sesinde göz ardı edilemeyecek bir tatminle, "Bu son derece başarılı bir kesip dikme çalışmasıydı bana sorarsan." Sabahlığımı havaya kaldırdı. Hangi parçayı kestiğini ve nereyi diktiğini göremiyordum. Dikiş izi voktu, yama görünmezdi. Kestiği parçayı bana uzattı. "İşte akşamın," dedi. "İstersen elinde tutabilirsin ama senin yerinde olsam yakardım."

Yağmur damlaları camı dövüyor, bütün gücüyle esen rüzgâr pencerenin çerçevesini sökecekmişçesine oynatıyordu.

Yamuk yumuk kesilmiş kumaş parçasını aldım. Nemliydi. Ayağa kalktığımda, yavru kedi de uyanıp yere atladı ve gölgelerin arasına karıştı. Şöminenin önüne gittim.

"Bunu yakarsam gerçekler değişecek mi?" diye sordum onlara. "Babam beni yine de küvete sokmuş olacak mı? Yoksa hepsini unutacak mıyım?"

Ginnie Hempstock artık gülümsemiyordu. Bakışları benim için endişelendiğini ele veriyordu. "Hangisinin olmasını istiyorsun?" diye sordu.

"Hatırlamak istiyorum," dedim. "Çünkü bunu yaşadım. Ben hâlâ benim." Kumaş parçasını ateşe attım.

Bir çıtırtının ardından kumaştan dumanlar tüttü ve iplikler alev aldı.

Suyun *altındaydım. Babamın kravatını tutuyordum. Beni öldüreceğin* 'i sanıyordum...

Çığlık attım.

Hempstock'ların taş zemininde yatıyor, yuvarlanıp çığlık üstüne çığlık atıyordum. Ayağım parçalanırcasına acıyordu; çıplak ayakla yanan korlara basmıştım sanki. Acı dayanılmazdı. Başka bir acı daha vardı göğsümde; diğeri kadar keskin olmayan bir sızı; Yanma değil ama bir tür rahatsızlık. Ginnie yanı başımdaydı. "Neyin var?'

"Ayağım. Alev aldı sanki. Canım çok acıyor.

Ayağımı inceleyip parmağını yaladıktan sonra, iki gün önce solucanı dışarı çektiğim deliğe dokundu. Tıslamayı andıran bir sesin ardından, ayağımın acısı azaldı.

"Daha önce böyle bir yara görmemiştim," dedi Ginnie Hempstock. "Nasıl oldu?"

"İçimde bir solucan vardı," dedim ona. "Turuncu göklü yerden bizimle geldi. Ayağımın içinde." Yanıma çömelip elimi tutarı Lettie'ye baktım. "Onu buraya ben gelirdim. Hepsi benim suçum. Çok özür dilerim," dedim.

Yanıma son gelen, ihtiyar Bayan Hempstoek'tı. Eğilip ayağımı tabanından çektiği gibi ışığa tuttu.

"Pis numara ama zekice," dedi. "Yeniden kullanabilmek için deliği içinde bırakmış. Böylece, isterse yeniden içine saklanıp seni eve dönmek için geçit olarak kullanabilecekti. Seni tavan arasında tutmak istemesine şaşmamalı. Bakalım. Demir tavında dövülür, biz de öyle yapmalıyız." Parmağıyla ayağımı dürttü. Hâlâ acıyordu. Ama eskisi kadar değil. Şimdi ayağımın içinde daha çok, dinmek bilmeyen bir baş ağrısı var gibiydi.

Göğsümde bir çarpıntı hissettim. Göğüs kafesimde, kaçmak için çırpınan küçük bir kelebek vardı sanki. Soıra o da sakinleşti.

"Dayanacak kadar cesur musun?" diye sordu ihtiyar Bayan Hempstock.

Bilmiyordum. Sanmıyordum. Şimdiye kadar bütün gece boyunca tek yaptığım şey, kaçmakmış gibi geliyordu bana yaşlı kadın, sabahlığımı dikmekle kullandığı iğneyi eline almıştı. Ama bir şey dikmeyi değil, galiba iğneyi bana batırmayı planlıyordu.

Ayağımı geri çektim. "Ne yapıyorsunuz?"

Lettie elimi sıktı. "Ninem, delikten kurtulmanı sağlayacak" dedi. "Elimi tut. İstemiyorsan bakman gerekmez Canım yanacak," dedim.

"Hepsi saçmalık!' dedi yaşlı kadın. Ayağımın tabanı kendisine bakacak şekilde kendine doğru çekti ve iğneyi batırdı... Ama ayağıma değil, deliğe...

Hiç acımadı.

Derken iğneyi kıvırıp kendine doğru çekti. Şaşkın gözlerle. parlak bir şeyi -önce siyah, sonra şeffaftı, cıva gibi etrafındaki renkleri yansıtıyordu- tabanımdan çıkarmaya başlayışını izledim.

Ayağımm yavaş yavaş içindeki şeyden kurtulduğunu hissedebiliyordum. Tatlı bir sıcaklık bacağımdan yukarı çıkıp kaşıklanma, mideme ve göğsüme yayıldı. Şey'in vücudumdan çıkışma derin bir rahatlama eşlik ediyordu: Yanma hissi ve korku kayboluyordu.

Kalp atışlarım yavaşladı.

İhtiyar Bayan Hempstock'ın çıkrığı çevirir gibi iğneyi çevirişini seyrediyor, yine de gördüklerime pek anlam veremiyordum. Çıkardığı, etrafında hiçbir şey olmayan bir delikti, beş santim uzunluğundaydı, normal solucanlardan daha inceydi ve kabuğu yılanlarınla gibi renk değiştiriyordu.

Derken yaşlı kadın çekmeyi bıraktı. "Çıkmak istemiyor, dedi. "Çok sıkı tutunuyor."

Kalbim buz kesmişti, hayır daha da kötüsü, bu sözlerle sanki kalbime buzdan bir kılıç saplanmıştı.

Yaşlı kadın son bir kez bileğini ustaca kıvırdı. Zafer onundu. Parlak şey, tabanımdan tamamen çıkıp iğnenin ucunda şöyle bir sallandı. (Onu artık cıvaya değil de salyangozların arkalannda bıraktıkları sümüğümsü ize benzetiyordum.)

Ayağıma dönmeye çalışmadı.

Yaşlı kadın tabanımı tutmayı bırakınca ayağımı geri çektim. Delik, en ufak bir iz bırakmadan kaybolmuştu.

İhtiyar Bayan Hempstock keyifle kıkırdadı. "Kendini çok zeki sanıyor. Eve dönüş yolunu oğlanın içinde bırakmış. Zekice mi dersiniz? Bence hiç zekice değil. Bir kuruşluk zekaları bile yok bu asalakların." dedi

Ginnie Hempstock boş bir kavanoz getirdi. Yaşlı kadın, çırpınan şeyi kavanoza daldırdı ve iğneyi sürterek kavanoza bıraktı. Ardından kemikli bileğinin kararlı bir hareketiyle, reçel kavanozunun kapağını kapadı.

"Hah!" dedi. Sonra yine tekrarladı. "Hah!"

"Görebilir miyim?" diye sordu Lettie. Reçel kavanozunu alıp ışığa tuttu. Camın içindeki şey, tembel tembel kıvnlıp açılmaya başlamıştı. Öyle süzülüyordu ki, kavanozun suyla dolu olduğunu sanırdınız. Tabanımdan çıkan delik, ışık vurdukça renk değiştirip bazen siyaha, bazen gümüş rengine dönüyordu.

Çocuklara deneyler kitabından öğrendiğim ve elbette öğrenir öğrenmez yaptığım bir deneyi hatırladım: Yumurtayı alır ve kabuğu kararana kadar mum ateşine tutarsanız tuzlu suyla dolu bir kaba koyduğunuzda ne dibe çöker ne yüzeye çıkar; ortada kalır. Rengi de gümüş rengine çalar. Garip, yapay bir gümüş rengidir bu, ışık oyunudur. Kavanozdaki şeye bakarken o yumurta gelmişti aklıma.

Lettie büyülenmiş gözlerle reçel kavanozuna bakıyordu "Haklısın. Eve dönüş yolunu çocuğun içinde bırakmış. Gitmesini istememesine şaşmamalı."

"Elini bıraktığım için çok özür dilerim Lettie," dedim.

"Ah, sus lütfen," dedi. "Özür dilemek için her zaman çok geçtir ama pişmanlığını takdir ediyorum. Bir dahaki sefere, bize ne fırlatırsa fırlatsın elimi tutmayı sürdürürsün."

Başımı salladım. Kalbime yerleşen buz parçası ısınıp eridi. Bir kere daha kendimi güvende hissettim.

Eh," dedi Ginnie. "Eve dönüş yolu bizde. Oğlan güvende. Buna da başarılı bir gece denmezse, neye denir artık, bilmiyorum.

Ama oğlanın ailesi, onun elinde," dedi ihtiyar Bayan Hempstock. "Kız kardeşi de. Hem onun özgürce ortalıktı dolaşmasına izin veremeyiz. Cromwell Gününde yaşananları unuttun mu? Ya öncesini? Kızıl Rufus'un özgürce dolaştığı zamanları? Asalaklar başkıı asalakları kendilerine çeker" diye devam etti, doğa kanunu buymuşçasına.

Geri kalan her şey yarını bekleyebilir," dedi Ginnie. "Şimdi Lettie, oğlanı alıp uyuyabileceği bir oda bul. Uzun ve yorucu bir gün geçirdi."

Yavru kara kedi. şöminenin yanındaki sallanan koltuğa kıvrılmışlı. 'Yavru kediyi de alabilir miyim?"

Almasan bile o gelip seni bulacaktır," dedi Lettie.

Ginnie, iki antika mumluk cıkaıdı. İçlerinde duran beyaz mumlar erimişti. Şöminenin ateşine tuttuğu tahta çubuğun ucu alev alınca, mumları yaktı. Birini Lettie'ye, diğerini bana verdi.

"Elektriğiniz yok mu?" diye sordum. Öyleyse neden mutfak tavanında elektrik lambası vardı?

Evin o bölümünde yok," dedi Lettie. "Mutfak evin diğer bölümleriyle kıyaslandığında yeni sayılır. Yürürken elini mumun önüne tutarsan sönmez."

Elini mumun önüne götürüp nasıl yapacağımı gösterdi ve ben de onun hareketlerini tekrarlayarak peşinden gittim Yavru kara kedi bizi takip

ediyordu. Mutfaktan çıktık, beyaza boyanmış ahşap bir kapıdan geçip basamaktan inerek çiftlik evine adım attık.

Karanlıktı, mumlarımız duvarlara dev gölgeler düşürüyordu. Yürürken, etrafımızdaki bütün nesnelerin kıpırdadığı hissine kapılıyordum. Guguklu saatin ve doldurulmuş hayvanların önünden geçtik. (Gerçekten doldurulmuş muydular? Yoksa yanından geçtiğimiz baykuş, kafasını çevirip bize mi bakmıştı?) İnce uzun bir masa kolluklar. Hepsi mum ışığında canlanmıştı, hem hiç kıpırdamadan duruyor hem hareket ediyorlardı biz ellerimizde mumlarla yanlarından geçtikçe. Merdivenleri çıkıp birkaç basamak çıkıp açık bir pencerenin önünden geçtik. Ay ışığı mumlarımızdan gelen ışıktan çok daha parlaktı. Pencereden dışarı baktığımda dolunayı gordum. Sayısız yıldız bulutsuz göğü süslüyordu.

"Ay," dedim.

"Ninem onu böyle seviyor," dedi Lettie Hempstock.

"Ama daha dün. hilaldi. Şimdiyse dolunay. Yağmur yağıyordu. Yağmura ne oldu?"

"Ninem, dolunayın ışığının evin bu tarafına düşmesini sever. Ona huzur verdiğini söyler, gençliğini hatırlatıyormuş," dedi Lettie. "Ayrıca ay ışığı insanın basamaklara takılıp düşmesine engel olur."

Hoplaya zıplaya bizi takip eden yavru kediyi fark etmek beni gülümsetti.

Lettie'nin odası evin en üst kalındaydı ve yanında bir oda daha vardı. İkinci odaya girdik. Şöminenin ateşi biz girmeden önce de yanıyor, turuncu-sarı ışığıyla odayı aydınlatıyordu. Odanın insanı içeri davet eden bir sıcaklığı vardı. Dört direkli karyolanın etrafına tül perdeler gerilmişti. Çizgi romanlarda öyle karyolalar görmüştüm ama gerçek hayatta ilk kez karşılaşıyordum.

"Sabah giymen için kıyafetlerini hazırladık," dedi Lettie. "Ben yan odada uyuyacağım. Bir şeye ihtiyacın olursa seslen veya kapıyı çal. Hemen gelirim. Ninem, içerideki tuvaleti kullanabileceğini söyledi. Ama tuvalet buraya uzak, ararken kaybolabilirsin. Bu yüzden, eğer ihtiyacını gidermen gerekirse, yatağın altında lazımlık var."

Mumu söndürdüğümde, geriye sadece şöminenin ateşinin ışığı kaldı. Perdeleri açıp yatağa yattım. Oda sıcaktı, çarşaflar soğuktu. Yatak, üstüne bir şey düşmüş gibi sallandı, derken battaniyede ufak patileri hissettim ve tüylü, sıcacık bir varlık yüzümün yanma yerleşti. Yavru kedim, rahat edeceği bir pozisyon bulup mırlayarak uykuya daldı.

Canavar hâlâ evimdeydi ve gerçekliğinden kesilip atılmış zaman diliminde, babam beni küvet dolusu suya batırıp boğmaya çalışmıştı. Karanlıkta kilometrelerce koşmuştum. Babamın Ursula Monkton denilen yaratığı öptüğünü görmüştüm.

Hayır. Dehşet, ruhumu henüz özgür bırakmamıştı. Ama yastığımda yavru bir kedi vardı ve kulağımın dibinde mırlayıp duruyor, her mırlamayla hoş titreşimler yayıyordu. Ben de kısa sürede uykuya daldım.

X

O gece, garip rüyalar gördüm. Uyandığımda oda karanlıktı. Rüya beni o kadar korkutmuştu ki, ya uyanacaktım ya ölecektim; ben de uyanmıştım. Ne kadar uğraşıp düşünsem de beni ölümüne korkutan rüyayı hatırlayamıyordum. Buna rağmen rüya peşimi bırakmadı: Hemen arkamdaydı, oracıktaydı, ensemi göremediğim gibi onu da göremiyor ama orada olduğunu biliyordum. Daha doğrusu hem oradaydı hem değildi.

Annemi ve babamı, sadece bir kilometre meşaledeki yatağımı özlüyordum. Geçmişi, Ursula Monkton'un gelişinin, babamın öfkelenişinin, küvetin öncesini özlüyordum. Eski güzel günleri geri istiyordum, hem de o kadar çok istiyordum ki...

Beni üzen rüyayı hatırlamaya çalıştım ama görüntüler bir türlü netleşmiyordu. İçinde ihanet olduğuna emindim, kaybediş ve zaman vardı. Rüya yüzünden yeniden uyumaya korkuyordum. Şöminedeki ateş neredeyse sönmüş, geriye yalnızca bir zamanlar ışık veren ateşin varlığının son delilleri olan közlerin kızıl ışıltısı kalmıştı.

Dört direkli karyolamdan inip porselen lazımlığı bulana kadar alunı yokladım. Geceliğimin etekliğini sıyırıp işimi gördüm. Ardından pencereye gidip dışarı baktım. Ay halâ dolunaydı ama alçalıp turuncuya dönmüştü. Annem turuncu aya hasat ayı derdi. Ama hasat sonbaharda yapılılırdı, ilkbaharda değil.

Turuncu ayın ışığında, yaşlı bir kadının ileri geri yürüdüğünü gördüm. Yüzünü seçemesem de onun ihtiyar Bayan Hcmpsiock olduğuna emindim. Yürürken âsâyı andıran bir değneğe yaslanıyordu. Londra'da. Buckingham

Sarayı önünde uygun adım yürüyen askerleri anımsattı bana. Onu seyrelmek bana huzur verdi.

Kapkaranlık odadaki yatağıma dönüp başımı boş yastığa koydum. Bir *daha asla uyuyamayacağım,* diye düşündüm ve sonra bir de gözlerimi açtım ki sabah olmuş.

Yatağın yanındaki iskemlede daha önce görmediğim kıyafetler duruyordu, iki sürahi su -biri dumanı tütecek kadar sıcak, diğeri soğuk- yüz ve el yıkamak için konduğunu tahmin ettiğim porselen leğenin yanına bırakılmıştı. Yavru kara kedi yatağın ayakucuna dönmüştü. Ayağa kalktığımda canlı, mavi-yeşil, doğa dışı, garip gözlerini açtı. Denizin yazın büründüğü rengi anımsatıyordu ve kedi, bakışlarıma tiz perdeden, soru soran bir mırlamayla karşılık verdi. Başını okşayıp yataktan çıktım.

Sıcak su ile soğuk suyu birbirine karıştırıp ellerimi ve yüzümü yıkadım. Dişlerimi soğuk suyla fırçaladım. Diş macunu yoktu ama üzerinde *Max Melton'ın Son Derece Etkili Diş Pudrası* yazan, ufak, yuvarlak, teneke bir kutu vardı. Yeşil diş fırçama pudradan sürüp dişlerimi temizledim. Ağzımda nane limon tadı kaldı.

Bana bırakılan giysileri inceledim. O güne kadar giydiğim giysilere pek benzemiyordu. Don bırakılmamıştı. Beyaz bir gömlek vardı ama ön tarafında düğmeler yoktu ve kuyruğu uzundu. Diz altında biten kısa, kahverengi pantolon, beyaz kulotlu çorap, arkasına V harfi işlenmiş kestane rengi ceket, açık kahverengi çoraplar. Giysileri becerebildiğimce giydim. Keşke düğmeler ve açılmayı reddeden delikler yerine, fermuarları veya klipsleri olsaydı.

Ayakkabıların önlerinde gömüş tokalar vardı ve ayağıma çok büyük geldi. Ben de onları giymeden, çoraplarım ve peşimdeki kedimle odadan çıktım.

Odama ulaşmak için, önceki gece üst kata çıkmış ve basamakların bitliği yerden sola dönmüştük. Ben de sağa döndüm, Lettie'nin odasının önünden geçtim (kapı aralıktı, oda boştu) ve merdivenin yolunu tuttum. Ancak merdiven hatırladığım yerde değildi. Koridor, boş bir duvar ve tarlalara bakan pencerede sona erdi.

Mavi-yeşil gözlü kara kedi, dikkatimi çekmek istercesine miyavladıktan sonra kibirli bir tavırla kuyruğunu havaya dikerek geldiğimiz koridora geri döndü. Beni holden geçirdi. Köşeyi dönünce daha önce görmediğim kemerli bir kapıdan merdivene ulaştık. Kedi keyif içinde basamakları inerken onu takip ettim.

Ginnie Hempstock merdivenin dibinde beni bekliyordu. "Uzun ve iyi bir uyku çektin," dedi. "İnekleri çoktan sağdık. Kahvaltın masada ve arkadaşın için de şöminenin yanına bir tas süt bıraktım."

"Lettie nerede Bayan Hempstock?"

"Halletmesi gereken bir iş vardı, ihtiyacı olan malzemeleri alacak. Senin evine yerleşen şey gönderilmeli, yoksa bela çıkabilir, hatta dün gecekinden çok daha kötüleri yaşanabilir. Lettie zaten onu bağlamayı başarmış. Ama yaratık bir şekilde bağlardan kurtulduğuna göre, bu sefer onu temelli geldiği yere yollamak."

"Ursula Monkton'un gitmesini istiyorum, dedim. "Ondan nefret ediyorum."

Ginnie Hempstock parmağını ceketimin yakasında dolaştırdı. "Günümüzde insanların giydiklerine benzemiyor ona annem, ona göz boyama büyüsü yerleştirdi, dedi Bu sayede kimse sana dikkat etmeyecek, istediğin gibi ortalıkta dolaşabilirsin, kimse garip göründüğünü düşünmez, Ayakkabın yok mu?"

"Bulduklarım ayağıma büyük geldi. O zaman kapının arkasına sana uyacak bir şeyler bırakırım."

"Teşekkürler"

"Ondan nefret etmemelisin," dedi. "Doğası neyi gerektiriyorsa onu yapıyor. Uyuyordu, uyandı. Şimdi herkese ne istiyorlarsa vermeyi deniyor."

"Bana istediğim hiçbir şeyi vermedi. Beni tavan arasına hapsedecek!"

"Çünkü sen buraya geliş yoluydun. Kapı olmak tehlikelidir." Parmağıyla göğsüme, kalbimin üstüne dokundu. "Eskiden olduğu yere gönderilmesi en uygunu. Normalde çoktan gönderirdik. Halta en az on kere yapmışızdır bu

işi, ama bu seferki dikbaşlı. Söz dinlemiyor. Neyse, kahvaltın masada. İhtiyacın olursa ben de tarladayım."

Mısır gevreğiyle dolu kâse, altın rengi bal petekleri ile kremanın konulduğu tabak masadaydı. Kaşık kaşık balı mısır gevreğine kanştınp üstüne krema döktüm.

Kızarmış ekmek dc vardı. Babam gibi ızgarada kızartmış, üzerine böğürtlen reçeli sürmüşlerdi. Hayatımda içtiğim en güzel çayı içtim. Yavru kedim ise şöminenin yanındaki sütü, oturduğum yerden bile duyabildiğim bir gürültüyle midesine indiriyordu. Keşke ben de ağzımı şapırdatabilseydim. Becerebilsem. kesinlikle onun gibi şapırdatırdım.

Lettie elinde, artık kimsede görmediğiniz, eski moda alışveriş torbalarından biriyle içeri girdi: Yaşlı kadınlar genellikle alışverişe giderken onları kullanır. Sepeti andıran hasır torbalardır, dışları örgü, içleri kumaş ve sapları da iptendir. Sepet tıka basa doluydu. Lettie'nin yanakları çizik içinde kalmış, yer yer kanamıştı. Kan, çoktan kurumuş olsa da kızcağız acınacak haldeydi.

"Merhaba" dedim.

"Eh" dedi. "Sana şu kadarını söyliyeyim, bunun eğlenceli olduğunu sanıyorsan kesinlikle yanılıyorsun. Adamotları, onları söktüğünde deli gibi bağırıyor ve benim kulak tıkacım bile yoktu. Söker sökmez onlar, gölge şişesine atmam gerekti. Sirkede çözülmüş gölgeleri tuttuğumuz antika bir şişedir..." Kızarmış ekmeğe tereyağ! sürüp üstüne bal ekledikten sonra yemeğe koyuldu. "Bunlar sadece pazara gidene kadar çektiklerim. Baz. dükkânlar henüz açılmadığı için değiş tokuş yapacak pek kimse yoktu. Yine de aradıklarımın çoğunu bulabildim."

"Bakabilir miyim?"

"Çok istiyorsan."

Sepete göz attım, kırık oyuncaklarla doluydu: Oyuncak bebeklerin gözleri, kafaları ve elleri, tekerleksiz arabalar, kırık misketler. Lettie, uzanıp reçel kavanozunu pencere pervazından indirdi. Gümüşümsü solucan, deliğin içinde kıvrılıp daireler çize çize başlangıçtaki haline döndü. Lettie, reçel

kavanozunu da kırık oyuncaklarla dolu sepete attı. Uyuklamaya başlayan yavru kedi, bizi tamamen görmezden geliyordu.

"Benimle gelmek zorunda değilsin. Ben onunla konuşmaya gittiğimde burada kalabilirsin," dedi Lettie.

Şöyle bir düşündüm. "Seninle kendimi daha güvende hissederim," dedim ona.

Bunu duyduğuna sevinmedi. "Okyanusa gidelim," dedi. Mutfaktan çıktığımız sırada yavru kedi, mavi-yeşil gözlerini açmış ilgisizce bize bakıyordu.

Arka kapıya benim için bir çift siyah binici çizmesi bırakılmıştı. Eskiydi ama iyi bakılmıştı. Tam ayağıma görevdi, lerliklerle daha rahat etsem de çizmeleri giydim. Lettie ile birlikte okyanus kıyısına indik. Okyanus derken, gölü kastediyorum.

Eski banka oturup golün kahverengi durgun yüzeyine, leylak yapraklarına ve kenarlarda biriken yosunlara baktık.

"Siz Hempstock'lar insan değilsiniz, dedim.

"Elbette öyleyiz."

Başımı, iki yana salladım. "Eminim gerçek görünüşün böyle değildir," dedim. "Farklısındır."

Lettie omuz silkti. "Kimsenin içi dışı bir değildir. Senin de değil, benim de. İnsanlar bundan çok daha karışıktır. Herkes için geçerli bir kural bu."

Sen de canavar mısın? Ursula Monkton gibi misin?" Lettie göle bir çakıl taşı attı. "Sanmıyorum," dedi. "Canavarlar çeşit çeşittir. Bazıları insanları korkutur. Bazıları insanların uzun zaman önce korktuğu şeylere benzer. Bazıcanavarlarsa insanların korkması gereken ama korkmadıkları şeylerdir."

"İnsanlar Ursula Monkton'dan korkmalılar," dedim. "Belki. Sence Ursula Monkton neden korkuyor? "Bilmiyorum. Bir şeyden korktuğuna emin misin? O bir yetişkin. Yetişkinler ve canavarlar hiçbir şeyden korkmaz.

"Canavarlar da korkar," dedi Lettie. "Bu yüzden canavardırlar. Yetişkinlere gelince..." Konuşmayı kesip çilli burnunu kaşıdı. "Sana çok önemli bir sır vereceğim: İçlerine baktığında. yetişkinler de yetişkin değildir. Dışarıdan, büyük, düşüncesiz veya ne yaptıklarını bilen kişilermiş gibi görünebilirler. Ama içleri çocukken nasılsa öyledir. Senin yaşındayken nasıllarsa öyledirler. Doğruyu söylemek gerekirse, artık yetişkin kalmadı. Koca dünyada bir tane bile yok." Bir an düşündü. Gülümsedi. "Ninem hariç."

Sustuk. Yan yana tahta bankta oturduk. Yetişkinleri düşündüm. Lettie'nin söylediklerinin doğru olup olmadığını merak ettim. Yetişkin vücutlarına hapsedilmiş çocuklar mıydı yani hepsi? Uzun ve sıkıcı yetişkin kitaplarının içine saklanmış çocuk kitapları mıydılar?

"Okyanusumu seviyorum," dedi Lettie. Gölün başındaki keyfimizin sona erdiğini anladım.

"Okyanus olduğunu söylesen de o bir göl," dedim ona, bunu söylerken çocukluğumun bir parçasının öldüğünü bilerek. "- Mış gibi yapsan da gerçekler değişmez. Burası okyanus değil. Okyanuslar, denizlerden de büyüktür, göl ise sadece göldür."

"O, olması gerektiği büyüklükte," dedi Lettie Hempstock. İç çekti. "Ursula mı nedir, onu geldiği yere göndermeye hazırlansak iyi olacak.' Sonra şöyle dedi: "Onun niçin korktuğunu biliyorum ve biliyor musun, ben de onlardan korkuyorum."

Mutfağa döndüğümüzde gri kedi, pencere pervazına oturmuş dünyayı seyrediyordu. Ama yavru kedim görünürde yoktu. Kahvaltıdan kalanlar toplanıp kaldırılmış, kırmızı pijamam ve sabahlığım düzgün bir şekilde katlanmış, diş fırçamla birlikte kahverengi kese kâğıdına konup masaya bırakılmıştı.

"Onun beni ele geçirmesine izin vermeyeceksin, değil mi?" diye sordum Lettie'ye.

Başını iki yana salladı. Birlikte evime ve kendine Ursula Monkton diyen yaratığa giden virajlı yolda yürümeye başladık. Ben pijamalarımın olduğu kahverengi kese kâğıdını, Lettie ise çığlık atan adamotları ve sirkede

çözülmüş gölgeler karşılığında aldığı kırık oyuncaklarla dolu koca sepeti taşıyordu.

Yetişkinler yolları ve önceden belirlenmiş patikaları kullansalar da çocukların arka yollan ve gizli geçitleri keşfetmeyi tercih ettiklerinden bahsetmiştim ya, biz de yoldan ayrılıp Lettie'nin bildiği bir patikaya, tarlalardan ve zengin bir adamın harabeye dönmüş malikânesinin bakımsızlığa terk edilmiş bahçelerinden geçen kestirmeye saptık. Bir süre sonra yol yeniden karşımıza çıktı. Tam melal çili geçip evden kaçtığım noktaya çıkmıştık ki, Lettie havayı kokladı. "Ayak takımı gelmemiş henüz neyse ki! " dedi.

"Ayak takımı nedir?"

"Gördüğünde anlarsın." demekle yetindi. Sonra ekledi:

"Umarım hiç görmezsin."

"Gizlice mi içeri gireceğiz?"

"Niye öyle yapalım? Garaj yoluna sapıp kibar insanlar gibi ön kapıdan içeri gireceğiz."

Eve doğru yürümeye başladık. "Onu yollayacak bir büyü mü yapacaksın?" diye sordum.

"Büyü yapmayız," dedi. Bunu iiiraf ederken, hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Bazen iksir hazırlarız. Ama büyü veya gözbağı yasak. Ninem onlardan hoşlanmıyor. Çok avammış." "Öyleyse sepettekiler ne için?"

"İstemediğin şeylerin seyahat etmelerini engellemek, geçemeyecekleri sınırları işaretlemek için."

Sabah ışığında, kırmızı kiremitleri ve kırmızı tuğlalarıyla, evimin öyle davetkâr, öyle arkadaş canlısı bir hali vardı ki... Lettie elini sepete daldırdı. Bir mermer parçası çıkarıp nemli toprağa soktu. Ardından eve girmek yerine sola sapıp arsa boyunca ilerledi. Bayan Wollery'ıiin sebze bahçesine geldiğimizde durduk. Sepetten kafasız, bacaksız, elleri fena kemirümiş pembe bir oyuncak bebek çıkardı. Bu seferkini bezelyelerin yanına gömdü.

Taze taze sebzeleri toplayıp yapraklarını ayırdıktan sonra, içlerindeki bezelyeleri yedik. Bezelyeler beni büyüler. Yetişkinlerin, tazeyken bu kadar lezzetli bir şeyi alıp niçin teneke kutulara koyduğunu ve iğrenç yiyeceklere dönüştürdüğünü hiç anlayamamışımdır.

Lettie hayvanat bahçesi oyuncaklarında veya Nuh'un gemisi oyuncaklarında bulabileceğiniz türden ufak plastik zürafayı kömür deposuna, kömürlerin arasına sakladı. Depo rutubet, karanlık ve çürümüş ahşap kokuyordu.

"Bunlar mı gitmesini sağlayacak?"

"Hayır."

"O zaman ne işe yarayacak?"

"Gitmesini engellemeye."

"Ama gitmesini istiyoruz!"

"Hayır. Eve dönmesini istiyoruz."

Lettie ye, kısa, kahverengi kızıl saçlarına, kalkık burnuna, çillerine şaşkınlıkla baktım. Benden üç dört yaş büyük duruyordu. Ama üç dört bin yaş yaşlı, hatta bin kat daha büyük olabilirdi. Cehennemin kapılarına gitsek dahi ona güvenirdim. Yine de...

"Keşke doğru dürüst açıklasaydın," dedim. "Sürekli gizemli konuşuyorsun."

Fakat korkmuyordum. Sorsanız, niçin korkmadığımı söyleyemem. Lettie'ye, turuncu gökyüzünün altında uçuşan şeyi aramaya gittiğimiz zamanki kadar güveniyordum. Ona inanıyordum; onunla olduğum sürece bana zarar gelmeyecekti. Çimenlerin yeşil, güllerin dikenli, kahvaltıdaki mısır gevreğinin tatlı olduğunu bildiğim gibi biliyordum bunu. Bazen bilirsiniz ya... Öyleydi işte.

Eve ön kapıdan girdik. Kilitli değildi. Tatile çıkmadığımız sürece kapıyı kilitlemezdik. İçerideydik.

Kardeşim salonda piyano çalışıyordu. İçeri girdiğimizde gürültüyü duyup "Chopsticks" parçasını çalmayı bıraktı.

Meraklı gözlerle bana baktı. "Dün gece ne oldu?" diye sordu. "Başının belada olduğunu sanıyordum ama sonra annemle babam gelip geceyi arkadaşında geçireceğini söylediler. Niçin arkadaşında kalacağını söylediler? Senin hiç arkadaşın yok ki!" derken, Lettie Hempstock'ı fark etli. "O kim?"

"Arkadaşım," dedim ona. "Korkunç canavar nerede?"

"Ona böyle deme," dedi kız kardeşim. "O çok nazik biri. Dinlenmeye gitti."

Kardeşim, kıyafetlerimin garipliğine laf atmadı.

Lettie Hempstock, sepetinden kırık bir ksilofon çıkarıp piyano ile kapağı açık oyuncak kutusu arasına saçılmış oyuncakların ortasına bıraktı.

"İşte, şimdi gidip merhaba deme. zamanı, dedi.

Korku ilk önce göğsüme kok saldı, sonra beynime yayıldı

"Ne yani, odasına mı çıkacağız?"

"Evet."

"Orada ne yapıyor?"

"İnsanların hayatlarına müdahale ediyor," dedi Lettie. "Şimdilik sadece yöre halkınınkine. İhtiyaç duyduklarını sandıkları şeyleri bulup onlara veriyor. Dünyayı, içinde mutlu olacağı, kendisi için daha rahat, daha teiniz bir yere dönüştürmeye çalışıyor. Artık onlara para vermekle ilgilenmiyor. Şimdi ilgilendiği şey, insanların acıları."

Lettie, üst kata çıkarken her basamağa bir şey bıraktı: İçinde yeşil çizgi olan cam bir piyon, kedi gözü misket, ufak bir teneke biblo, arkalarında açılıp kapanmalannı sağlayan beyaz plastik bağlantıyla parlak mavi oyuncak bebek gözleri, kırınızı-beyaz at nah mıknatıs, çakıl taşı, doğum günü kartlarına iğnelenen türden *Yedi Yaşındayım* yazan bir rozet, bir kutu kibrit, altı mıknatıslı plastik kuş, tekerlekleri olmayan ovuncak araba ve son olarak da kurşun asker. Kurşun askerin bir bacağı kopmuştu.

Basamaklann sonuna ulaşmıştık. Yatak odasının kapısı kapalıydı. "Seni tavan arasına kilitleyemeyecek," dedi Lettie. Ardından çalmaya gerek duymaksızın kapıyı açtı ve bir zamanlar benim olan odaya daldı. İsteksizce onu takip ettim.

Ursula Monkton, gözlerini kapamış, yatağa uzanmıştı. Annem dışında çıplak gördüğüm ilk yetişkin kadın olduğu için, merakımı frenleyemedim ve ona baktım. Ama odanın kendisi, benim için, ondan daha da ilginçti. Hem benim eski odamdı hem değildi. Değişmişti. Benim boyuma göre yapılmış küçük, sarı lavabo yerli yerindeydi ve duvarlar hâlâ atmaca yumurtası mavişiydi ama tavandan gri paçavralar sarkıyordu. Bandajları andınyordu. Bazüarı on beş yirmi santim uzunlugundaydı, bir kısmının uçlanysa yerlerde sürünüyordu. Açık camdan süzülen rüzgâr, kumaşları hafif hafif sallıyordu ve kurşun! devinimleri, insanda odanın da hareket etliği izlenimi yaratıyordu. Sanki bir çadırdaydık veya denizde yol alan bir gemide.

"Artık gitme vakti," dedi Lettie.

Ursula Monkton doğrulup yatağa oturdu. Kumaşlar kadar gri olan gözlerini açtı. Yarı uykulu bir sesle: "İkinizi birden buraya getirmek için ne yapabileceğimi düşünüyordum ki... Kendi ayağınızla geldiniz," dedi.

-Bizi buraya getirmedin," dedi Lettie. "Gelmek istediğimiz için geldik. Gitmen için sana son bir şans vereceğim."

"Hiçbir yere gitmiyorum," dedi Ursula Monkton. Sesi, şımarık gocuklannki gibi huysuzdu. "Daha yeni geldim. Hem bir evim hem de evcil hayvanlarım var. Üstelik baba, o kadar tatlı ki. İnsanları mutlu ediyorum. Koca dünyada eşim benzerim yok. İçeri girdiğinizde bunu araştırıyordum. Ben tekim. İnsanlar kendilerini koruyamazlar. Bunu nasıl yapacaklannı bilmiyorlar. Bu yüzden, kâinattaki en harika yer burası."

İkimize bakarak neşeyle gülümsedi. Bir yetişkine göre gerçekten nefes kesici güzellikteydi güzeldi ama yedi yaşındaysanız fiziksel güzellik bir anlam ifade etmez. Bana şimdi öyle gülümsese ne tepki veririm, bilmiyorum. Belki de babam gibi, dilediği anda, aklımı, kalbimi, kimliğimi ona teslim ederdim.

"Dünyanın öyle olduğunu sanıyorsun," dedi Lettie. "Kolay olduğunu sanıyorsun ama zannettiğin gibi değil."

"Elbette öyle. Ne demeye çalışıyorsun? Sen ve ailen, dünyayı bana karşı koruyacak mısınız? Çiftliğinizin sınırlarından sadece sen çıkıyorsun ve adımı bile bilmeden beni bağlamaya çalıştın. Annen öyle bir budalalık yapmazdı. Senden korkmuyorum küçük kız!"

Lettie sepetin dibine uzandı, içine solucan deliğini koyduklan reçel kavanozunu çıkarıp ona gösterdi.

"İşte geri dönüş yolun," dedi. "İyi niyetli ve kibar davranıyorum. Sözüme güven. Bu seçeneği kullan. Seninle karşılaştığımız yerin, turuncu göğün altındaki toprakların ötesine gidebileceğini sanmıyorum ama o kadarı da yeter. Seni ilk geldiğin yere yollayamam. Nineme sordum, artık orasının var olmadığını söyledi. Ama döndüğümde, sana oraya benzeyen, mutlu ve kendini güven içinde hissedeceğin bir yer bulabiliriz"

Ursula Monkton yalaktan kalktı. Tepemize dikilip ikimize de küçümseyen gözlerle baktı. Etrafında şimşekler çakmıyordu. Odanın ortasındaki çırılçıplak hali, fırtınada uçan halinden daha ürkütücüydü. O. yetişkindi. Yetişkinden de fazlasıydı. Yaşlıydı. Bense kendimi hiç bu kadar küçük hissetmemiştim.

"Burada mutluyum," dedi. "Çok, hem de çok mutluyum." Sonra acırmış gibi ekledi: "Sense değilsin.

Yumuşak, kırbaç şaklamasını andıran bir ses duydum. Gri kumaşlar birer birer tavandan düşmeye başladı. Odanın her tarafından, sanki mıknatısmışız gibi bize doğru uçuyor, vücudumuza yapışıyorlardı. İlk gri kumaş sol elime yapıştı ve orada kaldı. Sağ elimle uzanıp ucundan yakaladım, bütün gücümle çektim. Direndi, ben yüklendikçe, kumaştan emme sesini andıran bir ses yükseldi. Koptuğunda da sol elimde, kumaşın değdiği yerde açık renk bir iz kaldı. Daha sonra, çok uzun zamandır kanımı emen bir sülüğü koparmışım gibi, yara kanla doldu. Dokunduğum yerlerde iğne ucunu andıran kırmızı noktacıklar vardı ve yara kanıyordu. Derken, daha uzun bandajlardan biri bacağıma dolandı. Onu çekmeye çalışırken başka bir kumaş, yüzüme, bir diğeri alnıma yapıştı. Bir kumaş parçası, gözlerimi örtüp beni neredeyse kör etti. Büıün gücümle kumaşı çekmeye çalıştım.

Ama başka bir kumaş parçası bileklerime dolanıp ellerimi bağladı. Kollarım da vücuduma yapışmıştı. Dengemi kaybedip yere düştüm.

Kumaşlarla mücadele ettim, canımı acıtıyorlardı.

Dünyam griye dönmüşlü. O zaman pes ettim. Yerde yattım, kıpırdamadım, kumaşların burnumun etrafında bıraktığı açıklıktan nefes almaya çalıştım. Beni hapsetmişlerdi. Sanki canlıydılar.

Halıya yatıp konuşulanları dinledim. Yapabileceğim başka bir şey yoktu.

"Oğlanı tehlikeye atmam. Onu tavan arasında tutacağımı söylemiştim, söylediğim gibi de yapacağım," dedi Ursula.

"Ama sen farklısın küçük çiftçi kızı. Bilmem ki seni ne yapsam. Uygun bir ceza bulmalı. Hımm, belki içini dışına çıkarmalıyım. Böylece kalbin, beynin ve etin dışarıda, derin de içeride olur. Seni odamda tutarım, sonsuza dek içinin karanlığına bakarsın. Bunu yapabilirim."

"Hayır," dedi Lettie. Sesi kulağa hiç de mutlu gelmiyordu. "Aslında yapamazsın. Sana şans tanımadığımı söyleme."

"Beni tehdit ettin! "

"Ben kimseyi tehdit etmem," dedi Lettie. "Gerçekten bir seçeneğinin olmasını istedim. Anlaşılan dünyada senin gibi yaratıklar olup olmadığını kontrol ettiğinde, neden senin gibi yaşlı varlıklara rastlamadığını merak etmedin bile. Tek olduğuna o kadar sevinmiştin ki, durup düşünmedin bile. Ninem sizin gibilere asalak der, Skarthach. Aslında size hangi adı istese verebilir ama bence asalağın komik olduğunu düşünüyor. Size aldırdığını söyleyemem. Zararsızmışsınız. Belki biraz da aptal. Çünkü varoluşun bu bölümünde asalakları yiyen yaratıklar var. Ayak takımı, diyor ninem onlara. Bazen de leş kargaları. Onları hiç sevmiyor; çünkü kurtulması kolay değil ve kötü yürekliler. Her zaman açlar."

"Korkmuyorum," dedi Ursula Monkton. Ama sesinden, korktuğu anlaşılıyordu. "Adımı nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Bu sabah öğrenmeye gittim. Gitmişken malzeme de topladım. Sınırları belirleyecek, uzağa gitmeni, ilaha fazla sorun Çıkarmanı engelleyecek

mihenk taşları. Ayrıca kırıntılarla, buraya kadar gelen bir iz bıraktım. Simdi kavanozu açıp geçidi çıkaralım ve seni evine yollayalım."

Ursula Monkton'un cevap vermesini bekledim ama hiçbir şey söylemedi. Cevap yerine, kapının çarptığını ve hızlı hızlı merdivenlerden inen ayak seslerini duyduk.

"Burada kalsa ve teklifimi kabul etse akıllılık etmiş olurdu," dedi Lettie.

Lettie'nin ellerini, yüzümde hissettim, kumaşları çekiyordu. Şaklamayı andıran emme sesleriyle birer birer koptular ama artık canlı değildiler. Yere düştüklerinde öylece kalıyorlardı. Derim kanamadı. Bacaklarım ve kollarım uyuştuklarıyla kaldı.

Lettie ayağa kalkmama yardım ederken mutlu görünmüyordu.

"Nereye gitti?" diye sordum.

"Kırıntıları takip edip evden çıktı. Korkuyor. Zavallı şey.

O kadar korkuyor ki!"

"Sen de korkuyorsun."

"Evet, biraz. Şimdilerde, koyduğum sınırların içine hapsolduğunu anlamıştır," dedi Lettie.

Odadan çıktık. En üst basamaktaki kurşun askerin yerinde bir yırtık vardı. Bilmiyorum, nasıl tarif edebilirim... Sanki biri merdivenin fotoğrafını çekip kurşun askeri o fotoğraftan kesip çıkarmıştı. Eskiden askerin durduğu yer, uzun süre bakarsam gözümü acıtan gri bir lekeye dönmüştü.

"Neden korkuyor?"

"Duydun ya, ayak takımından."

"Sen de onlardan korkuyor musun, Lettie?"

Gereğinden uzun bir tereddüt. Ardından, "Evet," dedi.

"Ama ondan, Ursula'dan korkmuyorsun."

"Ondan korkmama gerek yok. Ninemin dediği gibi, o bir tür asalak. Bitler nasıl kanla şişerse o da gurur, güç ve arzuyla şişmiş. Ama beni incitemez. Zamanında onun gibi düzinelerce gördüm. Cromwell Gününde gelen şey... İşte o bahsetmeye değerdi. Gücü, başkalarına kendilerini yalnız hissettirmekti. İnsanlar, yalnızlık hissinden kurtulmak için kendilerine zarar vermişlerdi; gözlerini çıkarıp kuyulara atanlar vardı Bütün bunlar olurken, kurbağayı andıran o kahrolası şey. dükün mahzeninde oturmuş keyif çatıyordu.

Merdiveni inip koridoru geçtik.

"Ne tarafa gittiğini nereden biliyorsun?"

"Gitmesine izin verdiğim yerden başkasına gidemez." Salonda kardeşim, piyanoda "Chopsticks"i çalıyordu.

Da da DUM da da...

Da da DUM da da...

Da da DUM da DUM da DUM dada...

Ön kapıya doğru ilerledik. "Cromwell Günü'nde gelen pis bir yaratıktı," dedi Lettie. "Ama aç kuşlar gelmeden ondan kurtulduk."

"Aç kuşlar mı?"

"Ninemin ayak takımı dedikleri; temizlikçiler."

Kulağa kötü gelmiyordu. Ursula'nın onlardan korktuğunu biliyordum ama ben korkmuyordum.

Temizlikçilerden niye korkasınız ki?

XI

Ursula Monkton'u çayırda, gül ağaçlarının yanında yakaladık. Lettie'nin ninesinin solucan deliğini koyduğu reçel kavanozu elindeydi. Garip görünüyordu. Kapağı zorladı. Açamadı. Duraksayıp gökyüzüne baktı. Sonra dikkatini yeniden reçel kavanozuna verdi.

Benim ağacıma, dalına ip merdiveni bağladığımız ağaca doğru koştu. Bütün gücüyle, reçel kavanozunu ağacın gölgesine fırlattı. Galiba kırmaya çalışıyordu. Başaramadı. Kavanoz sekip birbirine geçmiş köklerin arasındaki çimenlerle kaplı boşluğa düştü. Camı parçalayamamıştı bile.

Ursula Monkton, öfkeyle Lettie'ye baktı. "Neden?" diye sordu hayal kırıklığını saklamadan.

"Nedenini biliyorsun," dedi Lettie.

"Neden gelmelerine izin verdin?"

Ağlamaya başladı. Tedirgin oldum. Yetişkinler ağladığında ne yapılacağını bilmiyordum. Benzer manzaralara hayatımda iki kere şahit olmuştum: Teyzem hastanede öldüğünde büyükannemler ağlamıştı. Bir de annemin ağladığını görmüştüm Benim küçük dünyamda yetişkinler ağlamazdı. Ağladıklarında onları sakinleştirecek bir anneleri yoktu.

Ursula Monkton anne nedir bilir miydi? Şimdi yüzüne ve dizlerine çamur bulaşmıştı. İnleyip duruyordu karşımızda.

Uzaktan bir gürültü duyuldu; garip, yabancı bir ses, pes perdeden bir uğultuydu. Sanki bir gitarın teli kopmuştu da tuhaf, uyumsuz sesler çıkarıyordu.

"İzin verip vermememle bir ilgisi yok," dedi Lettie Hempstock. "Nereye isterlerse oraya giderler. Normalde buraya gelmezler çünkü yiyecek yoktur.

Şimdiyse var."

"Beni geri yolla," dedi Ursula Monkton.

Şimdi düşünüyorum da o an gözüme kırılgan bir insan gibi görünmüştü. Ama yüzünde yine de bir tuhaflık vardı: İnsan yüzünü andıracak bir bütün oluşturmak için gerekli özellikler gelişigüzel bir araya getirilmişti fakat sonuçta ortaya çıkan şey, baktığınızda insan yüzüne benzettiğiniz motiflerden farksızdı. Bazen ağaca tırmanırken üzerindeki gri deliklerin ve yumruların insan yüzünü çağrıştırdığını düşünürdüm veya anneannemin yatak odasındaki eski ahşap yatak başındaki desenler ay ışığı vurduğunda çığlık atan bir surata benzerdi, Ursula Moknton'un yüzü de en fazla onlar kadar gerçekti.

Lettie reçel kavanozunu yerden alıp kapağını açtı. "Kaçtığında sıkışmış," dedi. Taş patikaya yürüdü, kavanozu ters çevirip kapağını sertçe yere vurdu. Ardından sağa doğru çevirdi. Bu sefer kapak kolayca açıldı.

Lettie, reçel kavanozunu Ursula Monkton'a uzattı. Canavar, elini kavanoza daldırıp ayağınaa sakladığı gümüş rengi deliği çıkardı. Solucan deliği, dokunuşundan keyif alıyormuşçasına esneyip gevşedi.

Ursula deliği yere fırlattı. Delik, çimenlere düştüğü anda büyüdü. Büyümekle de kalmadı, değişti. Bana, daha da yaklaşmış gibi geldi. Durduğum yerden baktığımda diğer tarafı görebiliyordum. Tünelin öteki ucunda huzursuz edici turuncu gökyüzü olmasa koşa koşa içinden bile geçebilirdim.

Deliğe bakarken göğsüm yeniden sıkıştı: Çok fazla dondurma yemiş de boğazımı üşütmüşüm gibi bir hisli.

Ursula Monkton tünelin ağzına yürüdü. (Küçücük solucan deliği bir tünele nasıl dönüşebilirdi? Anlamıyordum. Hâlâ aynı gümüş rengi siyah delikti, çimenlerdeydi. Genişliği otuz metre kadardı. Kendimi, mikroskobun altına yerleştirdiğim mini minnacık bir nesneye bakarmış gibi hissediyordum ama o mini minnacık nesne aynı zamanda içinden ev bile geçirebileceğiniz kadar büyük bir tüneldi.)

Ursula Monkton aniden durdu, inlemeyi andıran bir ses çıkardı.

"Dönüş yolu" deyip sustu. "- yarım. Geçidin son bölümü yerinde yok." dedi.

Afallamış gözlerle etrafa bakındı. Bana odaklandı Yüzüme değil, göğsüme. Gülümsedi. Derken silkindi. Çıplak ve çamur içinde yetişkin bir kadından et rengi kumaş.msı yaratığa dönüşmüştü; bir şemsiye gibi yavaş yavaş açılıyor, ilk karşılaştığımız andaki şekline geri dönüyordu.

Kumaş yavaş yavaş gerilirken yaratık bana uzandı, kolumdan tuttuğu gibi beni yukarı çekti. Ayaklanm yerden kesilmişti. Çok korktum ve düşmemek için ona sıkı sıkı sanidini

Derisi yoktu, sanki et parçalarına ummuyordum. Üç dört metre yükselmiştik, ağaçların tepesine tırmandığım zamanki kadar yukanlardaydım. Kısa bir süre sonra artık tutunduğum şey et parçaları değildi; eski. çürümüş bir kumaş parçasını tutuyordum. İçindeki tahtaları hissedebiliyordum. Kaliteli sağlam tahtalar değildi, dokunduğunuzda nemlivmiş gibi gelen devrilmiş ağaçlar gibiydi. Sanki zorlasam mantarla ve böceklerle dolu yumuşak kabuğunu rahatlıkla soyabilecektim.

Gıcırdıyor, yelkenler gibi sallanıyordu beni kucakladığı sırada.

"YOLU TIKAMIŞSIN," dedi Lettie Hempstock'a.

"Hiçbir şeyi tıkamadım," dedi Lettie. "Arkadaşım senin elinde. Onu aşağı indir."

Aramızdaki mesafe artmıştı ve hem yüksekten hem de beni sıkı sıkı tutan yaratıktan korkuyordum.

"YOL YARIM. GEÇİT KAPALI."

"Onu aşağı indir. Hemen! Güvenli bir şekilde!"

"O, YOLU TAMAMLIYOR. YOL ONUN İÇİNDE."

O an için öleceğime emindim.

Ölmek istemiyordum. Annemler bana aslında ölmeyeceğimi, gerçek benliğin asla ölmediğini açıklamışlardı: Kimsenin özü yok olmuyordu. Ölenler, örneğin opal madencisi ve yavru kedim, yeni vücutlara kavuşacak

ve bir gün başka biçimlerde aramıza geri döneceklerdi. Söylediklerinin doğru olup olmadığım bilmiyordum. Ama ben, ben olmaya alışkındım. kitaplarımı, büyükannemleri ve Lettie Hempstock'ı seviyordum. Ve ölüm, onları benden alacaktı.

OĞLANI ORTADAN İKİYE BÖLECEĞİM. YOL YARIM. BlR PARÇASI OĞLANIN İÇİNDE KALMIŞ.

Tekmeleyerek kurtulmaya çalışırdım ama tekmeleyecek bir şey yoktu. Parmaklarımı beni tutan parçasına geçirmeye çalıştığımda tırnaklarım paçavrayı delip yumuşak tahtaya saplandı. Zannettiğimin aksine kemik kadar sertti.

Bir zamanlar kendine Ursula Monkton diyen yaratık beni kendine doğru çekti.

"Bırak beni!" diye bağırdım. "Bırak beni gideyim!"

"HAYIR!"

"Anneciğim! Babacığım! Lettie!" diye bağırdım. Neredeyse ağlayacaktım. "N'olur beni bıraksın! Yardım et!" diye haykırdım küçük kıza.

Annemler yanımda yoktu ama Lettie benimleydi. "Skarthach! Onu bırak. Sana bir şans tamdım. Tünelin yansı çocuğun içindeyse seni eve yollamak düşündüğümüz kadar kolay olmayacak demektir, ama beceremeyeceğimiz şey değil. Annem ve ben altından kalkamasak da ninem yapabilir, seni evine gönderebilir. Onu yere indir."

"YOLUN KALANI OĞLANIN İÇİNDE. O PARÇA ARTIK TÜNEL DEĞİL. BAŞI SONU YOK. İÇİNE O KADAR GÜZEL YERLEŞTİRMİŞİM Kİ, OĞLANLA BÜTÜNLEŞMİŞ! AMA ÖNEMSİZ. TEK YAPMAM GEREKEN, GÖĞSÜNÜ AÇIP KALBİNİ ÇIKARMAK VE TÜNELİ TAMAMLAYIP KAPIYI AÇMAK."

Yüzü olmayan kumaş parçası, kelimeleri kullanmadan konuşuyordu. Sesini kafamın içinde duyuyordum ama konuşmasında Ursula Monkton'un hoş, melodik sesini hatırlatan bir yan vardı. Ciddi olduğuna, söylediğini yapmayı planladığına şüphem yoktu.

"Sana sunduğum bütün fırsatları elinin tersiyle ittin,'" dedi Lettie. Sanki hayatın gerçeklerinden bahsediyor, *gökyüzü mavidir,* gibi yalın bir gerçeği dile getiriyordu. İşaret ve başparmağını birleştirdi, dudaklarına götürüp keskin bir ıslık çaldı.

Çağrılmayı bekliyormuşçasma hemen geldiler. Gökyüzündeydiler, karaydılar, kapkaraydılar. O kadar karaydılar ki... Sanki gerçek değil de gözümün önünde uçuşan beneklerdiler. Kanatları vardı ama kuş değildiler. Daireler çiziyorlardı, pike yapıyorlardı, düzinelercesi, yüzlercesi... Her biri kanatlannı çırpıp yavaşça alçalıyordu.

Gözümün önüne, milyonlarca yıl önce, savaşarak veya hastalıktan ölmüş dinozorlarla dolu bir vadi geldi. İlk önce, otobüslerden bile büyük olan uçan dinozorların çürüyen kemiklerini hayal ettim, sonra karşımdaki karanlıktan yapılma leş kargalarına baktım: Kâbuslardan fırlamış kafalanyla gri-siyah tonlarında, kanatlı, tüysüz yaratıklardı. Gagaları bıçak gibi keskin, avını parçalamaya hazır sipsivri dişlerle kaplıydı, kırmızı gözleriyse hiç geçmeyecek bir açlıkla bakıyordu. Bu yaratıklar, kemiklerini gördüğüm uçan dev dinozorları bir lokmada yer ve geriye iskeletten başka bir şey bırakmazdı.

Dev gibiydiler. Çeviktiler. Kadimdiler, tarihten bile eskiydiler. Onlara bakmak gözlerimi acıtıyordu.

"Hemen arkadaşımı bırak," dedi Lettie Hempstock, Ursula Monkton'a.

Yaratığın beni bırakmaya niyeti yoktu. Karşılık vermek yerine eski yük gemilerinin yelkenleri gibi havada süzüldü, çimenlerin üstünden tünele doğru uçtu.

Lettie Hempstock'ın yüzünde ne kadar öfkelendiği anlaşılıyordu, yumruklarını öyle sıkmıştı ki, eklemleri beyaz kesmişti.Aç kuşlarsa, daireler çizerek bize doğru alçalıyordu. Derken aralarından biri, akıl almaz bir hızla pike yaptı. Rurgarının suratıma çarptığını hissettim, bıçak gibi keskin dişlerle dolu. kara, kapkara gagasını ve alev alev yanan gözlerini gördüm. Bir yırtılma sesi duyuldu, sanki perdeler parçalanıyordu. Uçan yaratık, keskin dişlerinin arasında gri kumaştan koca bir parçayla, yeniden havalandı. Beynimde, kulaklanmda bir çığlık yankılandı. Ses Ursula Monkton'a aitti.

O zaman ötekiler de, o âna dek liderlerinin hamle yapmasını bekliyormuşçasma harekete geçti. Birer birer beni tutan yaratığa saldırdılar. Kâbusu parçalayan kâbuslar. Boşluğun yaratı klan. kumaştan parçalar kopanyordu ve bunlar olurken Ursula Monkton'un hiç durmadan ağladığını, yalvardığını duyuyordum.

"ONLARA NE İSTİYORLARSA ONU VERDİM" diyordu korkmuş bir sesle.

"ONLARI MUTLU ETTİM."

"Babamın beni incitmesine sebep oldun," dedim, kanatlı kâbuslar beni tutan yaratığın dokusunu paramparça ederken, Aç kuşlar, kumaştan parçalar koparıyor, yeniden pike yapabilmek için güçlü kanatlarını çırparak göğe yükseliyor ve hiç vakit geçirmeden tekrar saldırıya geçiyorlardı.

"BEN KIMSEYl BİR ŞEY YAPMAYA ZORLAMADIM." dedi yaratık. O an bana güldüğü hissine kapıldım, sonra kahkaha çığlığa dönüştü. Öylesine güçlüydü ki attığı kahkaha... kulaklarım ve beynim acıyordu. Sanki yelkeni şişiren rüzgâr dinivermişti. Yaratık beni tutmayı bırakmaksızın yere doğru alçaldı. Çimenlere sert bir iniş yaptım; dizlerim, avuçlarım sıyrıldı. Lettie beni ayağa kaldırdı. Bir zamanlar kendine Ursula Monkton diyen yaratığın kalıntılarından uzaklaşmama yardım etti.

Halâ gri bir kumaş görüyordum ama bildiğiniz kumaşlardan değildi: Tıslıyor ve toprakta yuvarlanıyordu. Varlığını hissetmediğim bir rüzgârın sürüklediği, çırpınan, solucanımsı hır palavraya dönüşmüştü. Letıie'nin hergeleler dediği aç kuşlar kumsala vurmuş bahklara saldıran marnlar gibi saldırdı. Binlerce yıldır yemek yememiş ve binlerce yıl bir daha yemek bulamayacakmış gibi akıl almaz bir açlıkla, kumaşı parçalamaya devam etliler. Ayak takımı, yerdeki gri şeye saldırıyordu ve ben, onlar keskin pençelerini kumaştan gövdeye geçirdikçe, yaratığın attığı canhıraş çığlıkları duyuyordum.

Lettie kolumu tuttu. Hiçbir şey söylemedi.

Bekledik.

Çığlıklar sona erdiğinde, Ursula Monkton'un yok olduğunu biliyordum.

Çimenlerdeki yaratıkla işleri bittiğinde ve geriye gri kumaştan en ufak bir iplik dahi kalmadığında kara kuşlar, dikkatlerini canlı bir şeymiş gibi kıvrılan ve çırpınan tünele çevirdi. Birkaçı alçalıp pençeleriyle tüneli kavradı, havalanıp geri kalanların parçalayabilmesi, aç gagalarını saplayıp yok edebilmesi için onu gökyüzüne taşıdı.

İşleri bittiğinde, gideceklerini, geldikleri yere döneceklerini sandım ama öyle olmadı. Alçaldılar. Etrafımızı sararlarken onları saymaya çalıştım ama başaramadım. Sayılarının yüzleri bulduğunu sanmıştım. Yanılmışım. Yüz mü? Belki bin taneydiler. Nasıl açıklayabilirim bilmiyorum. Belki de sayıların var olmadığı, birimlerin ve zamanın ötesindeki bir yerden gelmişlerdi.

Kondular. Gözlerimi onlardan alamıyordum ama benim için kapkara gölgelerden ibarettiler.

Sayısız gölge.

Ve bize bakıyorlardı.

"Görevinizi tamamladınız. Avınızın işini bilirdiniz. Dünyayı temizlediniz. Geldiğiniz yere dönün!" dedi Lettie.

Gölgeler kıpırdamadı.

'Gidin!" dedi Lettie.

Çimenlere yayılan gölgeler, olduklan yerde kaldı. Şimdi eskisinden de karanlık, eskisinden de gerçektiler.

Senin gücün *bizi* etkilemez.

Belki etkilemez ama sizi ben çağırdım ve şimdi evinize dönmenizi söyluyorum. Skarthach'ı yediniz, işiniz bitti. Gidim artık!" dedi Lettie.

Biz temizlikçileriz. Temizlemeye geldik.

"Evet, temizlemeye geldiğiniz şeyi aldınız. Eve dönün."

Henüz hepsini almadık, dedi çalıların arasından esip çimenleri hışırdatan rüzgâr.

Lettie bana dönüp kolunu belime doladı: "Haydi, acele et."

Hızlı adımlarla bahçeyi geçtik. "Seni peri çemberine götürüyorum," dedi. "Ben seni almaya gelene dek sakın yerinden kıpırdama. Ne olursa olsun çemberi terk etme."

"Niçin?"

"Çünkü başına kötü bir şey gelebilir. Seni sağ salim çiftlik evine ulaştırabileceğimi sanmıyorum ve bunu tek başıma halledemem. Çemberin içinde emniyettesin. Ne görürsen gör, ne duyarsan duy çemberden çıkma. Bıraktığım yerde kalırsan sana bir şey olmaz."

"O gerçek bir peri çemberi değil," dedim Letıie'ye. "Oyun oynarken öyle diyoruz ama aslında çimenden bir halka."

"O neyse o," dedi bana. "Sana zarar vermek isteyen hiçbir şey onu geçemez. Simdi çemberin içinde kal." Elimi tutup beni çembere götürdü. Sonra koşa koşa çalıların arasına dalıp gözden kayboldu.

XII

Gölgeler çemberin etrafına toplandı. Ancak göz ucuyla baktığımda, varlıklarını seçebiliyordum. Kimi zaman şekli belirsiz kara lekelerdiler ama bazen yeniden kuşa dönüştükleri oluyordu. Her zamankinden aç göründükleri anlardı bunlar.

Öğleden sonra, ortasında kurumuş ağacın olduğu çemberin içinde oturduğum zaman kadar korktuğum başka bir zaman hatırlamıyorum. Kuşlar şakımıyor, böcekler vızıldamıyordu. Hiçbir şey değişmedi. Rüzgâr estikçe, dalların tıkırdadığını ve çimenlerin hışırdadığını duyuyordum. Ama Lettie Hempstock yanımda değildi ve rüzgârın içinde gizlenen sesleri duyamıyordum. Geriye gölgelerden başka bir şey kalmamıştı. Gözlerimi dikip baktığımda onları da göremiyordum.

Güneş alçaldı, gölgeler günbatımma kanşıp daha da belirsizleşii. Artık orada olup olmadıklarına bile emin değildim Ama çemberden ayrılmadım.

"Hey! Evlat!"

Sesin geldiği yöne döndüm. Bahçenin diğer tarafından bana doğru yürüyordu. Onu son gördüğüm zamanki gibi giyinmişti: Smokin, fırfırlı beyaz gömlek, siyah papyon Yüzü hâlâ kıpkırmızıydı, sahilde gereğinden uzun kalan insanlar gibi yanmıştı ama elleri bembeyazdı, insandan çok. Korku odasında göreceğiniz balmumu heykellere benziyordu. Ona aktığımı görünce sırıttı. Şimdi sırıtan bir balmumu heykeli andırıyordu. Yutkunup güneşin yeniden çıkmasını diledim,

"Haydi evlat!" dedi opal madencisi. "Yaptığın kaçınılmaz olanı geciktirmekten başka bir şey değil."

Tek kelime etmedim. Onu izledim. Parlak, siyah ayakkabıları çembere kadar ilerledi ama çemberi geçmedi.

Kalbim öyle güçlü çarpıyordu ki, madencinin de kalp atışlarımı duyabildiğine emindim. Boynum ve kafatasım karıncalandı.

"Evlat," dedi adam, belirgin Güney Afrika aksanıyla. "İşlerini bitirmeleri gerek. Görevleri bu: Onlar kalıntıları temizler. boşluğun akbabalarıdır onlar. Görevleri, bu dünyaya ait ne varsa ortadan kaldırmaktır. Her şeyi olması gerektiği gibi bırakırlar. Seni hiç var olmamışsın gibi dünyadan çekip alacaklar. Kendini onlara bırak. Canın yanmayacak."

Ona meydan okurcasına baktım. Yetişkinler bu sözü sadece canınızın çok yanacağını gayet iyi bildikleri zamanlarda söyler.

Smokinli ölü, yavaşça başını çevirdi, gözlerimin içine baktı. Gözleri geriye devrilmişti, sanki görmeyen gözlerle başımızın üstündeki göğe bakıyordu. Uyurgezerleri hatırlattı bana.

"Küçük arkadaşın seni kurtaramaz," dedi. "Kaderin mühürlendi. Karar, günler önce, avladıkları yaratık seni kendi mekânından buraya gelmek için kapı olarak kullandığında ve dönüş yolunu kalbine yerleştirdiğinde verildi."

"Benim suçum değildi!" dedim ölüye. "Haksızlık bu. Hepsi sizin suçunuz!"

"Haklısın." dedi ölü adam. "Geliyor musun?"

Sırlımı peri çemberinin ortasındaki kurumuş ağaca yaslayıp oturmaya devam ettim. Gözlerimi kapayıp kıpırdamadan durdum. Dikkatimi dağıtmak için ezbere bildiğim şiirleri hatırladım, içimden okudum.

Gel gidelim mahkemeye; dedi evde yakaladığı fareye; seni yargılamak eğlenceli olacak...

Okulda ezberlettikleri şiirlerdendi, *Alice Harikalar Diyarında* kitabındaki farenin anlattığı bir hikâyeydi. Alice kendi gözyaşları içinde yüzerken tanışırdı fareyle. Bendeki *Alice* kitabında, şiiri de farenin kuyruğu gibi kıvrılacak şekilde yazmışlardı.

Baştan sona ezberlediğim şiirlerdendi. Kaçınılmaz sona gelene kadar farenin hikâyesini içimden tekrarladım.

Hem yargıç olurum, hem jüri; dinlerim bütün savunmanı ve veririm idam kararını.

Gözlerimi açtığımda, opal madencisinin yerinde yeller esiyordu.

Gökyüzü griye dönmüş, dünya derinliğini kaybetmişti. Alacakaranlık çöküyordu. Gölgeler yerlerindeyse bile artık onları algılayamıyordum; daha doğrusu, bütün dünya dev bir gölgeye dönüşmüştü.

Kız kardeşim bana seslenerek koşa koşa evden çıktı. Yanıma gelmeden hemen önce durdu. "Ne yapıyorsun? dedi.

"Hiç."

"Babam telefonda. Onunla konuşmak için eve gelmen gerektiğini söylüyor."

"Hayır, istemiyor."

"Ne?"

"Öyle bir şey söylememiştir."

"Gelmezsen başın belaya girecek.'

Karşımdaki kız kardeşim miydi? Ben çimenden çemberin içindeydim, o ise dışında."

Hava iyice kararmıştı. Yanımda bir kitap getirmiş olmayı isterdim. *Gözyaşı Denizi* şiirini ve farenin hikâyesini bir kere daha içimden tekrarladım.

Gel itiraz kabul etmiyorum, sabah seni mahkemeye bekliyorum; çünkü inan yapacak daha iyi bir işim yok...

"Ursula nerede?" diye sordu kardeşim.

Odasına baktım ama kimse yoktu. Mutfakta da değil, banyoda da. Çay istiyorum. Acıktım."

"Kendine yiyeycek bir şeyler hazırlayabilirsin." dedim ona. "Artık bebek değilsin."

"Ursula nerede?"

Uzaylı akbaba canavarlar tarafından paramparça edildi ve dürüst olmam gerekirse, sen de onlardan birisin ya da onlar tarafından kontrol ediliyorsun. Ne bileyim işte!

"Ursula'nın nerede olduğunu bilmiyorum." "Eve döndüklerinde anneme ve babama bugün bana karşı ne kadar kaba olduğunu anlatacağım. Başın belaya girecek." Karşımdakinin gerçekten kız kardeşim olup olmadığını merak eltim. Kesinlikle onun gibi konuşuyordu. Ama çimenlere basmamış, çembere adım atmamıştı. Dilini çıkarıp koşa koşa eve döndü.

Dedi ki fare, böyle bir mahkeme, jürisiz ve *yargıçsız, bitecektir muhtemelen sonuçsuz.*

Gün batımıyla beraber karanlık bastırdığında dünya renklerini yitirdi. Sinekler kulağımın dibinde vızıldayıp yanaklarıma ve ellerime konmaya başladı. Lettie Hempstock'ın kuzeninin garip eski moda giysilerini giydiğime sevindim; çünkü onlar sayesinde çok az yerim açıkta kalmıştı. Üzerime konduklarında sineklere vuruyordum ve bir kısmı uçup gidiyordu. Bir tanesi uçmadı, bileğimin içine kondu, bir şaplak indirdiğimde patladı ve gözyaşı damlası iriliğindeki kan damlası, bileğimden dirseğime doğru süzüldü.

Yarasalar tepemde uçuşuyordu. Yarasaları severim, hep sevmişimdir. Ama o gece sayıları çok fazlaydı ve bana aç kuşları anımsatıyorlardı. Ürperdim. Alacakaranlık zifiri karanlığa dönüştü. Artık, ortasında oturduğum çemberi göremiyordum. Evin davetkâr ışıkları birer birer yanmaya başladı. İnsanın içini ısıtan elektrik lambaları.

Karanlıktan korkmak islemiyordum. Beni korkulan somut şeyler değildi. Ama karanlıkta oturmaktan, yanımdan ayrılan ve yakın zamanda dönecekmiş gibi görünmeyen arkadaşımın gelmesini beklemekten sıkılmıştım.

Dinlerim bütün savunmanı ve veririm idam kararını...

Yerimden kıpırdamadım. Ursula Monkton un paramparça edilişini, anladığım, bildiğim şeylerin oluşturduğu evreninin ötesinden gelen aç

kuşlar tarafından mideye indirilişini görmüştüm. Çemberin dışına çıkarsam beni aynı kaderin beklediğine emindim.

Lewis Carroll'dan Gilbert ve Sullivan'a geçtim.

Korkunç bir baş ağrısıyla yatıyorsan, uykusuz ve endişe yasaklamışsa sana refahı; bütün diller sana revadır kuşkusuz, yenmek için bu belayı...

Ne anlama geldiklerini tam bilmesem de kelimelerin melodisi hoşuma gidiyordu.

Çişim gelmişti. Eve sırtımı döndüm, ağaçtan birkaç adım uzaklaştım, bir adım atıp çemberin dışına çıkmaktan korkuyordum. Karanlıkta işedim. İşimi yeni bitirmiş ve eve doğru dönmüştüm ki, fenerin ışığı gözümü aldı. "Tann aşkına, burada ne yapıyorsun?" dedi babamın sesi. "Ben... Oturuyordum," dedim.

"Evet. Kız kardeşin söyledi. Eh, eve dönme zamanı artık.

Yemeğin seni bekliyor."

Olduğum yerde kaldım. "Hayır." diyerek başımı iki yana salladım.

"Şımarıklık yapma."

"Şımarıklık yapmıyorum. Yerimden kıpırdamayacağım. "Haydi!" Sonra daha neşeli bir sesle devam etti, "Haydi Yakışıklı George!"

Bana bebekken taktığı aptalca bir lakaptı. Küçükken beni kucağında sallar ve bu lakaba uyan bir ninni mırıldanıldı Onun dünyadaki en muhteşem şarkı olduğunu düşünürdüm Herhangi bir tepki vermedim.

"Seni kucağıma alıp eve taşıyamam." dedi babam. Ses tonundan, yavaş yavaş öfkelendiği sonucunu çıkardım. "Artık büyüdün."

Evet dedim içimden.

Ayrıca beni almak için peri çemberini geçmen gerekir.

Ama peri çemberinin beni koruduğu fikri şimdi budalaca geliyordu. Karşımdaki babamdı, kuşların beni kandırmak için yolladığı balmumu bir

yaratık değildi. Gece olmuştu. Babam işlen eve dönmüştü. Zamanlar tutuyordu.

"Ursula Monkton gitti. Bir daha geri gelmeyecek," dedim. Konuştuğunda sesi huzursuzdu. "Ne yaptın? Ona kötü şeyler mi söyledin? Kabalık mı ettin?"

"Hayır." Feneri yüzüme doğrulttu. İşık beni neredeyse kör edecekti. Belli ki öfkesini kontrol altında tutmak için mücadele ediyordu. "Ona ne dediğini söyle," dedi.

"Hiçbir şey söylemedim. Çekip gitti."

Doğruydu. Yani neredeyse doğruydu.

"Hemen eve dönüyorsun."

"Lütfen baba, burada kalmalıyım."

"Şimdi eve döneceksin!" diye bağırdı babam, bütün gücüyle. Elimde değildi, dudaklarım titremeye başladı, burnum aktı, gözlerim yaşlarla doldu. Gözyaşları görüşümü bulanıklaştırdı ama gözyaşlanmı tuttum. Gözlerimi kırpıştırdım ve geçti. Konuştuğum gerçek babam mıydı, onu bile bilmiyordum.

"Bana bağırmandan hoşlanmıyorum," dedim.

"Ben de küçük bir hayvan gibi davranmandan hoşlanmıyorum!'" diye bağırdı. Artık ağlıyordum, yaşlar yanaklarımdan aşağı süzülüyordu.

Keşke başka bir yerde olsaydım, diye diledim içimden. Burası dışında herhangi bir yerde olsaydım keşke.

Ancak son birkaç saatte ondan çok daha korkunç şeylerle karşılaşmış, başımı dik tutmuştum. Ve birden, nasıl olduysa, umursamayı bıraktım. Fenerin ışığının arkasında kalan karanlık siluete baktım ve "Küçük bir oğlanı ağlatmak sana kendini büyük mü hissettiriyor?" dedim. Bunların asla söylememem gereken sözler olduğunu bildiğim halde susmadım.

Fenerin ışığında belli belirsiz gördüğüm suratı asıldı, şaşırmış gibiydi. Konuşmak için ağzını açtı ama hemen kapadı. Babamın daha önce veya daha sonra, söyleyecek söz bulamadığı başka bir zaman hatırlamıyorum. Sadece o an. Kendimi kötü hissettim.

Birazdan burada ölüp gideceğim. Son sözlerimin bunlar olmasını istemiyorum, diye düşündüm.

Fenerin ışığı yavaşça benden uzaklaştı. "Biz evdeyiz. Yemeğini fırına kaldırırım," demekle yetindi babam.

Fenerin bahçede ilerleyişini, babamın gül ağaçlan arasından eve doğru gidişini seyrettim. Gözden kaybolana kadar bakışlarımı ondan ayırmadım. Arka kapı açıldı ve kapandı.

Derken uyuyacaksın, baş ağrın geçmese de

Ama kim ister böyle korkunç uykuyu

Bir türlü huzura eremeyecekse

Belki, sadece belki, uyanık kalmak daha iyidir diyeceksin kendine

Biri kahkaha attı. Mırıldanmayı bıraktım, etrafa bakındım ama kimseyi göremedim.

"Gece Yansı Şarkısı," dedi bir ses. "Ne de uygun!"

Sesin sahibi, yüzünü görebileceğim kadar yakına geldi. Ursula Monkton'du, hâlâ çıplaktı ve gülümsüyordu. Birkaç saal önce onu paramparça ettiklerini görmüştüm. Şimdi yine eski halindeydi. Buna rağmen, o gece gördüğüm

diğer insanlardan bile daha soyuttu; yarı şeffaftı, ona baktığımda arkasında kalan evin ışıklarını görebiliyordum. Gülümsemesi değişmemişti.

"Sen öldün," dedim ona.

"Evet, beni yediler," dedi Ursula Monkton.

"Sen ölüsün. Gerçek değilsin."

"Beni yediler," diye tekrarladı. "Ben hiçim. Ancak beni fosa süreliğine içlerindeki o yerden dışarı bıraktılar. Orası so ğuk ve bomboş. Oynayabilmem için seni bana vereceklerine söz verdiler. Karanlıkta bana eşlik edeceksin Seni yedikleride, sen de hiçliğe dönüşeceksin. Ve o hiçlikten ne kalırsa benim olacak. Zamanın sonuna dek oyuncağım olacaksın, can sıkıntımı sana işkence yaparak geçireceğim. Ne kadar eğleneceğiz bir bilsen."

Hayali eli havaya kalkıp gülümseyen dudaklarına dokundu ve Ursula Monkton bana hayali bir öpücük yolladı.

"Seni bekleyeceğim," dedi.

Arka taraftaki çalıların arasından bir hışırtı geldi. Derken neşeli, genç, dişi bir ses duyuldu: "Her şey yolunda. Ninem sorunu çözdü. Her şey halloldu. Haydi gel!"

Parlak hilal şeklindeki ay gökyüzündeki yerini almıştı. İşığı açelyalan aydınlatıyordu.

Ağacın dibinde oturmaya devam ettim. Yerimden kıpırdamadım.

"Gelsene budala! Sana söyledim, yaratıklar evlerine döndü," dedi Lettie Hempstock.

"Eğer gerçekten Lettie Hempstock'san, sen buraya gelirsin," dedim ona.

Kızın silueti dondu kaldı. Sonra bir kahkaha attı, gerindi, silkindi ve bambaşka bir gölgeye, geceyi dolduran bir gölgeye dönüştü.

"Açsın," dedi gecenin içinden gelen ses. Artık Lettie'nin sesi değildi, hayır. Önceden kafamda duyduğum ses de olabilirdi ama bu sefer yüksek sesle

konuşuyordu. "Yorgunsun. Ailen senden nefret ediyor. Arkadaşın yok. Ve üzülerek söylüyorum ki, Lettie Hempstock asla geri gelmeyecek."

Kimin konuştuğunu görmeye çalıştım. Elle tutulur bir şeylerden korkuyorsanız, korkunuzun kaynağı görebildiğiniz bir şeyse, işiniz her şeye dönüşebilen yaratıklarla baş etmekten çok daha kolaydır.

"Kimse seni umursamıyor," dedi ses. Duygusuz bir tonla, ders verircesine konuşuyordu.

"Çemberin dışına çıkıp yanımıza gel. Tek yapman gereken bir adım atmak. Ayağını eşiğin diğer tarafına geçirdiğin anda acını senden alaağız. Hissettiğin, hissedeceğin acılar kaybolacak. Hiçbiri gerçekleşmeyecek"

Artık tek bir ses değildi konuşan. Aynı anda bana hitap eden iki sesti, yüz sesti. Kestiremiyordum. O kadar çok ses vardı ki!

"Kalbinde bir delikle bu dünyada nasıl mutlu olacaksın? İçinde tanıyıp bildiğin dünyanın ötesine açılan bir kap var. Büyüdükçe diğer taraftakiler sana seslenecekler. Kalbinde asla sahip olamayacağın, hayal bile edemeyeceğin dünyalara açılan bir kapı varken, başka dünyalann çağnsına kulaklarını tıkayabileceğini mi sanıyorsun? Hayal gücün yavaş yavaş aleyhine çalışmaya başlayacak, kendi dünyana ilgini yitireceksin, arzularını kaybetmek uykularım, günlerini ve hayatını mahvedecek. Derken bir gün gözlerini son kez kapatacaksın, sevdiklerin seni zehirleyip vücudunu anatomiye satacaklar ve o zaman bile kalbindeki boşluk dolmayacak, yüreğinde bir delikle ölecek, yanlış yaşanmış hayatına lanetler okuyacaksın. Hiç büyümeyeceksin. Haydi gel, acılarını dindirelim, bu iş burada bitsin. Veya açlık ve korku içinde oracıkta öl. Öldüğünde çemberin bir anlamı kalmayacak, kalbini parçalayıp hatıra olarak ruhunu da beraberimizde götüreceğiz."

"Belki öyle olur," dedim karanlığa, gölgelere. "Belki de olmaz. Belki zaten öyle olması gerekiyordur. Umurumda değil. Ben yerimde kalıp Lettie Hempstock'ı bekleyeceğim. Benim için geri gelecek. Ölürsem de onu beklerken ölürüm. Böylesi, siz korkunç yaratıkların, sahip olmayı bile istemediğim aptal bir şey yüzünden beni parçalamanızdan çok daha iyi!"

Sessizlik. Gölgeler yeniden geceyle bütünleşti. Söylediklerimi şöyle bir gözden geçirdim; hepsi doğruydu. O anda. hayatımda ilk kez, karanlıktan korkmuyordum ve Lettie'yi beklemenin bedeli ölmek olacaksa ölmeye hazırdım (Ölümsüzlüğünden emin olan yedi yaşında bir çocuk ölmeye ne kadar hazır olabilirse.) Çünkü Lettie benim arkadaşımdı.

Zaman geçti.

Gecenin yeniden benimle konuşmasını, insanların gelmesini, hayal gücümün ürünü olan canavarların ve hayaletlerin çemberin ötesinde belirip bana seslenmesini bekledim ama hiçbir şey olmadı. O sırada değil. Beklemeyi sürdürdüm.

Ay yükseldi. Gözlerim karanlığa alıştı. İçimden bir çocuk şarkısını söylüyor, sakinleşmek için kendi kendime aynı dizeleri mırıldanıp duruyordum:

Boynunda bir ağrıyla, sıradan bir yorgunsun

Şaşmamalı horlamana, yerlerde sürünüyorsun

İğneler saplanıyor bacağına koluna

Uyuşmuş bir sol bacak ve pörsümüş bir boyunla

Kramplar girerken parmaklarına ve ciğerlerin sızlarken

Sonsuz bir susuzluk, yonca tarlasında uykunun çökmesini beklerken...

Kendi kendime bütün şarkıyı söyledim. Bitirdikten sonra başa dönüp iki üç kere daha tekrarladım. Ne kastedildiğini anlamasam da kelimeleri doğru hatırlamak bana iyi geldi.

XIII

Lettie geldiğinde -gerçek Lettie'yi kastediyorum- elinde bir kova su vardı. Taşıyışına bakılırsa ağır olmalıydı. Peri çemberinin sınırlarını geçmeye aldırmaksızın yürümeye devam etti, duraksamadan yanıma kadar geldi.

"Özür dilerim," dedi. "Tahmin ettiğimden uzun sürdü. Okyanus, işbirliği yapmak istemedi, ben de ninemi çağırmak zorunda kaldım. Birlikte çalıştık ama işin çoğunu o yaptı. Okyanusun ninemle tartışacak hali yoktu, yine de bize yardımcı olmadı ve inan bana kolay değildi..."

"Neden bahsediyorsun?" diye sordum. Anlamamışımı. Tek bir damlasını bile dökmeden içi su dolu metal kovayı çimenlere bıraktı. "Okyanus, benimle gelmek istemedi." dedi. "Bizimle o kadar mücadele etti ki, ninem işimiz bittiğinde gidip uzanmak zorunda kalacağını söyledi; fakat en nihayetinde onu kovaya soktuk."

Kovadaki su ışıldıyor, yeşil mavi parıltılar saçıyordu. O ışıkta Letüe'nin yüzıınu görebiliyordum. Suyun yüzeyindeki dalgalan ve köpükleri de görebiliyordum. Kovanın kenarlarına çarpıp geri dönüyordu.

"Hiçbir şey anlamadım."

"Seni okyanusa götüremezdim, ben de okyanusu sana getirdim," dedi.

"Çok acıklım Lettie. Ve içimde kötü bir his var.

"Annem yemek hazırladı ama bir süre daha aç kalacaksın

Yalnız kaldığında çok korktun mu?"

"Evet."

"Seni çemberin dışına çıkarmaya çalıştılar mı?"

"Evet." Ellerimi avuçlarına alıp şefkatle sıktı. "Ama olman gereken yerde kaldın, onlara kulak asmadın. Bu da ne kadar özel biri olduğunu gösteriyor." Sesi gururluydu. O anda açlığımı da, korkumu da unuttum.

"Şimdi ne yapacağım?" diye sordum ona.

Şimdi kovanın içine gireceksin," dedi. "Ayakkabılarını falan çıkarmana gerek yok. Adım atman yeter."

Talebinin ne kadar garip olduğu aklıma bile gelmedi. Sağ elimi bırakıp sol elimi tuttu.

Benden aksini istemediğin sürece bir daha asla elini bırakmayacağım, diye geçirdim içimden.

Ayağımı kovanın ışıldayan sularına daldırdım. Su seviyesi, kovanın kenarına kadar yükseldi. Ayağım, kovanın metal zeminine değdi. Su serindi ama soğuk değildi. Diğer ayağımı da suya soktum ve mermer bir heykel gibi dibe battım. Lettie Hempstock'ın okyanusunun dalgalarına gömüldüm.

Hissettiğim şaşkınlık, geri geri giderken farkında olmadan havuza düşen birinin şaşkınlığına benzetilebilir. Su. yakmaya başladığında gözlerimi sıkı sıkı kapadım ve kapalı tuttum. Yuzemezdim. Nerede olduğumu, neler olduğunu bilmiyordum ama dibe battığımda bile, Lettie elimi bırakmamıştı. Nefesimi tutmuştum.

Derken ciğerlerim pes etti, daha fazla nefessiz kalamazdım. İçimdeki hava köpükler halinde dışarı çıkarken boğazıma su kaçmasını, boğulmayı, ölmeyi bekleyerek nefes aldım.

Boğulmadım. Soğuk suyun -eğer su idiyse- burnumdan ve boğazımdan içeri girdiğini, ciğerlerimi doldurduğunu hissettim, fakat bana zarar vermedi, canımı yakmadı.

Bu, içinde nefes alabileceğim türde bir su. Belki suda nefes almanın gizli bir yolu vardır, işin sırrını bilseler herkesin yapabileceği kadar basittir, diye

düşündüm. Aklımdan geçenler bunlardı.

Gerçekten ilk olarak bunları düşündüm.

Aklımda beliren ikinci düşünce ise kâinatın bütün sırlarını öğrendiğimdi. Lettie Hempstock'ın okyanusu içime dolmuş, Yumurta'dan Gül'e kadar bütün kâinatı da beraberinde getirmişti. Artık her şeyi biliyordum. Yumurta'nın ne olduğunu öğrenmiştim, boşluktaki adı konmamış seslerin melodisinden kâinatın yaratıldığı yerdi ve Gül'ıın neresi olduğunu da öğrenmiştim: Evreni oluşturan boyutlar bütünüydü; kâinatın, origamileri veya yeni açmış orkideleri andıran haliydi; mutlak sona, bir sonraki Big Bang'e kadar sürecek varoluştu.

İhtiyar Bayan Hempstock'ın, bir önceki Big Bang'e tanık olduğu gibi, bir sonrakini de göreceğini biliyordum.

Doğduğum günden bu yana topraklannda dolaştığım dünyayı gördüm ve onun ne kadar kırılgan olduğunu anladım. Gerçeklik dediğim şey, içi korkunç kâbuslar ve felaketlerle dolu kasvetli bir doğum günü pastasının üstündeki ince krema tabakasıydı. Dünyayı yukarıdan ve aşağıdan gördüm Gerçekliğin ötesindeki düzenleri, geçitleri ve yolları gördüm. Hepsini gördüm, anladım ve okyanusun suyuyla beraber içime dolmasına izin verdim. İçimdeki kâinat kulağıma sırlarını fısıldıyordu. Evrenler birbiriyle iletişim içindeydi, hiç durmadan konuşuyorlardı ve ben bütün söylenenleri anlıyordum.

İçimdeki dünyaya benzeyip benzemediğini görmek için gözlerimi açıp etrafımı saran dünyaya alıcı gözle baktım.

Suyun derinliklerinde süzülüyordum. Aşağı baktım, alnındaki masmavi dünya dipsiz bir kuyuyu andırıyordu.

Yukarı baktım, üstümdeki dünyanın da ucu bucağı yoklu. Ne dibe gömülüyordum ne beni yukarı iten bir güç vardı Öylece süzülüyordum.

Ona bakmak için başımı azıcık çevirdim, hâlâ elimi tutu yordu, elimi hiç bırakmamıştı. Lettie Hempstock'ı gördüm.

Başlangıçta, ne gördüğümü unuttum. Anlamlandıramıyordum. Ursula Monkton nasıl rüzgârda uçuşup şaklayan gri kumaştan yapılmışsa, Lettie

Hempstock da titreşen yüzlerce, binlerce mum aleviyle, buz rengi ipek kumaştandı.

Mumlar suyun altında da yanabilir mi? Yanabilir. Okyanusun içinde olduğum o anda, yanabileceklerini ve hatta nasıl olup da yandıklarını biliyordum. Kâinatın yapı taşı olduğunu bildiğimiz ama bir türlü varlığını ispatlayamadığımız Karanlık Madde'yi bile anlıyordum. Okyanus, yıkık dökük bir iskelenin tahtalarının altından akan karanlık sular gibi, kâinatın altından akıyordu: Sonsuzluktan sonsuzluğa uzanıyordu ama aynı zamanda, ihtiyar Bayan Hempstock'ı size yardım etmeye ikna edecek kadar şanslıysanız, kovanın içine sığacak kadar da küçüktü.

Lettie Hempstock, mum alevlerinden ve açık renk ipekten oluşuyormuş gibi görünüyordu gözüme. Acaba ben ona nasıl görünüyordum? Bu soruyu düşünürken, kâinatın bütün bilgisini içeren o mekânda bile cevabını bilemeyeceğimi kavradım. Çözemeyeceğim tek bulmaca buydu. Kendi içime baktığımda göreceğim tek şey birbirini yansıtarak sonsuza giden aynalardı.

Mum aleviyle dokunmuş ipek kumaşlar, suyun altında yaşayan bütün yaratıklar gibi zarifçe süzüldü. Akıntılar, kumaşı şekillendirdi. Eli elimi hiç bırakmamıştı ama artık kollan da vardı. Vücudu ve tanıdık çilli yüzü ortaya çıktı, ağzını açtığında Lettie Hempstock'ın sesiyle konuşuyordu.

"Çok üzgünüm," dedi.

"Niçin?"

Cevap vermedi. Okyanustaki akıntılar, yaz rüzgârları gibi saçlarımı, giysilerimi uçuştumyordu. Artık üşümüyordum, kainatın bilgisine vakıftım, aç değildim. O güne dek kocaman ve karmakanşık gelen dünya, basit, kavrayabileceğim ve sırlarını çözebileceğim bir şeye dönüşmüştü. Kayda değer her şeyin ruhu olan kâinatın yansıması olan okyanusta zamanın sonuna kadar kalabilirdim. Sonsuza kadar bir adım bile atmazdım.

"Burada kalamazsın," dedi Lettie. "Seni yok eder."

Hiçbir şeyin beni öldüremeyecegini söylemek için ağzımı açtım. Artık öldüremezdi ama o benden hızlı davrandı.

"Öldürür demedim, yok eder dedim Ona karışırsın. Burada ölmezsin; çünkü burada ölüm yoktur ama çok uzun süre kalırsan, varlığın her şeyle bütünleşir, okyanusa yayılır. İnan bana, bu iyi bir şey değildir. Bir daha asla parçalarını bir araya toplayamazsın, geriye 'Ben' diyebileceğin bir bilinç de kalmaz, irade de... Sonsuz sayıda görüşe ve bakış açısına dönüşürsün.."

İtiraz etmeye niyetlendim. Yanılıyordu, yanılıyor olmalıydı. Orayı, o hali, o hissi sevmiştim. Kopmak istemiyordum.

Derken, başım suyun üstüne çıktı. Gözlerimi kırpıştırıp öksürdûm. Doğruldum, Hempstock Çiftliği'nin arkasındaki göldeydim. Sular dizime geliyordu. Lettie Hempstock yanı başımdaydı, hâlâ elimi tutuyordu.

Tekrar öksürdüm. Burnuma, boğazıma, ciğerlerime dolan suyun dışarı aktığını hissettim. Temiz havayı içime çeki im, dolunay Hempstock'ların kırmızı kiremitli çatısını aydınlatıyordu. Hâlâ her şeyi biliyordum. Kâinatın sırlarının parmaklarımın arasından kayıp gitmesinden önceki son andı: Canınız istediğinde Ay'ı nasıl dolunay yapacağınızı, İn t gece evinizin arka bahçesini aydınlatmasını nasıl sağlayacağının öğrendiğimi hatırlıyorum.

Her şeyi biliyordum ama Lettie Hempstock beni gölün dışına çekti.

Üzerimde hâlâ, o sabah verdikleri eski moda kıyafetler vardı. Gölden çıkıp çimenlere adım attığımda, giysilerimin ve vücudumun kupkuru olduğunu fark ettim. Okyanus, göle geri dönmüş, kâinatın bilgisini de beraberinde götürmüştü. Sanki insanın ruhunu okşayan bir yaz gecesinde daldığım rüyadan uyanmıştım ve uyanmamla beraber rüyamda gördüğüm her şey bulanık anılara dönüşmüştü.

Ay ışığında Lettie'ye baktım. "Sen hep böyle mi hissediyorsun?" diye sordum.

"Böyle mi hissediyorsun derken neyi kastediyorsun?"

"Her zaman her şeyi biliyor musun?"

Başını iki yana salladı ama gülümsemedi. "Her şeyi bilsem hayat çok sıkıcı olurdu. Buralarda kalmak isteyenlerin, bazı şeylerden vazgeçmesi gerekir," dedi.

"Ama eskiden her şeyi biliyordun?"

Burnunu çekti. "Herkes bilir. Sana söyledim, kâinatın nasıl işlediğini anlamak, özel bir yetenek gerektirmez. Tek yapman gereken, oynamak istiyorsan her şeyden vazgeçmektir." "Ne oynamak istiyorsan?"

"Bu oyunu," dedi. Eliyle evi, gökyüzünü, var olması imkânsız dolunayı, uzaktaki parlak yıldız kümelerini, takımyıldızları, göktaşlarını işaret etti.

Keşke ne demek istediğini anlasaydım. Birlikte gördüğümüz bir rüyadan bahseder gibi konuşuyordu. Bir an neden bahsettiğini anladığımı sandım, elimi uzatsam dokunabilecektim.

"Acıkmışsındır," dedi Lettie. O kadar acıkmıştım ki midem, beynimi ele geçirdi ve rüyalarımı bir lokmada yuttu.

Çiftlik evinin mutfağına girdiğimizde sıcak bir tabak yemek masada beni bekliyordu. Tereyağı soslu patates püresi ve tas kebabı. Pürenin altında da kıyılmış et ve sebze karışımı vardı. Dışarıda yemeyi sevmezdim, başkasının evinde yemek masasına oturduğumda huzursuz olurdum. Tabağımdakileri bitirmek istemezsem azarlanmaktan, yemeğim bitene kadar masadan kalkmamın yasaklanmasından, lokma lokma labagımdakileri yemek zorunda bırakılmaktan korkardım. Okulda da böyleydi, kötü yemekleri bile bitirmek zorunda oidugum gerçeğiyle yuzleşmiştim. Ancak Hempstock'ların evindeki yemekler her zaman mükemmeldi ve onlarla yemek masasına oturmak beni korkutmuyordu.

Önlüğünü takmış halde mutfakta koşuştururken bulduğumuz Ginnie Hempstock, geldiğimizi gördüğünde misafirperver tavırlarla bizi karşılaşmıştı. Bakışlarımı tabağıma çevirip kimseyle sohbet etmeden yemeğimi yedim, lokmaları kaşık kaşık ağzıma tıktım. Onlarsa hararetli bir tartışmaya dalmıştı. Sesleri endişe doluydu.

"Çok geçmeden buraya gelirler," dedi Lettie. "Aptal değiller. İşlerini bitirmeden, son kırıntıları da almadan çekip gitmeyecekler."

Annesi burnunu çekti. Alevlerin başında çok vakit geçirdiği için yanakları sıcaktan kıpkırmızı olmuştu. "Boş lakırdı," dedi. "Havlarlar ama ısırmazlar."

Kadının kullandığı deyimi daha önce hiç duymamıştım; köpek değillerdi ki havlasınlar? Ayrıca o gölgeler bana hiç de ısırmazmış gibi gelmemişti. Nasıl pike yaptıklannı ve kendine Ursula Monkton diyen gri şeyi nasıl yediklerini görmüştüm.

Büyükannem olsa, hayvanlar gibi yediğimi söyleyip beni azarlardı. "İnsan gibi ye, domuz gibi değil." derdi. Hayvanlar tıkınır, insanlar 'yer'. İnsan gibi yemelisin." Tıkınmak: Aç kuşlar, Ursula Monkton u öyle yemişti ve hiç şüphem yok, beni de öyle yiyeceklerdi.

"Ayak takımını hiç bu kadar kalabalık görmemiştim." dedi Lettie. "Eskiden geldiklerinde, sayıları iki elin parmaklarını geçmezdi."

Ginnie bana bir bardak su doldurdu. "Senin hatan, dedi Lettie'ye. "İşaretleri yerleştirip onları çağırdın. Akşam yemeği çanını çalmaktan farksız bu. Hepsinin gelmesine şaşmamalı."

"Yaratığın gideceğine emin olmak istemiştim, dedi Lettie.

"Asalaklar kümesten kaçan tavuklar gibidir." dedi Ginnie, başını iki yana sallarken, "Kendileriyle o kadar gurur duyar, canları çektiğinde solucanları, tırtılları ve böcekleri avlayabildikleri için o kadar şımarırlar ki, tilkileri asla düşünmezler."

Ocaktaki hardalı uzun, tahta bir kaşıkla, dalgın dalgın karıştırdı. Her neyse, şimdi tilkilerle karşı karşıyayız. Son geldiklerinde vapnğımız gibi hepsini evlerine yollayacağız. Yapmayı başarmıştık, başarmadık mı?"

Koşullar farklı,"' dedi Lettie. "Normalde Cromwell Günü ndeki gibi asalağı evine yollarız. O zaman kuşların ortalıkta dolanması için bir sebep kalmaz. Veya Kızıl Rufus Gunu'nde insanların hayallerini gerçeğe dönüştüren şişman asalakta olduğu gibi, kuşlar avlarının işini bitirir ve gider. Oıu nasıl da haklamışlardı. Daha önce hiç, doğrudan ayak takımından kurtulmamız gerekmedi."

Annesi omuz silkti. "Fark etmez. Onları da geldikleri yere geri yollayacağız."

Sahi, nereden geliyorlar?" diye sordu Lettie.

Artık deliler gibi yemeğimi kaşıklamıyordum, tabağımdaki son kırıntıları da bitirmemek için elimden geleni yapıyor, tabağımdaki lokmalarla oynayıp işi uzatıyordum.

" Nereden geldikleri önemsiz," dedi Ginnie. "Er geç geldikleri yere dönecekler. Sonunda beklemekten sıkılırlar."

"Onları kovalamayı denedim," dedi Lettie Hempstock, *iki kere iki dört eder,* der gibi konuşuyordu. "Ancak gitmelerini sağlayamadım. Bir kubbe yerleştirip arkadaşımı korudum; o kalkan sayesinde onları uzak tuttum ama kubbem uzun süre dayanamazdı. Burada elbette güvendeyiz. Biz izin vermeden, kimse bu çiftliğe giremez."

Giremez ve çıkamaz." dedi Ginnie. Boşalan tabağımı alıp yerine bir kâse sarı puding verdi.

Büyük bir iştahla yedim.

Çocukluğumu özlemesem dc o yaşlarda sahip olduğum, dünyam parçalanırken bile basit şeylerden zevk alma becerimi özlüyorum. İçinde yaşadığım dünyaya hükmedemez, beni inciten şeylerden, olaylardan, insanlardan kaçamazdım. Yine de ufak tefek mutlulukların tadını çıkarabiliyordum. Pudingin ağzımda bırakığı kremamsı tat, içindeki kuru meyvelerin boğazımdan kayarak geçişi tarifi mümkün olmayan bir güzellikti.

Belki o gece ölüp gidecektim, belki bir daha asla eve dönemeyecektim ama önümdeki yemeğin hakkını veriyordum. Lettie Hempstock'a inancım da tamdı.

Dış dünyayla yüzleşmek zorundaydım. Hempstock'ların gri kedisi - zannedersem adını hiç söylememişlerdi- mutfağı boydan boya geçti. O zaman...

"Bayan Hempstock? Yavru kedi hâlâ buralarda mı?" diye sordum. "Tek kulağı beyaz olan küçük kara kediyi kastediyorum?"

"Bu gece hayır," dedi Ginnie Hempstock. " Dışan kaçtı. Bütün öğleden sonrayı holdeki koltukta uyumayarak geçirmişti."

Yavru kedinin yumuşacık tüylerini okşayabilmeyi ne kadar isterdim. Derken, asıl arzumun onunla vedalaşmak olduğunun bilincine vardım.

"Şeyy... Sanırım... Eğer... Bu gece... Ölmem gerekirse." diye söze girmeye çalıştım. Ne diyeceğimi bilmediğim için duraksayarak konuşuyordum. Galiba bir şey isteyecektim. Belki annemle ve babamla benim adıma vedalaşmalarını veya kardeşime, benim başıma kötü şeyler geldiği halde, onun başına hiçbir şey gelmemesinin hiç adil olmadığını söylemelesini isteyecektim; ben felakete sürüklenirken onun hayatı hoş, güvenli ve korunaklıydı. Yine de dilimin ucuna gelenlerin hiçbirini söylemek uygun olmayacaktı, belki de bu yüzden Ginnie'nin lafımı bölmesine sevindim.

"Bugün kimse ölmeyecek." dedi Ginnie Hempstock olanca ciddiyetiyle. Boşalan kâsemi alıp yıkadıktan sonra ellerini önlüğüne sildi. Önlüğünü asıp koridora çıktı ve birkaç dakika sonra döndüğünde, kahverengi mantosu ile koyu yeşil Wellington'larını giymişti.

Lettie. kapanacağımıza Ginnie kadar emin görünmüyordu. Ancak ne kadar bilge olursa olsun Lettie küçük bir kızdı. Ginnie isc yetişkin. Bu yüzden kendinden emin tavırları hana güven verdi, ikisine de inancım sonsuzdu.

"İhtıvar Bayan Hempstock nerede?" diye sordum.

"Uzanıyor," dedi Ginnie. "Artık eskisi kadar genç değil."

"Kaç yaşında?" diye sordum, cevap vermelerini beklemeksizin.

Ginnie gülümsedi, Lettie omuz silkti.

Çiftlik evinden çıkarken, Lettie'nin elini tutup bu sefer asla bırakmayacağıma dair kendi kendime söz verdim.

XIV

Arka kapıdan çiftlik evine girdiğimizde dışarıda dolunay vardı ve mükemmel bir yaz gecesiydi. Ön kapıdan Lettie Hempstock ve annesiyle çıktığımızdaysa ay incelip bulutlu gökyüzünde gülümseyen bir yüze dönüşmüştü. Kararsız bahar rüzgârı bir o yönden bir bu yönden eserek, çiseleyen ama şiddetini arttırmayan yağmuru yüzümüze çarpıyordu. Gece bütün ağırlığıyla bastırmıştı.

Gübre kokan tarladan geçip yola çıktık. Kavisli yolda ilerledik ve son bir virajı geçince durduk. Hava karanlıktı ama nerede olduğumu gayet iyi biliyordum. Her şeyin başladığı yerdeydim. Burası, madencinin, ailemin beyaz Minisini park ettiği noktaydı; tek başına ölüp gittiği yerdi.

Kaybettiği paraların acısıyla, yaşam ve ölüm arasındaki sınırın inceldiği Hempstock topraklarının yanı başında intihar eden yüzü nar suyu rengine dönmüş adamı hatırlamak beni ürküttü.

"Bence ihtiyar Bayan Hempstock'ı uyandırmalıyız," dedim.

"O kadar kolay değil." dedi Lettie. "Ninem yorulduğunda, kendi kendine uyanana dek uyur. Birkaç dakika da sürebilir, birkaç yüzyıl da... Ama onu uyandıramazsın. Öbür türlüsü atom bombasını patlatmaya çalışmaya benzer."

Ginnie Hempstock, yolun ortasını geçip sırtını çiftliğe döndü.

"Tamam!" diye bağırdı, dipsiz geceye. "Gelin bakalım!"

Hiç şey olmadı. Yağmur damlalarını taşıyan rüzgâr, yüzümüzü yalayıp geçti.

"Belki hepsi eve dönmüştür?" dedi Lettie.

Keşke öyle olsa," dedi Ginnie. "Bu boş işlerle uğraşmamız gerekmezdi."

Suçluluk duydum. Hepsinin benim hatam olduğunu biliyordum. Lettie'nin elini bırakınasaydım bunların hiçbiri olmazdı. Ursula Monkton, aç kuşlar, hepsi, hiç şüphesiz benim sorumluluğumdu. Önceki gece soğuk suyla dolu küvette yaşananların -veya artık yaşanmamış olan şeylerin demeliyim- suçlusu da bendim.

Aklıma bir fikir geldi.

"Kesemez misiniz?" diye sordum. "İstedikleri şeyi kalbimden kesip çıkaramaz mısınız? Belki dün gece ninenin yaptığı gibi, sen de deliği kesebilirsin."

Lettie elimi kibarca sıktı.

"'Ninem yanımızda olsa belki yapabilirdi," dedi. "Ben yapamam. Annemin de yapabileceğini sanmıyorum. Zamandan bir şeyleri kesmek gerçekten zordur; kenarların düzgün kesildiğine emin olman gerekir. Ninem bile her zaman düzgün yapamıyor. Üstelik dediğini yapmak, dün gecekinden çok daha zor olurdu. Zamanı değil, gerçek bir organı kesmekten bahsediyoruz. Bence ninem bile, senin kalbini yaralamadan onu çıkarmayı beceremezdi. Kalbin olmadan yaşayamazsın ki!" Sonra ekledi. "Geliyorlar!"

Biliyordum. O söylemeden de biliyordum bir şeyler olacağını. Hayaumda ikinci kez, toprağın altın rengi ışıltılar saçtığını gördüm; ağaçlar ile çimenler, çalılar ile otlar birleşti ve son olarak, nergisler de içlerinden gelen bir ışıkla parlamaya başladı. Korkarak da olsa merakıma yenip düşüp çevreyi inceledim ve ışığın en parlak olduğu yerin, evin arkası olduğunu fark ettim. Göl ışıl ışıldı.

Dev kanatların gürültüsüne pes perdeden bir dizi gümleme eşlik etti. Dönüp baktığımda karşımdaydılar: Boşluğun ayaktakımı, temizlikçiler, aç kuşlar.

Burada, bu topraklarda artık gölgeden ibaret değildiler. Fazlasıyla gerçektiler. Yerden yükselen altın rengi ışıltının ötesindeki karanlık bölgede kalmaya özen göstererek ağaçlara kondular. Hempstock Çiltliği'nin altın rengi topraklarına, yaklaşabilecekleri kadar yaklaşmışlardı. Dev gibiydiler. Her biri benden büyüktü.

Yüzlerini tarif etmemi isteseniz beceremem. Onları görebiliyor, onlara baktığımda bütün hatlarını seçebiliyordum ama gözlerimi kaçırdığım anda zihnimden siliniyorlardı. Keskin gagaları, sivri dişleri, acımasız pençeleri ve gövdelerinden çıkan dokunaçlar dışında, aç kuşlarla ilgili her şeyi unutuyordum. Yüzleri bir türlü aklımda kalmıyordu. Başımı çevirdiğimde en net hatırladığım, gözlerini bana diktikleri ve açlıktan gözü dönmüş yırtıcı hayvanları andırdıklanydı.

"Pekâlâ, benim gururlu güzel yaratıklarım," dedi Ginnie Hempstock, yüksek sesle. Ellerini kalçalarına koymuştu onlara hitap ederken. "Burada kalamayacağınızı biliyorsunuz. Gitme zamanı." Ardından, "Yaylanın!" diye ekledi.

Kıpırdandılar ama gitmediler. Sayılarını bir türlü kestiremediğim kuşlardan garip sesler yükseldi. Aralarında fısıldaşıyorlardı ve sonra bu fısıltılar, dalga geçen kıkırdaşmalara dönüştü.

Karşılık verdiklerinde kullandıkları ses, birden fazla sesin birleşimi olduğundan hangi yaratığın konuştuğunu söylemeye imkân yoktu.

Bizler boşluğun akbabalarıyız. Dünyaları ve sarayları silip süpürdük. Kralları ve yıldızları yuttuk. Nerede istersek orada kalırız.

İşlevimiz belli, varlığımız gereklidir.

Ve gara giren trenlerin gürültüsünü hatırlatan, yeri göğü inleten bir kahkaha attılar. Korkudan Lettie'nin elini sıktımda, o da benimkini sıktı.

Oğlanı bize verin.

"Hem kendi zamanınızı hem benimkini ziyan ediyorsunuz. Evinize dönün," dedi Ginnie.

Çağrıldığımız için geldik. Yapmaya geldiğimiz işi bitirene kadar gitmek zorunda değiliz. Görevimiz, dünyayı eski düzenine kavuşturmak, her şeyin gerektiği gibi olmasını sağlamak. Bizi görevimizi yerine getirmekten mahrum mu edeceksin?

"Elbette edeceğim," dedi Ginnie. "Yemeğinizi yediniz. Şimdi kendinize yok yere iş çıkarıyorsunuz. Gidin artık! Sizi sefil yaratıklar! Hiçbiriniz beş para etmezsiniz! Dönün evinize!"

Defolun dercesine elini salladı. Yaratıklardan birinden açlık ve hayal kırıklığı kokan bir çığlık yükseldi.

Lettie elimi daha da sıkı tuttu. "Çocuk bizim korumamızda. Bizim toprağımızda. Arazimize adım attığınız anda işiniz biter; bu yüzden gidin," dedi kuşlara.

Yaratıklar bir araya toplandı. Sussex gecesine sessizlik çöktü. Yaprakların hışırtısı, uzaktan gelen baykuş sesi ve rüzgârın uğultusu. Başka bir şey duyulmuyordu. Birbirlerine danıştıklarını, seçenekleri değerlendirdiklerini, ne yapacaklarını planladıklarını duyabiliyordum, harekete geçmiyorlardı ama gözleri hep üzerimdeydi.

Ağaçtaki bir şey, koca kanatlarını açıp zafer çığlığını andıran, açlık ve neşe dolu bir ötüşle havalandı. Kalbimdeki bir *sey*, bu çığlığa karşılık verdi, göğsüm buzdan bir kıymık saplanmış gibi acıdı.

Doğru. Sınırı geçemeyiz. Doğru. Çocuğu topraklarınızdan çıkaramayız. Çiftliğinize veya yaratıklarınıza zarar veremeyiz.

"Haklısın. Yapamazsınız. Bu yüzden gidin artık! Evinize dönün. Dönmeniz gereken bir savaş yok mu sizin?"

Size ve dünyanıza zarar veremeyeceğimiz doğru.

Ama buna zarar verebiliriz.

Kuşlardan biri yere kondu; sivri gagasını pençelerinin arasına toprağa sapladı. Yerden yavaş yavaş parçalar koparmaya başladı: Ot yiyen yaratıklar gibi değildi, sadece çimenleri sökmüyor, dünyanın resmedildiği tuvalden de parçalar kopanyordu. Otları ve toprağı yediğinde hiçbirşey kalmıyordu geriye. Mükemmel bir hiçlik, griyi hatırlatan ama gri bile olmayan şekilsiz bir boşluk. Hani anten kablosu çıktığında ekrandaki görüntü kaybolur, geriye bir tek statik elektrik kalır ya, öyle işte.

Gördüğüm, boşluğun gerçek haliydi. Karanlığın bile olmadığı yerdi. Hiçlikti. Gerçek dünyanın incecik resminin altında yatanlardı. Ve kuşlar o resmi parçalamaya başlamıştı.

Önce dev meşelerden birine konup aç kurtlar gibi mideye indirdiler. Birkaç saniye içinde ağaç ve arkasında ne varsa hepsi kayboldu. Zavallı bir tilki çalıların arasından yola fırladı. Gözleri ve kürkü, çiftliğin altın rengi ışığında parlıyordu Yolun yarısını bile geçemeden dünyadan koparıldı. Ondan da geriye sadece boşluk kaldı.

"Oğlanın dediğini yapalım. Ninemi uyandırmalıyız," dedi Lettie.

"Hiç hoşuna gitmeyecek," dedi Ginnie. "Biliyorsun, onu uyandırmaya çalışmak, atom..."

"Fark etmez. Uyandırmazsak bu evreni yok edecekler.

"Nasıl yapacağımı bilmiyorum," dedi Ginnie.

Aç kuşlar havalanıp bulutların arasındaki boşluklardan bize gülümseyen yıldızları kemirmeye başladı. Adını hiçbir zaman öğrenemediğim, uçurtma şeklindeki takımyıldızını parçaladılar, en uzaktaki yıldızları küçük parçalan» bölüp mi deye indirdiler. Birkaç saniyeden kısa sürede,

gökyüzünün o bölümünün ve takımyıldızının yerini, doğrudan bakıldığında gözü acıtan bir hiçlik aldı.

Bütün çocuklar gibiydim. Bencildim ve benim dışımda bir dünyanın var olduğuna tamamen ikna olmamıştım. Dünyadaki en önemli varlığın kendim olduğuna sarsılmaz bir şekilde inanıyordum. O yaştaki bir çocuk için evrenin merkezi kendisidir. Buna rağmen, olup bitenin vahametim kavradım.

Pis kuşlar dünyayı parçalayacak, hiçliğe dönüştürecekti. Hayır, düzeltiyorum; dönüştürüyorlardı. Yakında dünya diyc bir şey kalmayacaktı. Annem, babam, kardeşim, evim, okul arkadaşlarım, kasabam, akrabalarım, Londra, Doğa Tarihi Müzesi, Fransa, televizyon, kitaplar, Eski Mısır... Hepsi benim yüzümden yok olacak, hiçleşecekti.

Ölmek istemiyordum. Daha da önemlisi, Ursula Monkton'un öldüğü gibi, bacakları ve yüzleri dahi olmayan yaratıkların pençeleriyle, gagalarıyla paramparça edilip ölmeyi hiç istemiyordum. Katiyen ölmek niyetinde değildim. Bunu iyi anlayın lütfen. Ancak yıkımı durdurabilme gücüne sahipken, her şeyin yok olup gitmesine izin veremezdim.

Lettie Hempstock'ın elini bırakıp koşabildiğim kadar hızlı koştum. Tereddüt edersem veya yavaşlarsam fikrimi değiştirmekten korkuyordum ve böylesi, yapabileceğim en kötü şey olurdu. Hayatım kurtulurdu! Ne kadar uzağa koştum?

Sonrasmda olanlar düşünülürse, fazla uzağa değil.

Lettie Hempstock durmam için bağırıyordu ama koşmaya devam ettim. Her çimenin, çakıl taşının, çalının, ağacın altan rengi parıltılar saçtığı çiftlik arazisini geçip Hempstock Ciltliği nin ötesindeki karanlığa daldım. Koşarken, havuzun trampleninden atladığım günü hatırladım, dönüşü yoktu. Kendime kızgındım. Büyük acılar çekeceğimi biliyordum. Yine de dünya için hayatımı feda etmeye razıydım.

Hani güvercinlere doğru koştuğunuzda uçuşurlar ya, ayaktakımı da ben onlara doğru koşarken havalandı. Kuşlar uçuşup daireler çizen dev gölgelere dönüştüler. Öylece durup alçalmalarını bekledim. Gagalarını göğsüme saplamalarını. kalbimi yalayıp yutmalannı bekledim.

Olduğum yerde belki iki saniye durmuşumdur ama bana sonsuzluk gibi geldi.

Derken kıyamet koptu.

Bir şey sırtıma çarpıp beni yüzüstü yola devirdi. Çamura gömüldüm. Gözümde şimşekler çaktı. Karnım toprağa değdiğinde, ciğerlerimdeki bütün hava boşalmış, nefes alamıyordum.

(Burada anılarım iyice bulanıklaşıyor: Olay sanki silinip gitmiş, anılar denizindeki belirsiz bir yansımaya dönüşmüş. Kuşların kalbimi söküşünü, gagalarını göğsüme daldırıp çarpan kalbim, çıkardıklarında ve içinde sanki, olan şeyi yediklerinde neler çektiğimi hatırlıyor gibiyim. Nasıl bir his olduğunu da biliyorum, hayatımın bir parçasıymış gibi ölümümü de hatırlıyorum. Derken anı kopup gidiyor, sanki diğer anılar arasından kesilmiş ve sonra düzgünce...)

"Seni aptal!" diye bağırdı bir ses. "Yerinden kıpırdama!

Sakın ha!"

Konuşan Lettie Hempstock'tı ama istesem de yerimden kıpırdayamazdım; çünkü üstüme çıkmıştı. Ağırlığının alımda ezilmiş, yüzüstü yere yapışmıştım. Suratım lopraga ve çimenlere gömüldüğü için hiçbir şey göremiyordum.

Ama onları hissediyordum.

Lettie'ye çarptıklarını ve arkadaşımın beni onlardan korumak için vücudunu bana siper edişini...

Lettie'nin acıyla inlediğini duydum. Titredi, sarsıldı, çırpındı. Açgözlü kuşlar çirkin insanın midesini bulandıran zafer çığlıkları attı. Ancak ben kendi hıçkırıklarımdan başka; bir şey duymuyordum, hüngür hüngür ağlıyordum artık.

"Bu yaptığınız kabul edilemez," dedi bir ses.

Tanıdık bir sesti ama kime ait olduğunu çıkaramamıştım ve konuşanı görmek için yerimden kıpırdama şansım yoktu.

Lettie'nin gövdesi hâlâ üs tümdeydi, sudan çıkmış balıklar gibi çırpınıyordu. Derken çırpınışları kesildi.

"Ne hakla *benim* çocuğuma zarar verirsiniz! diye çıkıştı ses. Bir duraksamanın ardından devam etti:

Bizim ile hakkımız olan avın arasına girdi.

"Sizler leş yiyicilersiniz! Sizin hakkınız, artıklar ve çöp! Aileme zarar verebileceğinizi mı sanıyorsunuz?"

Konuşanın kim olduğunu biliyordum. Ses, Lettie'nin ninesi ihtiyar Bayan Hempstock'ınkine benziyordu. Benziyordu benzemesine de aynıdeğildi. İhtiyar Bayan Hempstock'ın imparatoriçe gihi konuşan haliydi. Sesi daha resmî, daha ciddiydi ve onda yaşlı kadının sesinde olmayan melodik bir tını vardı.

Ilık bir sıvı sırtımı ıslatıyordu. Yüzüstü yattığım için ne olduğunu göremiyordum.

Hayır... Hayır hanımefendi.

İlk kez o zaman, leş kargalarından birinin sesinde, korku veya tereddüt tınısı duydum.

"Uyulması gereken anlaşmalar, kanunlar ve sözleşmeler var. Hepsini ihlal eltiniz."

Sonrası sessizlikti. Ancak bu seferki sessizlik, bütün kelimelerden daha gürültülüydü. Bangır bangır bağırıyordu. Yaratıkların verecek cevabı yoklu.

Lettie'nin vücudunun yana yuvarlandığını hissettim. Başımı kaldırdığımda, Ginnie Hempstockm acı içindeki suratıyla kaışılaşıım. Yere çömcldiğinde başımı kucağına gömdüm. Bir koluyla beni, diğer koluyla kızını kucakladı.

Kuşlardan biri, gölgelerin arasından, ses olmayan bir sesle konuştu ve dedi ki:

Başınız sağ olsun. Kaybınız için üzgünüz.

Tükürürcesine verilen bir karşılık: "Üzgünsünüz demek! "

Ginnie Hempstock ileri geri sallanıyor, kızı için sözsüz bir ağıl mırıldanıyordu. Bana da sıkı sıkı sarılmıştı. Başımı kaldırıp gözyaşları içinde kimin konuştuğuna baktım.

Gördüğüm manzara nefes kesiciydi. O, ihtiyar Bayan Henıpstock'u sanırım. Aynı zamanda değildi de. Lettie'nin ninesiydi ninesi olmasına ama... Demek istediğim...

Gümüş parıltılar saçıyordu. Saçları hâlâ uzun ve beyazdı ama kadın arlık, gençler gibi güçlü ve dimdikti. Gözlerim karanlığa alıştığı için doğrudan yüzüne bakamıyor, önceden gördüğüm yüz ile şimdiki arasında farklar olup olmadığını inceleyemiyorduın Benim için çok parlaktı: Magnezyum alevi kadar parlak... Geceyi aydınlatan havai fişekler gibi parlak... Bozuk paradan yansıyan öğle güneşi kadar parlak

Bakabildiğim kadar baktım. Canım anmaya başladığında başımı çevirip gözlerimi sık. sıkı kapadım ama hayali gözümün önünden gitmedi.

İhtiyar Bayan Hempstock m sesini andıran ses kuşlara hitap etti. "Sizi, acınızı sonsuz kılmak için. her ânın binlerce yıl sürdüğü kara deliklerden birinin merkezine hapsedeyim mi? Yoksa bir evrenden diğerine geçmek isleyen yaratıkların diledikleri gibi dolaşmaları riskini göze alarak, yaradılışı oluşturan parçalan alt üst edip hepinizi yok mu edeyim? Hiç var olmamanızı sağlamam hoşunuza gider miydi?"

Cevap vermelerini bekledim ama vermediler. Ağladılar sızladılar, acı ve hayal kırıklığıyla dolu inlemelere benzeyen sesler çıkardılar.

"Sizinle işimiz bitti. Zamanı geldiğinde, uygun gördüğüm şekilde hesaplaşacağız. Şimdi çocuklarla ilgilenmeliyim."

Evet hanımefendi. Teşekkürler hanımefendi.

"O kadar acele etmeyin. Her şeyi yerli yerine koyana kadar, kimse bir yere gitmeyecek. Gökyüzünden Boöte'leri almışsınız; bir meşe, bir de tilki eksilmiş. Hepsini aldığınız gibi geri koyun!" Ardından, çınlayan imparatoriçe sesiyle, (artık ihtiyar Bayan Hempstock'a ait olduğuna emin olduğum sesle) "Ayak takımı!" dedi küfredercesine.

Biri bir şarkı mırıldanıyordu. Derken çok uzaklardan geldiği hissine kapıldığım o melodiyi söyleyenin ben olduğumu kavradım ve hangi parça olduğunu hatırladım: "Kızlarla Oğlanlar Oynamaya Çıkınca"

Bak ne güzel parlıyor ay,

Yemeğini bırak, dışarı fırla,

Katıl sokakta oynayan arkadaşlarına.

Davetin sesini duy. gülümse ve gel.

Ya hiç gelme, ya kalbini ver de gel...

Ginnie Hempstock'a sarıldım. Çiftlik kokuyordu, mutfak, hayvanlar ve yemek kokuyordu. Çok gerçek kokuyordu ve o an ihtiyacım olan sadece gerçeklikti.

Uzanıp tereddütle Lettie'nin omzuna dokundum. Ne kıpırdadı ne karşılık verdi.

O zaman Ginnie konuşmaya başladı. Başlangıçta, kendi kendine mi yoksa Lettie'yle veya benimle mi konuştuğunu anlayamadım.

Hadlerini aştılar," dedi. "Seni incitebilirlerdi çocuk ve kimse için bir anlam ifade etmezdi. Bu dünyayı zedeleyebilirlerdi ve laf eden olmazdı; ne de olsa bu, hepi topu bir dünya. Dünyalar, çöldeki kum taneleridir. Ama Lettie, bir Hempstock! Ona dokunmak hadlerine düşmezdi küçüğüm. Buna rağmen Lettie'yi incittiler."

Lettie'ye baktım. Başı öne düşmüştü, yüzünü göremiyordum. Gözleri kapalıydı.

"İyi olacak mı?" diye sordum.

Ginnie karşılık vermedi, ikimizi de şefkatle kucakladı ve sözsüz şarkısını mırıldanmaya devam etti.

Artık çiftlik arazisinden altın rengi ışıltılar yükselmiyordu. Gölgelerin içindeki yaratıkların beni izledikleri hissi de kaybolmuştu.

"Endişelenme," dedi ihtiyar Bayan Hempstock, alışkın olduğum sesiyle. "Evler kadar güvendesin. Hatta gördüğüm çoğu evden daha güvendesin. Gittiler."

"Geri gelecekler," dedim. "Kalbimi istiyorlar."

"Çin'deki bütün çayları versen bile bir daha bu dünyaya gelmezler," dedi ihtiyar Bayan Hempstock. "Çayı veya Çin'i sizin dünyanızdaki kuşlardan fazla umursadıklarından değil ya! Neyse... Bir daha gelmeyeceklerini bil."

Niçin onun gümüş rengine büründüğünü düşünmüştüm: Modası yüzlerce yıl önce geçmiş, geceliği andıran yamalı gri sabahlığıyla sıradan, yaşlı bir kadındı.

Yaşlı kadın elini torununun alnına koyup kontrol ettikten sonra bıraktı.

Lettie'nin annesi başını iki yana salladı. "Çok geç " dedi O zaman anladım. En sonunda anladım ve daha önce anlamadığım için kendimi tam bir budala gibi hissettim. Yan. başımdaki kız, başını annesinin göğsüne gömmüş olan kız, benim için hayatını feda etmişti.

"Amaçları beni incitmekti, onu değil," dedim.

"İkinizi de almalarına gerek yoktu,"' dedi ihtiyar kadın burnunu çekerek. O zaman, o güne dek duyduğum bütün suçluluk duygularından daha ağır bir suçluluk duygusu çöktü içime.

"Onu hastaneye götürmeliyiz," dedim. Bir umuttu. "Doktoru arayabiliriz, belki onu iyileştirirler."

Ginnie başını iki yana salladı.

"Öldü mü?" diye sordum.

"Ölmek mi?" diye karşılık verdi sabahlıkh ihtiyar kadın. Alınmışçasına, doğru anlamam için tane tane konuşarak devam etti: "Bir Hempstock'ın bu kadar sıradan bir şey yapacağını mı sanıyorsun?"

"Yaralandı," dedi Ginnie Hempstock. "Onu, ne kadar fena yaralayabilirlerse o kadar fena yaraladılar. Ölüme o kadar yaklaştı ki, bir an evvel bir şey yapmazsak, ihtimaller onun lehine değil." Bana son bir kez sarıldı. "Kalk şimdi! dedi. İsteksizce başımı omzundan çekip ayağa kalktım.

Ginnie Hempstock kollarında kızının hareketsiz vücuduyla ayağa kalktı. Lettie'nin vücudu bez bebekler gibi kontrolsüzce sallanıyordu. Ürkmüş, şaşkın gözlerle arkadaşıma bakıyordum.

"Hepsi benim hatamdı. Özür dilerim. Çok özür dilerim." dedim.

"Niyetin iyiydi," dedi ihtiyar Bayan Hempstock ama Ginnie Hempstock hiçbir şey söylemedi. Çiftliğe doğru yürüdü ve ineklerden süt sağdıkları kulübenin arkasında gözden kayboldu. Leuie kucakta taşınamayacak kadar ağırdı atna Ginnie, yavru bir kedi kadar hafifmiş gibi rahatça taşıyordu onu. Lettie'nin başı ve vücudunun üst kısmı, yukarıdaki kata taşınırken annesinin kollarında uyuyakalan bir çocuğunki gibi Ginnie'nin omzuna yaslanmıştı. Peşlerinden gittim. Ginnie patikayı takip etti, çalıların arasından geçip göle varana kadar yoluna devam etti.

Evin arkasına geçtiğimizde rüzgâr kesilmişti. Gece son derece sakindi. Önümüzü ay ışığı sayesinde görüyorduk ve kıyısına vardığımızda, göl yine sıradan bir göldü. Altın ışıltılar saçmıyordu. Gökte sihirli dolunaylar yoktu. Yakamozları saymazsak, gölün suları karanlık ve sıradandı.

Kıyıya varınca durdum. İhtiyar Bayan Hempstock da durdu. Ama Ginnie Hempstock, yürümeye devam etti. Su seviyesi baldırlarına gelinceye kadar ilerledi, mantosunun ve elbisesinin etekleri suda yüzüyor, ayın sudaki yansımasını onlarca küçük aya bölüyordu. O geçtiğinde küçük ay parçaları, yeniden Ginnie Hempstock'ın arkasında birleşiveriyordu.

Gölün ortasına gelip kara suların seviyesi kalçalarına ulaştığında durdu. Lettie'nin başı annesinin omzundan koluna kaydı. Anne, kızını kollarında taşıyarak yürümeye devam etti. Ginnie Hempstock'ın bir eli Lettie'in başının, diğeri dizlerinin altındaydı. Derken yavaşça, çok ama çok yavaş bir şekilde Lettie'yi suya bıraktı. Kızın vücudu, gölün sularında yüzmeye başladı.

Ginnie bir adım geri çekildi, sonra bakışlarını bir an bile kızından ayırmaksızm, bir adım daha geriledi. Hışırtıyı andıran bir ses duydum, rüzgârın sesini andıran kaynağı belirsiz bir sesli. Lettie'nin vücudu kasıldı.

Rüzgârı hissetmiyordum ama gölün yüzeyinde beyaz köpükler oluşmuş, sular dalgalanmıştı. Kıyıya yaklaşan dalgalar başlangıçta yumuşak ve hafifti. Bize doğru geldikçe büyüdüler, dalgalar kıyıya çarptı; giysilerim ve yüzüm fena ıslandı. Dudaklarımı yaladım. Su tuzluydu. "Lettie, beni affet," diye fısıldadım.

Gölün karşı kıyısını görebilmem gerekirdi. Birkaç dakika önce görüyordum ama dalgalar, kıyıyı uzaklara götürmüştü. Lettie'nin suda süzülen vücudunun ötesinde, koca bir okyanus ve karanlık vardı.

Dalgalar daha da güçlendi. Ay ışığının aydınlattığı sular parlamaya başladı. Suyun ışıltısı, kovanın içindeyken olduğu gibi, insanın içine huzur veren bir maviydi. Hayatımı kurtaran kızın hareketsiz vücuduysa suyun üstünde süzülen karanlık bir siluete dönüşmüştü.

Kemikli parmaklar omzuma dokundu. "Niçin af diliyorsun evlat? Onu öldürdüğün için mi?"

Konuşabilecek durumda değildim. Evet dercesine başımı salladım.

"O ölmedi. Onu öldürmedin. Kuşlar da öldürmedi. Onu aşıp sana ulaşmak için ellerinden geleni yaptılar. Onu yaraladılar. Artık o okyanusun kollarında. Bir gün, zamanı geldiğinde, okyanus onu bize geri verecek."

Gözlerinin yerinde inciler olan cesetler geldi aklıma. İskeletler. Hareket ettiklerinde kuyrukları süs balığımınki gibi ışıldayan denizkızlarını ve süs balığımın kuyruğunu oynatmayı kesip ölüşünü ve o zaman şimdi Lettie'nin yaptığı gibi suyun üstünde süzüldüğünü düşündüm.

"Döndüğünde aynı olacak mı?" diye sordum.

Yaşlı kadın, kâinattaki en saçma şeyi söylemişim gibi tuhaf bir kahkaha attı. "Hiçbir şey aynı kalmaz," dedi. "ister bir saniye sonra olsun, isler yüz yıl. Her şey devinir, dönüşür, değişir. İnsanlar da okyanuslar kadar değişkendir."

Ginnie sudan çıkıp yanıma geldiğinde başını öne eğmişti. Dalgalar kıyıya vurdu, parçalanıp köpüklere dönüştü, geri çekildi. Bir uğultu duyuldu, uğultu güçlendi, gök gürültüsüne dönüştü. Bir şey, okyanustan bize doğru geliyordu. Kilometrelerce öteden, yüzlerce ve binlerce kilometre öteden geliyordu: Mavi ışıltılar saçan, ipince, beyaz bir çizgi. Yaklaştıkça büyüdü.

O son dev dalga geldiğinde dünya sarsıldı. Bize iyice yaklattığında, başımı kaldırıp merakla dalgayı inceledim; Ağaçlardan, evlerden, aklın ve gözün algılayabileceği, kalbin ûzümseyebilecegi her şeyden büyüktü.

Dalga, Lettie Hempstock'ın suda yüzen vücuduna vardığında kayalıklara çarpmış gibi yüzlerce parçaya ayrıldı. Islanmayı, hatta daha kötüsü, ölkeli sular tarafından okyanusa sürüklenmeyi bekliyordum. Yüzümü korumak için kolumu kaldırdım.

Ne kulakları sağır eden bir çarpma sesi, ne üzerime sıçrayan sular... Kolumu indirdiğimde, göl, gecenin karanlığında veniden karalara bürünmüştü. Yüzeyindeyse leylaklar ve ayın parçalara bölünmüş, dalgın yansıması dışında bir şey yoktu.

İhtiyar Bayan Hempstock da gitmişti. Yanımda durduğunu sanıyordum ama kara bir aynaya dönen gölden gözlerini alamayan Ginnie ile baş başa kalmıştık.

"Tamam, seni eve götürme zamanı," dedi Ginnie.

XV

Land Rover marka araç ahırın arkasına park edilmişti. Kapıları açıktı, kontak anahtarı üstündeydi. Gazete kâğıtlarıyla kaplı yolcu koltuğuna oturup Ginnie Hempstock'ın anahtarı çevirişini izledim. Motor çalışmadan önce biraz nazlandı.

Hempstock'ları aıaba kullanırken düşünemiyordum. "Arabanız olduğunu bilmiyordum," dedim.

"Bilmediğin bir sürü şey var," diye tersledi Bayan Hempstock. Ardından bakışları değişti, daha şefkatli bir sesle, "Her şeyi bilemezsin," dedi bana. Geri vitese takıp arabayı çıkardı. Sarsıla sarsıla, kökler ve çamur birikintileri yüzünden iyice bozulmuş olan çiftlik arazisinde ilerledik.

Ama bir şeyi aklımdan çıkaramıyordum.

"Bayan Hempstock, Lettie'nin gerçekte ölmediğini söyledi," dedim. "Ama bana ölmüş gibi göründü. Bence o öldü. Ölmediğine inanmıyorum."

Ginnie, hayaün gerçekleriyle ilgili büyük bir ders verecekmiş gibi baktı bana; fakat bütün söylediği, "Lettie incindi," oldu. "Kötü yaralandı. Okyanus da onu aldı. Dürüst olmam gerekirse, bir gün geri verip vermeyeceğini bilmiyorum ama umudumuzu kesemeyiz, değil mi?"

"Evet." Ellerimi yumruk yaptım ve bütün benliğimle, bütün yüreğimle Lettie'nin yaşamasını diledim.

Tümsekleri aşıp çiftlik arazisinden bizim eve uzanan yola çıktık. Araba, saatte 30 kilometreyle yol alıyordu.

"O gerçekten sizin kızınız mıydı? Kızınız mı?" dedim.

Bunu niye sorduğumu o zaman da bilmiyordum, şimdi de bilmiyorum. Belki tek arzum, hayatım, defalarca kurtaran kız hakkında biraz daha bilgi edinmekti. Hakkında hiçbir şey bilmediğimi yeni fark etmiştim.

Öyle sayılır, dedi Ginnie. "Hempstock erkekleri, kardeşlerim, dünyayı dolaştılar, bebekleri oldu, bebeklerinin bebekleri oldu. Dünyanızda başka Hempstock kadınları da var ve hepsi başlı başına birer mucizedir ama safkan olan sadece nine, ben ve Lettie'yiz."

"Babası yok mu?" diye sordum.

"Hayır."

"Sizin babanız var mıydı?"

"Bakıyorum çenen düştü. Hayır tatlım. Biz farkhyız. Erkeklere, sadece başka erkekler doğurmak istiyorsan ihtiyacın vardır."

"Beni evime götürmeniz gerekmez, sizinle kalabilirim," dedim. "Lettie okyanustan dönene kadar bekleyebilirim. Çiftlikte çalışır, eşyaları getirip götürürüm. Traktör kullanmasını öğrenirim."

"Hayır." Nazik ama tartışma kabul etmeyen bir sesle söylemişti bunu. "Hayır, hayatına devam edeceksin. O, Lettie'nin sana hediyesi. Büyüyüp bu fedakârlığı hak ettiğini ispatlayacaksın," dedi.

İçerlemedim desem yalan olur. Yaşamak, ayakta kalmak, çalışmak ve dünyadaki yerinizi bulmak, birinin benim için hayatını vermesine... Vermesine demeyeyim de hayatından vazgeçmesine değer miydi diye düşünmeden de yeterince zor. Haksızlıktı bu!

"Hayat adil değildir," dedi Ginnie, düşüncelerimi okumuşçasına.

Evime giden yola saptı ve kapının önüne gelince frene bastı. Arabadan önce ben indim, sonra o. Kapıya kadar peşimden geldi.

"Eve dönmeni kolaylaştıralım," dedi.

Kapımız hiçbir zaman kilitli değildir. Yine de Bayan Hempstock zili çaldı. Annem kapıyı açana kadar, paspasa Wellington botlarının altını sildi.

Pembe geceliğine bakılırsa, kapıyı çaldığımızda annem besbelli yatmaya hazırlanıyordu.

"İşte oğlunuz," dedi Ginnie. "Savaştan dönen küçük askerimiz... Onu sağ salim geri getirdim. Lettie için düzenlediğimiz veda partisinde çok eğlendiler. Ama şimdi bu genç adamın dinlenme zamanı."

Annem boş boş bakıyordu, kafası karışmıştı. Sonra kafa karışıklığının yerini bir gülümseme aldı, parçalar şimdi yerli yerine oturdu, dünya yeniden anlam kazandı.

"Onu getirmenize gerek yoktu," dedi annem. "Arasaydınız eşim veya ben gelip alırdık." Sonra bana baktı. "Bayan Hempstock'a söyleyeceğin bir şey yok mu hayatım?"

"Beni ağırladığınız için teşekkürler."

Alışkanlık işte. Kelimeler, düşünmeme bile fırsat kalmadan ağzımdan döküldü.

"Aferin tatlım!" dedi annem. Sonra Bayan Hempstock'a döndü. "Lettie bir yere mi gidiyor?"

"Avustralya'ya, babasının yanına gidiyor," dedi Ginnie. "Ufaklığın oyun oynamak için bize gelmesini özleyeceğiz ama... Bilirsiniz işte... Lettie döndüğü zaman haber veririz. O zaman yeniden çiftliğe gelebilir."

Kendimi yorgun hissediyordum. Veda partisi çok eğlenceli geçmişti ama hafızamı ne kadar zorlarsam zorlayayım detayları hatırlayamıyordum. Tek bir şeyden emindim, Lettie Avustralya'dan dönmediği sürece bir daha Hempstock Çiftliği'ni ziyaret etmeyecektim. Avustralya çok, çok uzaklardaydı. Arkadaşımın ne zaman geri geleceğini merak ettim. Muhtemelen yıllar sonra. Avustralya, dünyanın öbür ucunda, okyanusun ötesindedir.

Beynimin küçük bir kısmı diğer olay örgüsünü hatırlıyordu ama sonrası yoktu. Sanki huzurlu bir rüyadan uyanmış, bir süre etrafa bakınmış ve örtüyü yeniden üstüme çekip rüyama geri dönmüştüm.

Bayan Hempstock çamur içindeki külüstür Land Rover'ına bindi. Ön kapının ışığında arabanın ne kadar kirli olduğunu gayet net görebiliyordum. Aslına bakarsanız o kadar kirliydi ki, asıl renginin ne olduğu bile anlaşılmıyordu. Bayan Hempstock arabasını geri geri anayola çıkardı.

Annem, gcce on birde garip kıyafetler içinde eve dönmemi garipsemiş görünmüyordu.

"Kötü haberlerim var hayatım," dedi bana.

"Ne oldu?"

"Ursula'nın gitmesi gerekti. Ailesiyle ilgili sorunlar varmış. Acilmiş. Çoktan yanımızdan ayrıldı. Kardeşinle senin, onu ne kadar sevdiğinizi biliyorum."

Ursula'yı hiç sevmediğim halde annemi bozmadım.

Merdivenin tepesindeki yatak odamda artık kimse uyumuyordu. Annem, odamı geri ister miyim diye sordu. Nedenini bilmesem de hayır dedim. Ursula Monkton'u niye bu kadar sevmediğimi de hatırlayamıyordum. İtiraf edeyim, ondan sebebini bilmeksizin bu kadar nefret ettiğim için hafif bir vicdan azabı bile duyuyordum, ama boyuma uygun küçük sarı lavabosuna rağmen, o odaya tekrar taşınmaya kesinlikle niyetim yoktu. Yaklaşık on yıl sonra ailemiz o evden taşınana dek, kardeşimle aynı odayı paylaştım. (Taşınırken biz çocuklar çok itiraz ettiysek de yetişkinler ekonomik sorunları sona erdiği için rahatlamışlardı.)

Biz taşındıktan sonra ev yıkıldı. Boşaltılmasını görmeyi ve yıkıma şahit olmayı reddettim. Hayatımın içimin sızlamasına yetecek kadarı, o kiremitlere, tuğlalara, borulara ve duvarlara işlemişti.

Yıllar sonra kız kardeşim, kendisi de bir yetişkin olduğunda, hâlâ sevgiyle hatırladığı ve onca huysuz bakıcı arasında nazik tek bakıcımız olduğuna inandığı Ursula Monkton'u, annemizin, babamızın onunla ilişkisi olduğu için kovduğuna inandığını söyledi. "Mümkündür," dedim. Annemiz de, babamız da hâlâ hayattaydı, gidip sorabilirdim ama sormadım.

Babam o gece yaşananlardan ne o anda ne de daha sonra da hiç bahsetmedi.

Babamla arkadaş olmayı başarmam yirmili yaşlanma denk gelir. Çocukken hiçbir ortak noktamız yoklu ve onu hayal kırıklığına uğrattığıma inanıyordum. İçine kapanık, kitap kurdu bir evlat istememişti, kendisine benzeyen bir oğul isliyordu: Yüzen, boks yapan, rugby oynayan, arabasına atlayıp fütursuzca hız yapan ve bundan zevk alan. Oysa şansına, çıka çıka ben çıkmıştım.

Bir daha, evimizin önünden geçen yolun sonuna kadar hiç gitmedim. Beyaz Miniyi düşünmedim. Madenci aklıma geldiğinde, düşüncelerim şöminenin rafında duran iki kesilmemiş opal parçasına kayıyordu. Hatıralarımda ise her zaman kareli gömleği ve kotuyla anıyorum onu. Yüzü ve kollan güneşlen yanmış bir adamdı benim için, karbonmonoksii zehirlenmesinden kırmızıya dönmüş papyonlu bir adam değil.

Madencinin bize bıraktığı Canavar adlı kızıl kedi başka bir aileye kaçtı ama ara sıra yolun kenanndaki ağaçların arasında dolaştığını görürdük. Seslendiğimizde asla yanımıza gelmezdi. Galiba gitmesi beni rahatlattı. Onu hiçbir zaman bizim kedimiz olarak görmedik. Bunu biz de biliyorduk, o da...

Hikâyelerin bir anlam ifade edebilmesi için hikâye kahramanının başına gelenler bir iz bırakmalı ve kahramanın hayatını etkilemelidir. Ama büıün bunlar olurken yedi yaşındaydım ve her şey bittiğinde de değişmemiştim. Yanılıyor muyum? Herkes aynıydı. Öyle olmalı. Hikâye kahramanları değişir ama insanlar değişmez.

Ama her şey aynı değildi. Bazı şeyler değişti.

Lettie'nin gidişinden yaklaşık bir ay sonra.. Ev dediğim harabenin yerle bir edilişinden ve şehirde çalışan, üreterek, ekip biçerek, bir şeyler inşa ederek değil de parayı bir yerden diğerine aktararak para kazanan üst-orta sınıftan gençlerin yaşaması için arazimize birbirinin benzeri evlerin inşa edilişinden beş yıl önce... Callic Anders'ın öpücüğüme gülümseyerek karşılık vermesinden dokuz yıl önce...

Bir gün okuldan eve döndüm. Aylardan ya mayıstı ya da haziranın başlan. Onu gördüm. Nerede olduğunu ve kimi aradığını gayet iyi biliyormuş gibi arka kapıda beni bekliyordu: Küçük bir kara kedi. Yavru denemeyecek

kadar büyümüştü ama hâlâ ufacıktı, tek kulağında beyaz bir leke vardı, gözleri sıra dışı bir turkuvaz rengindeydi.

Ardımdan eve girdi.

Canavar için aldığımız ama açmadığımız konserve mamalardan birini açıp, Canavar'ın tozlu mama kâsesine doldurdum.

Kızıl kedinin kaybolduğuna dikkat bile etmeyen ailem, yeni kedinin gelişini de başlangıçta fark etmedi. Babam onun varlığıyla ilgili ilk yorumunu yaptığında, kara kedi haftalardır bizimleydi, ben okuldayken bahçeyi keşfe çıkar, döndüğümdeyse kitap okurken veya oynarken bana eşlik ederdi. İşıklar kapanana dek yatağımın altında saklanırdı, sonra dışarı çıkıp yastığa, yanı başıma uzanır, kız kardeşimi uyandırmayacak kadar hafif mınltılarıyla bana huzur verirdi.

Mırlamalannın titreşimi yanaklarımdan vücuduma yayılırken yüzümü tüylerine yaslayıp uykuya dalardım. Gözleri o kadar olağanüstüydü ki! Bana deniz kıyısını hatırlatıyordu, bu yüzden sebebini tam anlamıyla çözemesem de ona Okyanus adını verdim.

Son Söz

Kırmızı kiremitli çiftlik evinin arkasındaki küçük gölün kıyısındaki rengi atmış yeşil banka oturmuş, yavru kedimi düşünüyordum.

Okyanus, büyüyüp koca bir kedi oldu, yıllarca gözbebeğimdi. Ancak sonra ne olduğunu hatırlamıyordum.

Artık detayları hatırlamamamın bir önemi yok! Muhtemelen ölmüştür. Herkes ölür.

Çiftlik evinin kapısı açıldı. Patikada ayak sesleri duydum. Çok geçmeden, yaşlı kadın gelip yanıma oturdu. "Sana bir fincan çay getirdim," dedi. "Bir de domatesli, peynirli sandviç. Uzun süredir buradasın. Suya düştün sandım."

"Öyle de denebilir, teşekkürler." Otunırken farkına varmamıştım ama güneş batıyordu. Fincanı alıp çayı yudumladım. Bu sefer kadına daha dikkatlice baktım Kırk yıl öncesinin anılarındaki haliyle kıyasladım.

"Siz Lettie'nin annesi değilsiniz," dedim. "Ninesisiniz. değil mi? İhtiyar Bayan Hempstock'sınız."

"Haklısın," dedi. Hiç de rahatsız olmuş görünmüyordu "Sandviçini ye."

Sandviçimi ısırdım. Güzel, çok güzeldi. Fırından yeni çıkmış, sıcacık ekmek; keskin, tuzlu peynir ve domates gibi domatesler.

Anılara gömülmüştüm ve ne ifade ettiklerini bilmek istiyordum. Bütün bunlann ne anlama geldiğini bilmek istiyordum. Gerçek mi?" diye sordum

ve sorar sormaz da kendimi İmi budala gibi hissettim. Sorabileceğim onca şey içinde, sora sora bunu sormuştum.

İhtiyar Bayan Hempstock omuz silkti. "Hatırladıkların mı? Muhtemelen. Aşağı yukarı. Farklı insanlar olayları farklı hatırlarlar. Ve iki insanın, aynı yerde olsalar bile aynı olayı avnı şekilde hatırladığını pek göremezsin. Yan yana duruyorsunuzdur ama iş olayları anlamlandırmaya geldiğinde, aranızda dağlar kadar fark vardır."

Cevaplamasını istediğim bir soru daha vardı. "Neden buraya geldim?"

Şaşırtmacalı bir soru sorduğumdan şüphelenmiş gibi baktı bana. "Cenaze," dedi. "İnsanlardan uzaklaşıp biraz yalnız kalmak istedin. Bu yüzden önce çocukluğunu geçirdiğin yere gittin ve orası sana, eksikliğini çektiğin huzuru vermeyince arabayı yolun sonuna sürdün. Her zaman yaptığın gibi buraya geldin."

"Her zaman yaptığım gibi mi?" Biraz daha çay içtim. Hâlâ sıcaktı. Kopkoyuydu. Mükemmel hazırlanmış, gerçek bir çay. Tıpkı babamın dediği gibi:

Kaşığı daldırsanız dimdik dururdu.

"Her zaman yaptığın gibi," diye tekrarladı.

"Hayır, yanılıyorsunuz," dedim. "Çiftliğe... Durun bir düşüneyim... Lettie Avustralya'ya gittiğinden beri gelmedim. Veda partisinden beri..." Duraksadım. "Partinin gerçek olmadığını biliyorum ama ne demek istediğimi anlamışsınızdır "

"Ara sıra geri geliyorsun," dedi. "Yirmi dört yaşındayken uğradığını hatırlıyorum. İki çocuğun vardı ve çok korkuyordun. Ülkeden taşınmadan önce de geldin; otuzlarında mıydın? Sana güzel bir yemek hazırlamıştım, mutfakta yemeğimizi yerken bana hayallerinden ve sanatından bahsetmiştin.

"Hatırlamıyorum."

Yüzüne dökülen saçları arkaya ittirdi. "Öylesi daha kolay."

Çayımı yudumlayıp sandviçimi bitirdim. Fincan da beyazdı, tabak da. Hiç bitmeyecekmiş gibi gelen yaz gecesi sona eriyordu.

"Neden buraya geldim?" diye sordum yeniden.

"Lettie istedi," dedi bir başkası.

Konuşan kişi, gölün etrafından dolaşarak bize doğru geliyordu: Wellington botlu, kahverengi mantolu bir kadın Ona baktığımda kafam karıştı. Benim şimdiki halimden gençti. Onu kocaman, güçlü bir yetişkin olarak hatırlıyordum ama karşımdaki kadın, otuzlarındaydı. Onu daha iri biri olarak hatırlıyordum. Oysa zarifti, elma yanaklı kadınlara özgü bir çekiciliği vardı. Hâlâ Ginnie Hempstock'tı, Lettie'nin annesiydi ve görünüşü kırk yıl önce nasılsa, hâlâ aynıydı.

Banka yaklaşıp diğer yanıma oturdu, böylece Hempstock kadınları beni aralarına hapsettiler. "Bence Lettie. buna değip değmediğini öğrenmek istiyor," dedi.

"Neye değip değmediğini?"

"Neye olacak, sana!" dedi ihtiyar olan.

"Lettie senin için büyük bir fedakârlık yapu," dedi Ginnie. "Bence sonrasında neler olduğunu ve yaptıklarına değip değmediğini görmek istiyor."

"O... Benim için kendini feda etti..."

"Öyle de diyebilirsin bir tanem," dedi Ginnie. "Kuşlar, senin kalbini parçalamıştı. Ölürken korkunç çığlıklar atıyrdun. Buna katlanamazdı. Bir şeyler yapmalıydı.'

Hafızamı zorladım. "Ben öyle hatırlamıyorum." dedım.

Sonra kalbimi düşündüm: deliğin bir parçası o buz gibi geçit, hâlâ içimde miydi? Orada olması bir lütuf muydu, yoksa bir lanet mi?

Yaşlı kadın burnunu çekti;

"Daha bir dakika önce sana iki insanın olayları asla aynı şelilde hatırlamadığını söylemedim mi?" diye sordu.

"Onunla konuşabilir miyim? Lettie'yle?"

"Uyuyor," dedi Ginnie.

"İyileşiyor. Henüz konuşacak durumda değil."

"İşi bitinceye kadar görüşemezsin," dedi Lettie'nin büyükannesi. eliyle ileriyi işaret ederek. Gölü mü, gökyüzünü mû kastetti bilmiyorum.

"İşi ne zaman bitecek?"

"İyileşip hazır olduğunda," dedi yaşlı kadın; kızı, "Yakında," derken.

"Pekâlâ," dedim. "Buraya beni, halimi görmek için çağırdıysa o zaman baksın bakalım." Daha kelimeler ağzımdan dökülürken, bunun çoktan gerçekleştiğini anladım. Ne kadardır bankta oturmuş göle bakıyordum? Ben onu hatırlarken, o da beni inceliyordu. "Çoktan yaptı değil mi?"

"Evet tatlım."

"Sınava geçtim mi?"

Güneş batıyordu, hava kararmaya başlamıştı ve sağımdaki yaşlı kadının yüz ifadesinden ne düşündüğünü kestiremiyordum. Solumdaki genç kadınsa, "'Biri olmak', geçilecek veya kalınacak bir sınav değildir hayatım," dedi.

Boş fincanı ve tabağı yere bıraktım.

"Son gördüğümüz zamandan iyisin. Öncelikle, göğsünde yeni bir kalp büyümeye başlamış," dedi Ginnie Hempstock.

Anılarımda dev bir bir dağdı bu kadın; kollarına sığınmıştım onun, başımı kucağına gömüp hıçkıra hıçkıra ağlamıştım. Şimdi gördüğüm kadınsa benden daha ufak tefekti ve beni sakinleştirişini gözümde canlandıramıyordum.

Gölün üstündeki kapkara göğü, parlak bir dolunay süslüyordu. Ne kadar düşünürsem düşüneyim Ay'a son baktığımda hangi evresinde olduğunu

hatırlayamıyordum. İlk dördün? Hilal? Aslında en son ne zaman Ay'a alıcı gözle baktığımı da hatırlamıyordum, göz ucuyla gördüğüm bir manzaraydı benim için.

"Şimdi ne olacak?"

"Buraya her gelişinde olan şey..." dedi yaşlı kadın. "Eve döneceksin."

"Artık evimin neresi olduğunu bilmiyorum," dedim onlara...

"Hep aynı şeyi söylersin," dedi Ginnie.

Kafamdaki Lettie Hempstock, benden hâlâ bir karış uzundu. Ne de olsa o zamanlar on bir yaşındaydı. Acaba şimdi karşımda dursa ne düşünür, nasıl birini görürdüm?

Ayın göldeki yansıması da gökteki gibi pasparlak bir daireydi. Dikkatim dağıldı, balık ağlarıyla ayı avlamaya kalkan budalalar geliverdi aklıma. Hikâyeye göre, sudaki ayın gökteki aydan çok daha yakın olduğunu kanaat getirmiş, böylece ayın sudaki yansımasını yakalamanın, gökteki küreyi yakalamaktan kolay olacağını sanmışlardı. Ve elbette, her zaman öyledir.

Ayağa kalkıp göle doğru birkaç adım yürüdüm, arkamdaki kadınları görmezden gelmeye çalışarak. "Lettie, hayatımı kurtardığın için teşekkürler," dedim.

"Olayları başlatan şeyi bulmaya gittiğinde, seni götürmemeliydi," dedi ihtiyar Bayan Hempstock, gözyaşlarını güç tutuyormuş gibi burnunu çeke çeke. "Tek başına da halledebilirdi. Küçük şapşalın seni de yanına alması gerekmezdi. Eh, gelecek sefer bu ona ders olur."

"Gerçekten Ay'ın oluştuğu zamanları hatırlıyor musunuz?" diye sordum.

"Pek çok şeyi hatırlıyorum," dedi.

"Buraya geri gelecek miyim?" diye sordum.

"Bunu bilmek sana düşmez," dedi ihtiyar kadın.

"Yolcu yolunda gerek," dedi Ginnie Hempstock nazikçe. "Nereye kaybolduğunu merak ediyorlar."

Varlıklarını hatırlattığı anda, kız kardeşimin, kocasının, çocuklarının, yas tutan onca insanın ve misafirlerin, nereye kaybolduğumu merak etmiş olabileceklerini fark ederek tedirgin oldum. Yine de yokluğumun kolayca affedileceği bir gün varsa, o da bugündü.

Uzun ve zor bir gün olmuştu. Bittiğine seviniyordum.

"Umanm size zahmet vermemişimdir," dedim.

"Hayır hayatım," dedi ihtiyar kadın. "Ne zahmeti!" Bir kedinin miyavladığını duydum. Bir iki saniye sonra gölgelerin arasından ay ışığının aydınlattığı patikaya çıktı.

Beni tanıyormuşçasına yanıma geldi, başını ayakkabıma yasladı.

Kedinin yanına çömeldim, alnını kaşıyıp sırtını okşadım.

Güzel bir kara kediydi, belki de ay ışığı dünyanın renklerini yuttuğu için bana karaymış gibi geldi. Kulağında beyaz bir benek vardı.

"Eskiden böyle bir kedim vardı. Adı Okyanus'tu. Çok güzeldi. Başına ne geldiğini hatırlamıyorum," dedim.

"Onu bize geri getirdin," dedi Ginnie Hempstock. Elini omzuma koyup nazikçe sıktı. Küçük bir çocukmuşum veya sevgilisiymişim gibi, parmak ucuyla yanağıma dokundu ve karanlığın içine dalıp gözden kayboldu.

İhtiyar kadınla birlikte eve dönmeden önce, yerden tabağımı ve fincanımı aldım.

"Tıpkı şarkıda söylendiği gibi: Ay, güneş kadar parlak," dedim.

"Ayımızın dolunay olması benim de hoşuma gidiyor," diye karşılık verdi.

"Ne komik, bir an için sizi çift gördüm," dedim. "Garip değil mi?"

"Sadece ben, hep ben varım," dedi ihtiyar kadın. "Biliyorum," dedim. "Elbette öyle."

Tabağı ve fincanı alıp mutfağa götürecek, lavaboya bırakacaktım ki, çiftlik evinin kapısından giremeden beni durdurdu. "Ailenin yanına dönmelisin,"

dedi.

"Seni aramak için birilerini yollamaya hazırlanıyorlar.' "Beni affedeceklerdir."

Affedeceklerini umuyordum. Kardeşim muhtemelen endişelenmişti. Üstelik onu, çok az tanıdığım halde, kaybıma ne kadar üzüldüklerini dile getirmek için sıra bekleyen bir sürü misafirle baş başa bırakmıştım.

"Göl kenarına inememe ve kafamı toplayabilmek için bankta oturmama izin vermeniz büyük kibarlıktı."

"Boş laf, bunun neresii kibarlık!" dedi.

"Lettie Avustralya'dan mektup yazdığında, lütfen selam söylediğimi kendisine iletin, olmaz mı?'

"İletirim, onu unutmadığını duyunca sevinecektir.

Arabaya binip motoru çalıştırdım. İhtiyar kadın kapının eşiğinden beni izledi. Kibarlığı elden bırakmadı ve ben arabayı döndürüp yola doğru gidene kadar yerinden ayrılmadı.

Dikiz aynasından çiftliğe baktığımda bir an gökte iki ay gördüğümü sandım; bir çift göz karanlığın içinden bana bakıyordu. Sanırım ışık oyunuydu. Biri dolunaydı, yusyuvarlaktı; diğeri, gökyüzündeki ikiziyse yarım ay.

Merakıma yenik düşüp başımı çevirdim, gökyüzünü kontrol ettim:

Tek bir ay vardı ve o da yarımdı. Gümüş ışığıyla göğü aydınlatıyordu.

Huzur verici, bembeyaz ve şahaneydi!

İkinci hayalî ayın kaynağını merak ettim ama saman alevi gibi parlayıp sönen bir meraktı, aklım çabucak diğer konulara atladı. *Herhalde ışık oyunuydu,* diye düşündüm. Veya bir hayalet: Hafızamın bir oyunu, gerçek olduğunu zannedecek kadar güçlü bir aniydi. Aruk kaybolmuş, unutulan anılar gibi geçmişe karışmış veya geceye karışan gölgeler gibi solup gitmişti.


arka